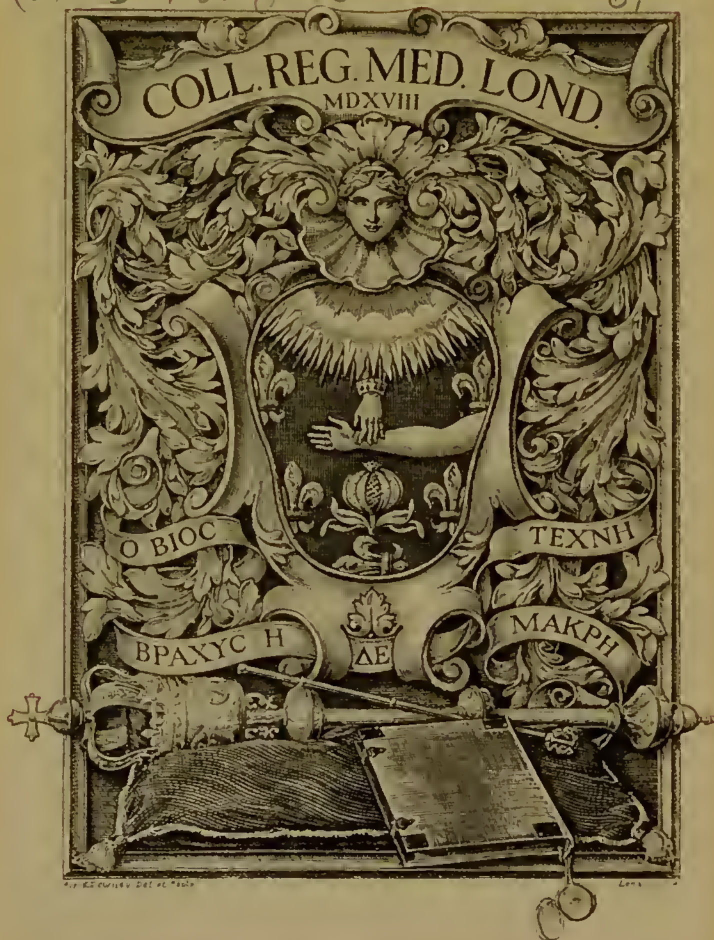

COLL. REG. MED. LOND.
MDXVIII
Ο ΒΙΟϹ
ΤΕΧΝΗ
ΒΡΑΧΥϹ Η
ΔΕ
ΜΑΚΡΗ

M. Baillie

SYNOPSIS
NOSOLOGIÆ METHODICÆ,

EXHIBENS

CLARISS. VIRORUM

SAUVAGESII, LINNÆI, VOGELII, SAGARI, ET *MACBRIDII,*

SYSTEMATA NOSOLOGICA,

EDIDIT

SUUMQUE PROPRIUM SYSTEMA NOSOLOGICUM

ADJECIT

GULIELMUS CULLEN, M.D.

ET NUPER IN ACAD. EDINB. MED. PRACT. PROF. ET
MEDICUS REGIUS APUD SCOTOS PRIMARIUS,
&c. &c.

EDITIO QUINTA,

EMENDATA ET PLURIMUM AUCTA,

DUOBUS TOMIS.

TOM. II.

EDINBURGI:
Proſtant venales apud GULIELMUM CREECH,

M, DCC, XCII,

PARS SEXTA.

GENERA MORBORUM PRÆCIPUA DEFINITA,

ADDITIS SPECIEBUS

CUM HARUM EX SAUVAGESIO SYNONYMIS,

A

GULIELMO CULLEN,

Edinburgi 1792.

PROLEGOMENA.

RES eſt inter medicos ſatis nota, morbos quoſdam natura ſive cauſa proxima diverſos, externa tamen facie, ſive ſymptomatis, adeo ſimiles eſſe, ut alii ab aliis difficillime internoſcantur. Cum autem morbi natura diverſi remedia diverſa, quandoque etiam contraria, poſtulent, ſummi eſt momenti ut medicinam facientes morbum quemque, a quovis alio, certo dignoſcant.

DUM medici vero, in ipſo artis uſu verſati, de morbis diſtinguendis ſaepe incerti ſint, merito queruntur, in ſcriptis de re medica, non ſemper inveniri quae hanc ambiguitatem ſolvere valeant. Saepe quidem obſervatum eſt, deſcriptiones, ſive hiſtorias,

quas vocant, morborum, in ſcriptis medicorum reperiundas, plerumque mancas et imperfectas eſſe; et nemo eſt, ut opinor, qui non facile agnoſcat, hiſtorias morborum pleniores, magis exactas, et characteribus melius diſtinctas, quam quas adhuc habuimus, deſideratas eſſe.

PUTARUNT quidem multi, medicos veteres Graecos et Romanos, in obſervandis et notandis morborum phaenomenis, diligentes et ſolertes fuiſſe, atque in horum ſcriptis hiſtorias morborum complures quae nobis utiles eſſe poſſint exſtare. Mihi vero videtur vel ineptam et ſuperſtitioſam antiquitatis venerationem, vel quandam eruditionis oſtentationem, ſcriptis medicorum veterum in hac re aeſtimationem nimiam conciliaſſe. Minime quidem diſſimulandum, in ſcriptis illis quaedam quae morborum characteres vere delineant ſubinde reperiri. Quae autem ejuſmodi ibi occurrunt, quantumcunque a recentioribus aeſtimata, parum profecto nos docuiſſent,

docuiſſent, et attentionem noſtram penitus fortaſſis effugiſſent, niſi res eaedem nobis ex propria obſervatione prius innotuiſſent. Revera, neoterici libros veterum raro, ad primam rerum notitiam comparandam, evolvunt, ſed plerumque, ut propria tantum inventa et obſervationes horum autoritate ſuffulciant, perſcrutantur. Mihi quidem perſuaſum eſt, vel hiſtorias morborum pleraſque, quae in ſcriptis veterum jam inveniuntur, ad morbos regionis a noſtra plurimum diverſae pertinere, ideoque nobis parum utiles eſſe; vel ſcripta eorum adeo mutilata et corrupta ad nos perveniſſe, ut ad uſus noſtros parum conferre queant. Fatendum ſaltem, notitiam morborum ex ſcriptis veterum hauriendam multo minorem eſſe, quam qua opus eſt ad illam, de qua diximus, ambiguitatem eximendam.

Nec niſi ſero admodum et lente ad hanc rem expediendam progreſſi ſunt recentiores. Seculo enim decimo ſexto, Galeni ſequaces,

in

in instauranda veterum doctrina, tanta cum laude versati, in horum scriptis explicandis et illustrandis fere solum occupati; parum omnino ad emendandam vel amplificandam morborum historiam contulerunt.

Nec ejusdem aevi medici chemici Galenicorum adversarii acerrimi, in illa re plus fecerunt. Medicamentis enim inveniendis, et promiscue adhibendis, solum intenti, a morborum studio hominum animos prorsus avertebant.

Hinc quidem factum est quod ab instauratis literis seculo decimo quinto, usque ad tempora Sydenhami, nullae fere morborum historiae plenae vel accurate conscriptae sint. Sydenhamus vero, sagacitate et judicio quibus maxime pollebat, majorem in notandis et describendis morborum phaenomenis diligentiam adhibendam esse protinus sensit, et in hunc finem ad sedulam observationem se accinxit, qua plures tandem

et meliores, quam antea quiſquam, morborum deſcriptiones protulit.

Ad hujus exemplum, et ad normam methodi, per obſervationes et experimenta, philoſophandi, tunc temporis invaleſcentis, evenit, ut ab eo tempore plures medici, in hiſtoriis morborum augendis et accuratius reddendis, operam collocaverint.

A tempore igitur Sydenhami in hac re multum laboris nec fruſtra impenſum eſt; rem tamen minime adhuc abſolutam eſſe cenſeo. Multa parum accurata, multa erronea, multa denique prorſus falſa, hiſtoriis morborum, quas jam habemus, ineſſe, novit quiſque in his aliquantulum verſatus; et novit etiam ex variis cauſis haec vitia ſubrepſiſſe. Scriptores enim, alii ad theorias ſibi placentes ſtabiliendas, alii ad fidem remediis ab ipſis ſive inventis ſive multum laudatis conciliandam; vel veritatem, praeconceptis occaecati, non percipiebant, vel etiam fictis

et

et falſis corrumpebant. Plures, re omni quovis modo mirabili capti, quod ipſi facile crediderunt, alios credere cupientes, rem omnem praeter modum amplificarunt. Plures denique, ut obſervationibus, hodie adeo expetitis, famam ſibi compararent, hiſtorias in muſeo fictas pro veris tradiderunt. Haec omnia, ſi ſpecialius indigitarem, de imperfecta hactenus morborum hiſtoria ſatis clare conſtaret; ſed haec omnia impraeſentiarum praetermitto, et unum ſolummodo, in hiſtoriis morborum conſcribendis, vitium, ad rem noſtram maxime pertinens, indicatum volo.

Multi optimae etiam fidei medici, in morbis obſervandis diligenter verſati, in hiſtoriis eorum conſcribendis ſaepe nimium fecerunt. Non ſolum enim ſymptomata morbi cujuſvis ſemper praeſentia et inſeparabilia, ſed plura etiam, et cuncta quidem quovis tempore morbum comitantia, recenſuerunt. Ita ſymptomata rarius, nec neceſſario cum morbo conjuncta, et plura omnino adventitia

ventitia et fortuita, notarunt; dum ſimul illa inuſitata et fortuita ab uſitatioribus et inſeparabilibus diſtinguere penitus neglexerunt. Hinc, hiſtoriam morborum pleniſſimam reddere conantes, quae ad diſtinctionem cujuſque ab alio quovis conferre poſſent, omiſerunt, immo difficiliorem reddiderunt.

De hacce in hiſtoriis morborum redundantia ſaepa conqueſti medicinam facientes, pathognomonica quae dicuntur deſiderarunt; hoc eſt, ut notentur ſymptomata illa pauca, quae cuique morbo adeo propria ſunt, ut ab illis ſolis quiſque morbus ab alio quovis illico et certo dignoſcatur. Hujuſmodi autem pathognomonica in ſcriptis medicis nondum data, neque unicuique morbo aſſignata ſunt; nec quantum video niſi per Noſologiam Methodicam, rite inſtitutam, aſſignari queunt.

Dudum quidem Sydenhamus et ſolers Baglivius, quo facilius et certius morbi diſtingue-

ſtinguerentur, morbos omnes, per normam methodi botanicae, ad genera et ſpecies, appoſitis characteribus idoneis, referri voluerunt: Id eſt, ut inſtitueretur Noſologia Methodica. Hoc etiam conſilium alii ſummae famae medici comprobarunt, et quiſque, ni fallor, in artis uſu occupatus factum fuiſſe vehementer optaret. Nihil tamen hujuſmodi protinus tentatum fuit; an quidem ex fructu inde capiendo parum perſpecto, an vero ex difficultate operis praeviſa, non conſtat; ſed revera nihil omnino tentatum fuit, donec celeberrimus Franciſcus Boiſſier de Sauvages, circa annum 1732, rem aggreſſus ſit.

Quæ quidem, exeunte ſeculo decimo ſexto, Felix Platerus in morbis ſecundum ſymptomata ordinandis conatus eſt, quodammodo huc referri poſſunt; conatus autem iſti inconditi adeo et imperfecti erant, ut quenquam eoſdem proſecuturum eſſe vix expectandum fuit; et revera ante Sauvageſium

ſium nemo, quantum novimus, ulla ex parte proſecutus eſt. Haud diſſimulandum quidem, Platerum Sauvageſio quaedam ſuggeſſiſſe; pauca tamen, nec fauſta admodum, et quae nemini uſui fuiſſent, niſi Sauvageſius, cum meliore ſpe, opus multo longius provexiſſet.

Ipse quidem Sauvageſius primum lente et titubanter progrediebatur; et, re iterum atque iterum tentata, non niſi poſt multam lectionem, et aſſiduam per triginta annos meditationem, Noſologiam methodicam ſuam, anno 1762 editam, protulit.

Interea, duo alia, in Noſologia methodica, tentamina facta ſunt; alterum a celeberrimo viro, et in diſtributione rerum methodica plurimum exercitato, Carolo a Linne; alterum ab erudito Profeſſore Gottingenſi, Rudolpho Auguſto Vogel. A neutro tamen, utpote veſtigiis Sauvageſii preſſe nimis inſiſtente, opus multum promotum fuiſſe videtur.

Cum de utilitate hujuſmodi tentaminum, jamdudum mihi perſuaſum ſit, ſimulac ad medicinae praxin docendam in hac alma Academia admotus fui, mei officii eſſe putavi alumnos noſtros ad Noſologiae methodicae ſtudium allicere; et, quo facilius hoc efficerem, libellos quotquot ad id conferre poſſent, hic edendos, et in diſcipulorum manus tradendos, curavi.

Ex opere Sauvageſii, aliis rebus non admodum utilibus referto, ea tantum quae ad genera et ſpecies morborum diſtinguendas pertinerent excerpſi, et cum his Linnaei et Vogelii libellos integros conjunctos edidi.

Auctores hi aliquid laudis ſine dubio merentur; quanquam enim eorum opera, rem ex toto confeciſſe minime videantur, nec multum utilitatis tyronibus inexpertis afferre queant; in arte tamen verſatis, et in dignoſcendis morbis aliquatenus exercitatis, nonnihil commodi exinde oriri poſſit.

Difficile quidem erit, hanc rem protinus perfectam reddere, nec, ut opinor, nisi tentaminibus repetitis fieri poteſt. Non ſolum igitur mihi licitum, ſed mei muneris eſſe, opus hoc Noſologicum, quantum poſſem, promovere arbitratus ſum; eoque conſilio methodum quodammodo novam tentavi, et una cum ſupra dictis edidi. Hanc, etſi nequaquam omnibus numeris abſolutam, prioribus tamen in quibuſdam magis accuratam inventam fore ſpero.

Qui ante nos huic ſtudio operam dederunt, minus conſulto, ut mihi videtur, rem aggreſſi ſunt; morborum enim ſpecies parum perſpectas habentes, ad ſuprema claſſium et ordinum genera conſtituenda illico ſe accinxerunt. A natura vero, ſpecies ſolum datae ſunt; et generum conſtitutio eſt mentis humanae excogitatio, quae, donec ſpecies omnes bene notae et perſpectae fuerint, fallax et incerta erit; et in generibus quidem conſtituendis, niſi ad ſpecies ſem-

per

per refpiciamus, labor nofter vanus et futilis evadet.

Constitutio generum fupremorum, in quovis rerum fyftemate, neutiquam adhúc abfoluta eft. Claffes enim vel etiam ordines, omnino naturales, vel in fyftemate vegetabili, vel in animali, nondum ubique conftitutae funt. De foffilibus methodus etiam difficilior, et de morbis fortaffis omnium difficillima erit. Videamus igitur quomodo hanc rem quam optime tractare poffimus.

Cum res diftinguendae, numero quam plurimae fint, tum ad inveftigationem, tum ad reminifcentiam, utiliffimum et neceffarium effe videtur, ut ad genera quaedam fuprema referantur; cum vero fpecies rerum non admodum numerofae fint, et quarum figillatim recenfitarum reminifci, memoriae in plerifque hominibus vires non excedat, eas, fumma folicitudine, ad claffes et ordines referre vix opus effe videtur.

Ita

Ita Illuſtris De Buffon quadrupedia, quorum ſpecies numero paucae ſunt, ad claſſes et ordines referre haud neceſſarium eſſe cenſuit, et quae in hunc finem alii tentarunt, frivola eſſe, et ad denominationem ſtudioſos plurimum turbantem duxiſſe, putavit.

Illustri tamen et egregio viro prorſus aſſentire nequeo. Etiamſi enim inſtitutio claſſium et ordinum morborum, neque pro inveſtigatione eorum ſatis perfecta reddi queat, neque pro numero valde neceſſaria ſit ; quodammodo tamen tentandam, et ad majorem accurationem diligenter perducendam eſſe, puto.

Enimvero, ſi ab illuſione quae ex characteribus claſſium et ordinum oriri queat, cavemus, et, ni fallor, cavere plerumque licet, etiam claſſium et ordinum inſtitutionem, in multis ad pleniorem et magis exactam ſpecierum diſtinctionem conferre poſſe contendo. Etſi enim ejuſmodi inſtitutionem,

tutionem, ubique certam et accuratam ſemper aſſequi haud liceat, ipſos tamen conatus ad illam aſſequendam magnopere ex re fore putarem, quippe qui ad diſquiſitiones utiles, tum in pathologia, tum in morborum hiſtoria, ſaepe obvenientes, ſubinde ducant. Certe, cum de natura morborum diſquirere velimus, diſtinguendi ſunt, tum per ſymptomata cuique propria, tum per illa cum aliis quibuſdam communia, quod nihil aliud eſt, quam morbos, uti alia quaecunque in rerum natura diſtingui debent, per genera et ſpecies diſtinguere, et hujuſmodi diſtinctio generum, tum ſupremorum tum proximorum, notationem neceſſario exigit.

QUANTACUNQUE tamen ex inſtituendis morborum claſſibus et ordinibus utilitas provenire poſſit, certe fatendum eſt, Noſologos, huic rei praecipue intentos, ſucceſſus optatos nondum obtinuiſſe; et ex hujus ſtudii adeo imperfecti conſpectu, ni fallor, accidit, quod totam rem Noſologicam alii deſpexerint, alii vero impoſſibilem judicaverint.

QUI

Qui impoſſibilem putant, certe falluntur. Diſtinctionem morborum aliquando difficilem eſſe, fatentur omnes; poſſibilem autem in pleriſque eſſe, fateri etiam oportet; nam, ſi quis hoc negaverit, idem fecerit, ac ſi nullam eſſe artem medicam dixiſſet. Si revera tamen medici morbos a ſe invicem dignoſcere poſſint, certe quibus indiciis id faciant, etiam dicere queunt. Haec autem indicia nulla alia eſſe poſſunt, quam quae morbum quemque per genus et ſpeciem definiant, quae rurſus per methodum Noſologicam, rite inſtitutam, ſolummodo exponi queant.

Distinctionem itaque morborum, hactenus ſaepe dubiam, per Noſologiam methodicam magis certam fieri poſſe, affirmare nullus dubito. Porro obſervandum, quoties hujuſmodi diſtinctionem morborum exponere conati fuerimus, id commodi oriturum, quod hujus diſtinctionis vel defectus, vel errores, facillime percipientur, et cum percepti, vel ad obſervationes jam factas accuratius

curatius confiderandas, vel ad obfervationes poftea diligentius faciendas, ducent; quin et plurimum valebunt, tum ad Nofologiam methodicam, tum ad diftinctionem morborum, tandem perfectiorem reddendam.

QUAMVIS morborum characteres hactenus propofiti faepe erronei, faepe deficientes funt; tentamina tamen omnia jam facta exhibere cupiens, in tertia Synopfis editione ex fyftemate fymptomatico Cl. Michaelis Sagar, quae ad genera morborum definienda pertineant, excerpfi, et in hac quarta editione, Ingeniofi Davidis Macbride, Tabulas Nofologicas addidi, et caeteris fupra memoratis fubjunxi. Haec autem tentamina omnia fimul edita funt, ut juxta pofita facilius conferri poffint, et ut collata vel optimos et maxime idoneos characteres indicent, vel ad erroneos corrigendos, et ad diftinctiones magis exactas obtinendas, lectores ducant.

Hujusmodi ſtudium plurimis medicis neceſſarium fore facile credo ; nam morborum titulis inhaerentes, notiones parum accuratas et determinatas habent ; et, quantum video, ad magis exactas, niſi noſologiae methodicae ſtudio, duci vix poſſunt.

Ex iis quae jam diximus, tum utilitatem tum neceſſitatem Noſologiae Methodicae manifeſtam fore ſpero ; et ſimul patebit, quare antehac, et nunc etiam, eandem colere allaboravi. Proximum eſt, ut in hiſce prolegomenis, quas in hoc ſtudio regulas ipſe obſervavi, et ab aliis obſervandas vellem, nunc exponam.

Prima et praecipua noſtra cura fuit, ut morborum ſpecies in ipſis aegris praeſentes detegerentur et dignoſcerentur. Cum vero ſpecies niſi ſimul genus indicaretur, vix recte definiri poſſint ; et cum genera plurima a Noſologis indicata unius tantum ſpeciei ſint, inde factum eſt, quod noſtri etiam labores, in generibus praeſertim diſtinguen-

dis, impenſi videantur. Ad ſpecies tamen ſemper reſpeximus; et ad eas dignoſcendas, characteres generum a nobis datos ubique utiles fore ſperamus.

In generibus morborum recenſendis, pauciora, quam in aliis ſyſtematibus dicta ſunt, recenſui; quod ſi recte feci, id ſtudioſis, multitudine rerum contemplanda facile turbatis, imprimis commodum eſſe puto. Etiamſi enim numerum generum minuens aliquando erraverim, id tamen tuto tentatum fuiſſe cenſeo; cum enim diſcipuli noſtri genera facile et ſatis certo diſtinguenda recte perſpexerint, illos genera forte omiſſa facile poſtea agnituros eſſe, credo.

Genera morborum vero apud nos, quam apud alios Noſologos, neceſſario pauciora ſunt; quia plura, pro diverſis ab aliis habita et recenſita, a nobis, utpote nulla, quantum nobis videtur, re diverſa, ſub uno titulo comprehenſa ſunt; et hujus rationes poſtea locis idoneis tradendae venient. In-

terea

terea notandum, plura genera, quae primo intuitu omiſſa videantur, nequaquam ex oculis ſtudioſorum ſublata eſſe, cum generis illius, ad quod pertinere nobis videntur, uti ſynonyma recenſeantur, et locum ſuum in indice adhuc retineant.

DEINDE, genera morborum a nobis, quam ab aliis enumerata et definita, pauciora ſunt; quia nulla, niſi idiopathica et primaria notanda eſſe duximus; dum plura ab aliis memorata, ſympathica tantum ſunt, ſive ſymptomata nuſquam per ſe exiſtentia; et neutiquam igitur pro morbis primariis agnoſcenda. Ita *Carphologia*, *Pandiculatio*, *Rigor*, *Sternutatio*, *Oſcedo*, *Singultus*, *Stertor*, *Anxietas*, *Laſſitudo*, *Stupor*, *Pruritus*, *Algor*, et *Ardor*, a SAUVAGESIO, et alia ab aliis, pro generibus recenſita, a nobis penitus omittuntur; et recte, ni fallor, niſi quot ſymptomata, totidem genera morborum, ponere velimus.

DENIQUE, genera morborum apud nos pauciora ſunt; quia, ex claſſibus VITIORUM

et

et DEFORMITATUM, plura a nobis omittuntur; vel quod morbi adeo leves ſint, ut medicorum attentionem et curam non mereantur; vel quod congeniti et immutabiles medicorum artem penitus eludant. Ita *Lentigo*, *Leuce*, *Cyaſma*, *Seline*, et *Cicatrix*, ex claſſe VITIORUM; et *Phoxos*, *Gibber*, *Rhyſſemata*, *Canities*, *Coloboma*, *Naevus*, *Monſtroſitas*, *Rhicnoſis*, *Varus*, *Valgus*, *Leiopedes*, *Saniodes*, *Cripſorchis*, *Hermaphroditus*, *Dionyſiſcus*, *Galiancon*, *Galbulus*, et alia ex claſſe DEFORMITATUM apud VOGELIUM recenſita, recte a nobis omiſſa putamus. Ejuſmodi vitia et deformitates, fortaſſis in pathologia, ſive hiſtoria generali, mutationum quas, quavis occaſione, ſubit corpus humanum notari poſſent; Noſologiam autem methodicam iis adeo frivolis onerare, vel eandem tam multis novis et inutilibus appellationibus turbare, minime idoneum videtur. Judicet itaque lector, quam merito gloriatur Cl. SAGAR, ſe generum numerum auxiſſe.

QUOD,

Quod, modo memorata omiſerim, venia forſitan mihi facile dabitur. Sunt autem alii morbi, memoratu quidem digni, quos omiſſos non adeo facile condonabit ſtudioſus. Hujuſmodi omiſſiones agnoſco, et quidem doleo ; ſed variae rationes, ut quidam morbi hic omitterentur, effecerunt. Primo, fieri poteſt, ut quidam obſervationem noſtram penitus effugerint ; dein, ſunt alii ſatis noti, quibus, in noſtro ſyſtemate, locus idoneus nuſquam inventus eſt ; denique, ſunt alii quorum hiſtoria apud medicos adeo ſit imperfecta, ut nec locus nec character idoneus iis aſſignari queat. Ne tamen ejuſmodi genera penitus omitterentur, ad calcem operis, omiſſorum, quotquot noverim, catalogum ſubjunxi, ut poſteri perſpicaciores, ea diligentius perpendentes, characteres et locum iis aſſignent.

Eodem conſilio, ne ſcilicet tyronibus contemplanda praeter neceſſitatem multiplicarentur, non genera ſolum, ſed ſpecies morborum etiam ad minorem numerum redegi.

redegi. Hoc magis periculosum videri potest, cum nullam speciem, quae revera existat, recte omittere liceat. Ne quidem ad recensionem specierum ipse accederem, difficultas operis me dubium, et timidum antehac diu cohibuit; et id tantum tentare ausus sum, ut species, a SAUVAGESIO recensitas, serie paulo luculentiore et emendatiore traderem: Re autem amplius et curatius perpensa, species jam recensurus, numerum eorum, apud SAUVAGESIUM recensitarum, multum minuendum esse, arbitratus sum.

SOLUS quidem SAUVAGESIUS, nam SAGARUM nihil moror, in recensione specierum quicquid praestitit; et licet egregius vir, plurimis observationibus undique collectis, multum de re medica meritus sit; haud tamen dissimulandum, illum in multis graviter erravisse, dum species revera easdem, sub diversa appellatione repititas, pro diversis ponebat; et praesertim dum species sympathicas, tam saepe idiopathicis immiscebat, qua ratione earum numerum totum

tum praeter modum auxit. Hos ut tollerem errores, quod potui feci, numerofis nempe apud SAUVAGESIUM fpeciebus, recte, quantum ego judico, ad pauciores redactis.

QUOD ut efficerem, primo fpecies plures, ut diverfas a SAUVAGESIO recenfitas, pro una eademque habui, et fub uno titulo pofui; atque hujus rei rationes locis fuis idoneis pofthac tradendae funt.

DEINDE, cum fpecies idiopathicas folum pro veris et genuinis enumerare velim, quotquot pro fymptomaticis habere potui, totidem ex numero fpecierum apud SAUVAGESIUM fuftuli. Cum autem, in recenfione fpecierum fymptomaticarum aliquis ufus fit, earum recenfionem, feorfum tamen, denuo appofui.

DENIQUE, alia et praecipua ratio, qua fpecierum, a SAUVAGESIO recenfitarum, numerum minuendum effe cenfui, ea eft, qua plures ab eo pro diverfis pofitas, pro

fpecierum

ſpecierum varietatibus, tantum habui et enumeravi.

Hoc autem eſt, quod in Noſologia Methodica maxime difficile videtur, dicere nimirum, quid pro ipſa ſpecie morbi, quid pro ejuſdem ſpeciei varietate, tantum habendum ſit. Cum autem criteria illa, quae in Zoologia et Phytologia, ad ſpecies a varietatibus certius diſtinguendas adhiberi poſſint, in Noſologia Methodica nequaquam invenienda ſint; varietates morborum a ſpeciebus diſtinguere ubique difficilius erit. Quamobrem varietates plures recenſere, tutiſſimum et fere neceſſarium eſſe duxi. Ejuſmodi vero diſtinctionem, in artis uſu utiliſſimam fore ratus, illam adhiberi ubique anniſus ſum; quod ſi non in omnibus, cum aeque certa cognitione, cum aliqua ſaltem veriſimilitudine, diligenter quae ſequuntur penſitatis, ſaepe feciſſe videor.

Cum morbus aliquis, quo plures homines laborant, ſymptomata cujuſdam ſpeciei cha-

racteriſtica omnia et ſolo, in unoquoque oſtendit; quantumvis haec in alio minus, in alio magis vehementia ſint, hoc ſpeciem diverſam exhibere non putamus; et, in universum, morbos gradu ſolum differentes, non niſi ejuſdem ſpeciei varietates praebere cenſemus.

Tunc igitur de varietate a ſpecie diſtinguenda quaeſtioni tantum locus eſt, cum in diverſorum hominum morbis, vel ex ſolitis cujuſvis ſpeciei ſymptomatis, quaedam abſint, vel iiſdem quaedam addita ſint.

Cum ex ſymptomatis ſolitis quaedam abſint, quoties inter ſymptomata, quae magis, et ea quae minus, eſſentialia ſunt diſtinguere liceat, ex horum abſentia non niſi varietatem adeſſe concludimus.

Cum vero ſymptomatis characteriſticis alia quaedam addita ſint, ſi addita pro ſymptomatis ſymptomatum, potius quam pro

ſymptomatis cauſae haberi queant, varietatem tantum conſtituunt.

DENUO, cum ſymptomata addita, in ſpecie data, prorſus inſolita ſint, et ſimul conditiones morbi praecipuas parum vel nihil mutari videantur, haec quoque varietatem tantum praebere cenſenda.

CUM morbi genus quoddam, ex principiis diverſis oriri queat, idem, ex diverſitate principii, ſpecie diverſum evadere poteſt, nec ſemper tamen; nam, quotieſcunque diverſitas illa parva fuerit, et ſimul ſymptomata parum ab ea fuerint mutata, hoc etiam non niſi varietatem exhibere, putamus.

MORBI genus itidem, pro diverſa ejus ſede, diverſae ſpeciei fieri poteſt; quotieſcunque vero ſedes diverſa, neque partis ſtructurae, neque functiones ratione differat, hujuſmodi ſedis diverſitas etiam pro varietate tantum habenda eſt.

PORRO,

Porro, cum de morbis invicem diſtinguendis hic agatur, obſervari vellem, res duas eſſe, quae ad ſimilitudinem et affinitatem morborum, in diverſis hominibus indicandam, plurimum facere poſſint.

Altera eſt, quod principii quaedam ſimilitudo, morborum inde in diverſis hominibus genitorum ſimilitudinem arguit; ita, quando morbi diverſorum hominum, ex uno eōdemque principio oriantur; quando, etiam principium illud, ad morbum gignendum, in unoquoque neceſſarium ſit; denique, quando idem principium, ubique fere ejuſdem qualitatis et vis eſſe videatur, tum demum morbos, ex ejuſmodi principio genitos, ejuſdem vel ſimillimae naturae eſſe, judicare licet.

Hoc de morbis contagioſis pleriſque valere mihi videtur. Ex his enim ſunt, qui in pluribus hominibus ab eadem ſpecifica contagione oriuntur; nec, in eorum aliquo morbus, niſi ab illa contagione applicata, oriri

oriri unquam obſervatur; et ſimul illius contagionis vires et qualitates, ubique fere, eaedem eſſe videntur. Quod ad proxime dictum ſpectat, id quibuſdam dubium videri poteſt; ſed cum ejuſdem contagionis effectus, per ſecula plura jam obſervati, ſemper et ubique admodum ſimiles ſint, eam qualitate et viribus eandem eſſe, merito concludimus; et, ob hoc praeſertim, quod effectus iſti, quatenus diverſi videantur, plerumque hominis infecti conditioni cuidam, potius quam contagioni, qualitate vel viribus diverſae, tribui poſſunt.

Morbos, itaque, eadem contagione ſpecifica ortos, ſimillimae naturae eſſe credendum; ejuſmodi morbos etiam vix, niſi unicam ejuſdem generis ſpeciem, praebere; immo, earum diverſitatem quandam aliquando obſervatam, non niſi ejuſdem ſpeciei varietatem indicare, ſuſpicandum eſt.

Hæc

Hæc omnia, non ſolum de exanthematis contagioſis, ſed etiam de pleriſque febribus epidemicis, dicta velim. Hanc autem opinionem, de ſimilitudine febrium epidemicarum proferens, a gravis auctoritatis viro Sydenhamo, hujuſmodi febres ſpecierum plurium eſſe ſtatuente, diſſentire cogor. Recte quidem, an ſecus, multum dubito; et poſteris litem dirimendam relinquo, hoc ſimul praemonito, plurimum medicinam facientibus inter futurum, de alterutrius ſententiae veritate ſibi ſatisfacere, vel potius quos limites utrique ſint ponendi, ſtatuere.

Altera res, quae ſimilitudinem morborum, in diverſis hominibus, oſtendere poſſit, eſt ſimilitudo remediorum quibus ſanantur. Similitudo quidem morborum in ſimilitudine cauſae eorum proximae, qualiſcunque ſit, revera conſiſtit; cum remedia vero morbis medeantur, tantum quatenus cauſas eorum proximas tollant, morbos, qui

iiſdem

iisdem omnino remediis sanantur, ejusdem naturae esse oportet.

Hujusmodi ratiocinatio, tum ad phlegmasiarum missione sanguinis, tum ad febrium intermittentium cortice Peruviano sanatarum, similem naturam indicandam, plurimum certe facere potest. Hanc autem doctrinam, utcunque in praxi medica aliquando utilem, fallacem tamen, neque in praxi, neque in Nosologia methodica, nisi caute admodum, adhibendam esse censeo. Apud vulgus medentium quidem, remedia eadem quibusque fere ejusdem generis, speciebus, et harum varietatibus adhiberi, et hinc genera plura nullo modo specie differre, videantur. Sed peritiores norunt, morbos, aliquo modo diversos, rarius quam putatur, ab iisdem prorsus remediis sanari: Bene etiam norunt, ex promiscua remediorum adhibitione fieri, quod eadem remedia adeo saepe frustranea, sanationes saltem minus perfectae sint. Porro, norunt expertissimi, ad recte medendum, omnino opus

pus esse, ut remedia, non solum generi sed speciei cuique, et saepe etiam varietatibus quibusdam, apprime sint accommodata.

Ad artem medicam breviorem, et exinde faciliorem, reddendam, species morborum quascunque, a varietatibus suis distinguendas esse, arbitratus sum. Hanc tamen distinctionem in pluribus quodammodo incertam esse fateor, et, in Nosologia methodica, tutissimum fore puto, varietates morborum plerasque notare et recensere. Hoc itaque praestare ubique annisus sum, aliis sapientioribus, qui posthac huic opere se immiscere velint, relinquens, discriminationem magis certam statuere.

Exposita jam qua ratione morborum, tum generum, tum specierum, numerum minuere laboravi ; superest, ut quo modo eorum, quae admisi, characteres constituendi sunt, nunc exponam.

Imprimis

Imprimis igitur, notas externas, ſenſibus noſtris facile obvias, ubique ſelegi, neglectis, vel potius rejectis, de ſtatu corporis interno conjecturis quibuſcunque. Porro, ex notis quae ſenſibus ſunt obviae, illas medici potius quam aegri ſenſibus percipiendas, ſemper praetuli; quum tamen has, utcunque fallaces, penitus negligere vel omittere non liceat.

Secundo, ea ſymptomata pro notis characteriſticis praecipue ſeligenda putavi, quae perpetuo cum morbo praeſentia ſunt, et hoc quidem ſemper annitendum eſſe puto. Cum vero plurimi morbi ſub eorum decurſu, aliam atque aliam omnino formam capiant, in his, ex ſerie rerum, et ſymptomatum ſibi invicem ſuccedentium, character ſaepe neceſſario petendus eſt.

In hac re autem tractanda, duplex quaeſtio exoritor. Prima eſt, An ex morbi principio characteris partem deſumere liceat?

Ad

Ad hanc refponderi poffit, quod, etiamfi de principiis morborum apud medicos judicium faepe fallax, et prorfus falfum fit, nec temere idcirco ad morbos diftinguendos adhibendum; cum eadem tamen aliquando fatis certe nota fint, et facile obfervanda, hujufmodi principia in Nofologia, pro notis characterifticis recte adhiberi poffe cenfeo.

Altera quaeftio hic exoriens eft, quatenus ex ferie fymptomatum, fub decurfu morbi occurrentium, characterem ejus petere liceat? Ad hanc etiam poffit refponderi, quod, cum plures morbi, uti exanthemata et febres intermittentes, nifi poft decurfum aliquot dierum, ex ferie fymptomatum fibi invicem fuccedentium, nullo modo dignofci queant; ut hujufmodi morbi diftinguantur, ex ferie illa character neceffario fumendus eft. Characteres autem, non nifi poft longum morbi decurfum, fortaffis non nifi poft morbum finitum, ftatuendi, nequaquam in Nofologia ufurpari debent. Ita apud Ill. Linnæum *Febrium*

 conti-

continentium, quas vocat, characteres a diuturnitate totius morbi desumpti prorsus inepti sunt.

In constituendis morborum characteribus, regula tertia est, quod, cum quisque fere morbus, ex plurium symptomatum concursu solum dignoscatur, ex iis pro notis characteristicis quot sufficiant; nec plura tamen adhibenda sunt. Priores Nosologi mihi videntur, in characteribus quos dederint, plerumque nimis breves et deficientes fuisse; et forsan mihi vitio verti potest, quod aliquando sim in iisdem nimis longus et redundans. Nusquam quidem volens fui redundans; ut vero essem copiosus ubique me conatum fateor, prudentissimum fore ratus etiam ad redundantiam appropinquare, quippe posteris multo facilius erit, quod nimium est tollere, quam quod deficiat supplere.

In characteribus denique morborum constituendis, quaeritur etiam, an ex defectu

functionis

functionis cujuſlibet, quae in ſano unicuoque excercetur, vel ex abſentia ſymptomatum, in aliis generibus vel ſpeciebus apparentium, notas quaſdam deſumere liceat? SAUVAGESIUS quidem defectus functionum, utpote nihil poſitivum indicantes, pro morbis noluit admittere; plures igitur, qui a LINNÆO ſub ordine *conſtrictoriorum*, et a VOGELIO ſub claſſe *epiſcheſium*, recenſentur, penitus omiſit.

SED, pace tanti viri, dixerim, quanquam defectus, ſi ſtrictius loqui velimus, nihil poſitivum indicet; defectum tamen functionis, quam exercet quiſque ſanus, ſtatum corporis humani exhibere, quem ut diſtinguamus utiliſſimum eſt, atque etiam neceſſarium, et ejuſmodi ſtatus pro morbo recte haberi poteſt. Porro, etiamſi in quibuſdam defectus iſti aliquando ſine moleſtia vel morbi ſymptomate obſerventur; in pleriſque tamen magnam moleſtiam, et ſymptomata plurima pariunt. In his igitur, defectum functionum, ſaepe ſymptomatum cauſam manifeſtam,

manifeſtam, pro morbo haberi licet, et ex ejuſmodi defectu, in plurimis morbis horum notas characteriſticas petere licet, et oportet. SAUVAGESIUS ipſe in hac re parum ſibi conſtare videtur, *Debilitatum* claſſem inſtituens, et *Amneſiam*, *Agrypniam*, *Iſchuriam*, et alia etiam tanquam genera recenſens.

QUOD notas ex abſentia ſymptomatum, in aliis congeneribus apparentium, ſpectat; eas nequaquam bonas, et, ubicunque fieri poteſt, evitandas cenſeo. In pluribus vero vitari, quantum video, non poſſunt; nec a quovis Noſologo adhuc fuerunt vitatae.

CUM, ſecundum has regulas, characteres morborum conſtituendi ſint, plurimum refert, eoſdem ſermone accurato et luculento exprimere; nec minus, morbum quemque apto nomine inſignire.

NORŨNT eruditi, Ill. LINNÆUM methodum plantarum perfectiorem reddidiſſe, eo,

quod

quod botanices linguam, usurpatis ubique vocibus maxime idoneis et definitis, magis accuratam effecit; nec quidem dubito quin delineatio morbi, ad instar delineationis plantae, a LINNÆO exhibitae, in Nosologia multum profutura sit. In Nosologia autem, ac in botanice, non aeque necessarium esse videtur; tum quod tam multae rerum circumstantiae, in Nosologia, ac in botanice, notandae non veniunt; tum quod symptomatologia, in quibuscunque fere Pathologiae generalis systematibus exhibita, plurimum in hac re jam praestitit. Fatendum quidem, symptomatologias vulgo prolatas, nec adeo plenas esse, nec adeo exactas, ac optandum esset; et, si pleniores fierent, atque ubique voces magis idoneae et accurate definitae usurpatae essent, ad Nosologiam perficiendam certe plurimum conferre posset. In hujusmodi vero tentamine cavendum est, ne distinctiones nimium subtiles et dubiae adhibeantur, uti ab auctore *Observationem Clinicarum*, quae Warsaviae annis 1767 et 1768 prodierunt, factum fuisse opinor.

opinor. Ipſe quidem hujuſmodi nihil tentavi, tum quod plus exegiſſet, quam per longum tempus mihi ſuppetivit otii, tum quod mihi minus neceſſarium videtur, qui voces apud medicos uſitatiſſimas, et in ſenſu vulgo recepto, ubique fere uſurpandas curaverim.

QUOD ad denominationem morborum attinet, in Claſſium, Ordinum, et Generum nominatione, eas, quantum potui, regulas obſervavi, quae in LINNÆI *Criticis Botanicis*, et in ejuſdem *Philoſophia Botanica*, ab ill. auctore traduntur.

QUANDO notiones novae ſunt proferendae, etiam nova nomina imponenda ſunt, et ejuſmodi aliquando, parcius licet, adhibuimus. Cum vero nomenclaturam medicam, diuturno uſu confirmatam, ſine gravi cauſa mutare non liceat; ne factum eſſet ubique curavimus: quod tamen Ill. LINNÆUM ſaepe, nulla urgente neceſſitate, feciſſe, et VOGELIUM appellationibus novis, frivolis, ineptiſque, Noſologiam deturpaſſe, obſervavimus.

UT

Ut clarior et certior habeatur morborum notitia, appellationibus selectis, synonyma, tum aliorum Nosologorum, tum auctorum maxime celebrium, ubique apposuimus. Hoc diligentius feci, ut inde norint studiosi, ex quibus praecipue scriptis, morborum scientia optime obtineri possit.

In recensendis specierum synonymis, appellationes, quibus Sagarus usus sit, omisi, tum quod ipse aliorum auctorum synonyma ubique omittens, nos de speciebus, quas indicare voluit incertos, saepe reliquit; tum quod, in recensione specierum, illum profecto minus peritum fuisse, et regulas Nosologiae methodicae optimas quasque neglexisse, nobis videtur.

Synonyma veterum medicorum adhuc omisi, non quod eorum scripta prorsus negligenda esse putaverim, sed quod ego, neque satis certo, neque cum fructu, synonyma eorum indicare potuerim.

SERIES

CLASSIUM et ORDINUM *.

CLASSIS I. PYREXIÆ.

ORDO I. FEBRES.
II. PHLEGMASIÆ.
III. EXANTHEMATA.
IV. HÆMORRHAGIÆ.
V. PROFLUVIA.

CL. II. NEUROSES.

O. I. COMATA.
II. ADYNAMIÆ.
III. SPASMI.
IV. VESANIÆ.

* Classium institutionem primo a SAUVAGESIO datam, LINNÆUS, VOGELIUS, et SAGARUS, a omnibus fere, secuti sunt. Cum vero ex eorum classibus plures sint, uti VITIORUM, ANHELATIONUM, DOLORUM, et FLUXUUM, neque naturales, nec quovis modo idoneae, ejusmodi institutionem sequi non potui. Aliam itaque simpliciorem, et in universum, ut

CL. III. CACHEXIÆ.

O. I. MARCORES.
II. INTUMESCENTIÆ.
III. IMPETIGINES.

CL. IV. LOCALES.

O. I. DYSÆSTHESIÆ.
II. DYSOREXIÆ.
III. DYSCINESIÆ.
IV. APOCENOSES.
V. EPISCHESES.
VI. TUMORES.
VII. ECTOPIÆ.
VIII. DIALYSES.

ut mihi videtur, aptiorem, hic protuli. Haec fortaſſe etiam minus abſoluta videri poſſit, quod inter morbos totius ſyſtematis, in primis tribus claſſibus recenſitos, et illos partis ſingularis, ſive Locales, in claſſe quarta collocatos, diſtinctio non ubique facilis erit. Hoc quidem, rarius licet, aliquando fieri poſſe concedimus. Sed nihil praeſtantius nobis nunc ſuppetit; et, ob rationes in Prolegominis, pag. xii. allatas, de perfecta claſſium inſtitutione non admodum ſolliciti ſumus.

CL. I. PYREXIÆ.

CHARACTER. Poſt horrorem pulſus frequens, calor major, plures functiones laeſae, viribus praeſertim artuum imminutis *.

SYNONYMA. Morbi febriles *Auctorum*.

* Quod hic, et pluribus quae ſequuntur locis, nobis forſitan vitio verti poſſit, quodammodo hic obiter excuſare liceat. Ita, dici poteſt, pyrexias aliquando videri, quas nullus praeceſſerat horror, et pyrexias in quibus neque pulſus frequentior, neque calor major, quam in ſanis eſſe ſolet; characterem ideo datum neque verum, neque ubique adhibendum. Iſtiuſmodi pyrexias, rariſſime licet, aliquando videri negare nolo; ſed, in characteribus claſſium, ad ſpecies dignoſcendas adhibendis, ut ſingulae claſſis notae in unaquaque ſpecie conſpiciantur, haud neceſſarium videtur, et ſufficit, ſi earum pleraeque in ſpecie quavis adſint.

Character idoneus quiſque, plurium notarum ſive ſymptomatum concurſum notare debet, et male quidem

ORDO I. FEBRES.

Praegressis languore, lassitudine, et aliis debilitatis signis, pyrexia sine morbo locali primario.

Febres *Auctorum* S. Cl. II. V. Cl. I. *Sag.* Cl. XII. Morbi febriles critici L. Cl. II.

dem cum veteribus VOGELIUS calorem auctum solum, et recentiores SYLVIUS et Cel. BOERHAAVIUS pulsuum velocitatem solam, pro charactere pyrexiae, sive febris ut vocant, posuerunt. Certe, qui dicunt febrem adesse, etsi pulsus nihilo naturali frequentior sit, ex aliis quam velocitate pulsuum signis febrem adesse judicant; quod etiam plurium symptomatum notationem, in quovis charactere necessariam esse, ostendit.

Porro, hic obiter observari velim, pulsuum velocitatem solam, pyrexiam vel febrem adesse nequaquam semper indicare; cum a causis externis plurimis pulsus sit naturali velocior, sine morbo, sive quavis functionum laesione. Hisce de pyrexiae charactere quaestionibus, in charactere a nobis hic dato, quantum potuimus, prospectum est. Sed, in aliis classium et ordinum characteribus adeo felicem esse vix licet; et in characteribus plerisque, si ad species plerasque character recte adhiberi possit, paucas exceptiones non moror. Utilem plerumque fuisse mihi sufficit, ubique perfectum fore non spero.

SECT. I. INTERMITTENTES,

Febres, miaſmate paludum ortae, paroxyſmis pluribus, apyrexia, ſaltem remiſſione evidente interpoſita, cum exacerbatione notabili, et plerumque cum horrore redeuntibus, conſtantes: Paroxyſmo quovis die unico tantum *.

Intermittentes *Auctorum* S. Cl. II. O. III. L. Cl. II. O. II. V. Cl. I. O. I. *Sag.* Cl. XII. O. III.
Remittentes *Auctorum* S. Cl. II. O. II. *Sag.* Cl. XII, O. II. †.

* Qui perpenderit quae de febribus *remittentibus*, quae videntur continuae, a *continuis*, ſtrictius dictis diſtinguendis, mox dicenda ſunt, facile videbit quamobrem, tum intermittentium tum continuarum characterem antea datum, hic mutare neceſſarium habui.

† Febrium *remittentium*, quaſi a febribus *intermittentibus* exquiſitis prorſus differentium, ordinem ſeparatum inſtituerunt Noſologi SAUVAGESIUS, LIN-

Exacerbantes L. Cl. II. O. III.
Continuae V. Cl. I. O. II. *.
Continuae periodicae *Sennert* de febr. Lib. II. cap, 13.
Continuae remittentes, *Boerh.* Aph. 727.
Compofitae ex acuta periodo, *Junk.* Tab. 82.
Continuae remittentes, proportionatae, *Torti.* Therap. Spec. L. V. cap. I.
Continentes *Mortoni*, Exerc. II.

Linnæus, et Sagarus; minus recte tamen, fi mihi judicare fas fit. *Remittentes* enim, quae dicuntur, ex eodem principio, miafmate nempe paludum, ac *intermittentes*, oriuntur, iifdem in locis, et eodem anni tempore, utraque fimul epidemice graffatur; utraque iifdem prorfus remediis fanatur; et faepiffime in eodem homine idem, qui videtur, morbus nunc intermittentis nunc remittentis typum exhibet. Morbi idcirco, caufis, fanatione, et typo fimillimi, nec ad ordinem, nec ad fectionem diverfam diftrahendi erant.

* Magis inconfulto adhuc Vogelius *remittentes* omnes cum *continuis* fociavit. *Continuae*, quas vocamus, omnes quidem remiffiones et exacerbationes oftendunt; fed a *remittentibus* ad *intermittentes* merito referendis, plurimum aliis multis differunt, ut mox dicetur.

GENUS I. TERTIANA.

Paroxyſmi ſimiles intervallo quadraginta octo circiter horarum: Acceſſionibus meridianis.

Tertiana *Auctorum*, S. G. 88. L. 16. V. 2. *Sag*. p. 704. *Hoffm*. Tom. II. pag. 11. *Stahl*. de tertiana febris genium univerſum manifeſtante, Halae 1706. Ejuſd. Caſual. magn. Caſ. 21. Caſual. min. Caſ. 96. *Cleghorn's* diſeaſes of Minorca, cap. III. *Senac*, de recond. febr. natura. Edinb. Med. Eſſ. vol. iv. art. 24.

TERTIANA eſt vel

I. Interpoſita apyrexia, quae

1. Variat paroxyſmi duratione.

A. Tertiana paroxyſmis haud ultra horas duodecim extenſis.

Tertiana legitima, S. ſp. 1. *Sennert*. de febr. L. II. cap. 18. *Hoffm*. Tom. II. p. 12.
Tertiana vera, *Clegh*. Min. p. 140.

B. Tertiana paroxyſmis ultra horas duodecim extenſis.

Tertiana notha ſive ſpuria, S. ſp. 2. *Sennert.* de febr. L. II. c. 18. *Clegh.* Min. p. 140. *Hoffm.* Tom. II. p. 12.

2. Variat paroxyſmorum recurſu.

C. Tertiana quotidie revertens, paroxyſmis inaequalibus, alternis ſimilibus.

Tertiana duplex, S. ſp. 13. *Sennert.* de febr. L. II, c. 21. V. G. 12. *Clegh.* Min. p. 141.
Duplicana L. 18.

D. Tertiana alternis diebus revertens, paroxyſmis eodem die binis.

Tertiana duplicata, S. ſp. 14. *Jones*, de febr. interm. P. II. cap. 6. *River.* Cent. IV. obſ. 16.

E. Tertiana quotidie revertens, paroxyſmis altero die binis, altero unico tantum.

Tertiana triplex, S. ſp. 15. *Clegh.* Min. p. 142. Semitertiana *Hoffm.* II. p. 40.
Semitertiana primi ordinis *Galeni Spig.* de ſemitertiana, L. II. cap. 4.

F. Tertiana quotidie revertens, interpofita remiffione inter diem imparem et parem magis, inter parem et imparem minus, notabili.

Hemitritaeus, *Celfi* L. III. cap. 3.
Semitertiana, *Clegh.* Minorc. p. 143. *.
Semitertiana fecundi ordinis, *Galeni*, *Spig.* L. II. c. 5.
Amphimerina hemitritaeus, S. fp. 8.
Amphimerina pfeudo-hemitritaeus, S. fp. 9. *.

3. Variat fymptomatibus.

G. Tertiana affectibus foporofis ftipata.

Tertiana carotica, S. fp. 10. *Werlhof.* de febribus, et auctores ab eo allegati, p. 6.
Tertiana hemiplegica, S. fp. 20. *Werlhof.* ibid.
Quotidiana foporofa, S. fp. 8. *Car. Pif.* obf. 175, 176.
Febris caput impetens, *Sydenh.* Ep. ad R. Brady.

H. Tertiana fpafmis et motibus convulfivis ftipata.

* Fortaffis hemitritaea quaevis ad remittentes relegari poffit; et, licet affines feparare nolui, limites non fatis certe ponendos effe fateor.

Tertiana aſthmatica, S. ſp. 6. *Bonet*. Polyalth. Vol. I, p. 250.

Tertiana hyſterica, S. ſp. 8. *Wedelli* A. N. C. Dec. I. A. II, ob. 193.

Hyſteria febricoſa, S. G. 135. ſp. 8. A. N. C. Dec. I. Ann. II. obſ. 193.

Tertiana epileptica, S. ſp. 16. *Calderac* Trib. med. p. 225. *Lautter*. Hiſtor. med. bienn. Cap. II. caſ. 2.

Quotid. epileptica, S. ſp. 3. *Edinb. Eſſays*, Vol. V. P. II. art. 49.

Ecclampſia febricoſa, S. G. 133. ſp. 17.

Epilepſia febricoſa, S. G. 134. ſp. 9.

Tertiana tetanodes *Medici* Beobacht. I. Band. p. 24.

Tetanus febricoſus, S. G. 122. ſp. 10. *Stork*, Ann. Med. II. p. 163.

I. Tertiana efflorescentia cutis ſtipata.

Tertiana petechialis, S. ſp. 3. *M. Donati*, L. III. cap. 14. *Lautter*. Hiſt. Med. cap. II. caſ. 10.

Tertiana ſcorbutica, *Wedel*. A. N. C. Dec. I. A. II. Obſ. 193.

Tertiana urticata, S. ſp. 22. *Planchon*. Journ. de med. 1765. *Clegh*. Minorc. p. 157.

Tertiana miliaris, S. ſp. 21. *Walthieri* de med. German. apud *Roncalli* Europ. med. p. 151.

K. Tertiana phlegmafia ftipata.

Tertiana pleuritica, S. fp. 4. *Valefii* in epid. L. 1. Sect. 3. *Lautt.* hift. med. cap. II. caf. 5. 9.

Pleuritis periodica, S. G. 103. fp. 14.

Tertiana arthritica, S. fp. 5. *Morton* Exerc. I. cap. IX. hift. 22. *Lautt.* loc. cit. caf. 19.

4. Variat aliis morbis complicata.

Tertiana fcorbutica, S. fp. 9. *Etmuller*, prax. L. 1. Sect. XVI. cap. 2. *Timaei* L. VIII. caf. 15.

Tertiana fyphilitica, S. fp. 17. *Deidier* de morb. vener. Sect. IV.

Tertiana verminofa, S. fp. 18. *Stiffer.* in act. Helmftad. *Lancis* de noxis palud. L. II. cap. 5. et 6. Illuft. *Pringle* Difeafes of the army, p. 98. *Ramazzini* conft. epidem. rural. ann. 1690. Sect. XI. *Van den Bofch.* Conft. epid. verminof. ann. 1760, &c.

5. Variat ratione principii *.

* Nullum quidem febrium intermittentium principium fufficiens praeter miafma paludum agnofcimus; fed, cum miafma hoc non femper validum fit ad morbum arceffendum, nifi aliae poteftates excitantes fimul

Tertiana accidentalis, S. ſp. 12. *Sydenham*, cap. 5.
Tertiana a ſcabie, S. ſp. 11. *Juncker*, tab. 80. *Hoffm.* II. p. 12.

II. Interpoſita remiſſione tantum *.

Tritaeophya, S. G. 85. *Sag.* p. 695.
Tritaeus, L. 21.
Hemitritaea, L. 23.
Tertianae remittentes et continuae *Auctorum.*
Tertianae ſubintrantes, proportionatae, ſubcontinuae *Torti* Therap. Special. Lib. III. cap. 1.

ſimul agere concurrant; has poteſtates excitantes pro parte principii hic admittimus, licet neutiquam morbum excitaſſent, ſi miaſma paludum non antea applicatum fuiſſet.

* Tertianae Remittentes variant adeo, tum typi tum ſymptomatum ratione, et formae earum diverſae adeo ſaepe in eodem homine inter ſe commutantur, ut in iis denominandis nihil fere quod perpetuum ſit efferri poſſit. Tertianas autem, quas comitatas dixit TORTI, eas ſcilicet quae ſymptomate quodam peculiari et gravi comitantur, recenſui; dein, ut caetera ad hanc rem pertinentia intelligantur, auctores plures qui de tertianis remittentibus optime ſcripſerunt, et exempla earum praecipua exhibuerunt, enumeravi.

Tertiana ſubcontinua, S. ſp. 19.
Quotidiana deceptiva, S. ſp. 2.
Amphimerina ſemiquintana, S. ſp. 24.
Tritaeophya deceptiva, S. ſp. 10.

Ex tertianis comitatis *Torti* loc. cit. praecipuae ſunt:

A. Tertiana cholerica ſive dyſenterica, *Tort.* ibid. *Lautter*, Hiſt. med. caſ. 6. 16. 17. 20. *Morton*, App. ad Exerc. II.
B. Tertiana ſubcruenta ſive atrabilaris *Tort.* ibid. Haec a *Cleghornio* nunquam viſa eſt.
C. Tertiana cardiaca *Tort.* ibid. *Lautter*, Hiſt. med. caſ. 15. 18. 23.
Amphimerina cardiaca, S. ſp. 5. *.
Tritaeophya aſſodes, S. ſp. 6.
Febris continua aſſodes, V. 27.

* Amphimerinas inter et Tritaeophyas, uti inter quotidianas et tertianas duplices, diſtinctio ſaepe difficilis. Sed quotidianas tertianis multo rariores, et oeconomiam animalem in febres typi tertiani maxime proclivem eſſe noverunt experti; hinc plures amphimerinas ad tertianas remittentes retuli. Judicent autem autoptae.

D. Tertiana diaphoretica, *Tort.* ibid.
Tritaeophya typhodes, S. ſp. 4.
Tritaeophya elodes, S. ſp. 5. *.
Febris continua elodes, V. 21.

E. Tertiana ſyncopalis *Tort.* ibid. *Lautter*, caſ. 11. 12. 13. 15. 16.
Tritaeophya ſyncopalis, S. ſp. 1.
Amphimerina ſyncopalis, S. ſp. 4.
Amphimerina humoroſa, S. ſp. 6.
Febris continua ſyncopalis, V. 29.

F. Tertiana algida, *Tort.* ibid. *Lautter*, caſ. 13.
Amphimerina epiala, S. ſp. 3.
Amphimerina phricodes, S. ſp. 7.
Tritaeophya leipyria, S. ſp. 9.
Tertiana leipyria, S. ſp. 23. *Valcarenghi* Med. Ration. p. 18.
Febris continua epiala et leipyria, V. 19. et 24.

G. Tertiana lethargica, *Tort.* ibid.
Tritaeophya carotica, S. ſp. 7. *Lautter*, 1. 7. 14.
Tertiana apoplectica *Morton.* Exerc. 1. cap. IX. Hiſt. 25.
Tertiana ſoporoſa *Werlhof.* de febr. p. 6.
Febris epidemica Urbevetana *Lanciſ.* de noxis pal. effluv. I. II. c. 3.

* De typo febris ſudatoriae *Boyeri Méth. a ſuivre dans les malad. epidem.* quam huc retulit Sauvageſius, ex ipſius Boyeri deſcriptione mihi non liquet, et ad typhum referri mallem.

Tertianarum remittentium exempla praecipua, nobis nota, ſunt ſequentia.

Cauſos *Hippocratis*. De Morb. Vulg. L. III. ſect. 3.
Tritaeophya cauſus, S. ſp. 2.

Febris ardens *Boerhaavii*, Aph. 738?

Remittens ardens ſive cauſis, *Macbride*, p. 360.

Tertiana pernicioſa, quae ſimulata tertiani circuitus effigie lethalis, et mille accidentibus periculoſiſſimis implicata, exiſtit. *Lud. Mercatus* de febribus, Lib. VI.

Tertiana peſtilens, *P. Sal. Diverſus* de febre peſtilent. cap. X.

Tertiana maligna peſtilens *Riverii*, L. XVII. Sect. II. c. 1. et Sect. III. c. 3.

Morbus Hungaricus *Lang. Lemb.* L. I. Ep. 4. *Sennert.* de febr. L. IV. cap. 14. *Jordan.* de peſtis phaen. cap. 19.

Languor Pannonicus *Cober.* obſ. caſtr. Hung. 1. obſ. 6. &c.

Amphimerina Hungarica, S. ſp. 10.

Vide poſtea, notas ad Typhum.

Hemitritaeus peſtilens, *Schenck* obſ. L. VI. ex *Corn. Gemma.*

Febres peſtilentes Ægyptiorum, *Alpin.* de med. Ægypt. L. 1. cap. 14.

Febris tertiana epidemia, *Bartholin.* Hiſt. anat. cent. II. 56.

Febres epidemicae Autumni ann. 1657 et 1658, *Willis* de febr. cap. 16.

Febres fyneches epidemica ab ann. 1658 ad 1664, et poftea ab ann. 1673 ad 1691. *Morton.* App. ad *Exerc.* II.

Febres Autumnales incipientes, *Sydenh.* de morb. acut. ad ann. 1661—1664, et in epift. ad *H. Paman* ad 1678, et feq.

Affectus epidemicus Leidenfis, *Fr. Sylvii* Prax. med. app. tract. X. et oratio de affectus epidem. caufis.

Morbus epidemius Leidenfis 1669, *Fanois*, Diff. apud *Haller*. Difp. tom. V.

Tertianae perniciofae et peftilentes et febres caftrenfes epidemiae *Lancifi* de nox. palud. effluv.

Febres intermittentes anomalae et mali moris, *Hoffm.* II. p. 38.

Febris cholerica minus acuta, *Hoffm.* II. p. 112.

Febris epidemica Leidenf. ann. 1719. *Koker* apud *Haller*, Difp. tom. V.

Amphimerina paludofa, S. fp. 19.

Febris paludum Illuftr. *Pringle* Difeafes of the army, Ed. 4ta, 8vo, p. 179.

Bononienfis conftitutio hiemalis 1729, *Beccari* in A. N. C. Vol. III. Obf. 48.

Amphimerina biliofa, S. fp. 22.

Remittens biliofa *Macbride*, p. 360.

Febris Caftrenfis, Illuftr. *Pringle* loc. cit. p. 174.

Febris putrida epidemica, *Huxham* de aere ad ann. 1729.

Febris biliofa Laufanenfis, Cl. *Tiffot.* de febr. biliof.

Tritaeophya Wratiſlavienſis, S. ſp. 3. *Hahn* Epidemia verna Wratiſlav. in app. ad A. N. C. vol. X.

Tritaeophya Americana, S. ſp. 12.

Febris anomala Batav. *Grainger* de febr. anomala.

Morbus Naronianus *Pujati* de Morb. Naron.

Febris continua remittens, *Hillary's* Diſ. of Barbadoes, variis annis, Lond. Med. Obſ. IV. 24. V. 2.

Febris A. 1772. et ſeq. ad urbem novam Avenionenſem, Soc. Royale de Medicine I. Hiſtoire, p 213.

Febris intermittens irregularis Toloſae 1772. Soc. Royale I. Mem. p. 14.

Febris intermittens et remittens a l'Iſle Jourdain, A. 1777. Soc. Royale II. Hiſt. p. 145.

Febris remittens Indiae Orientalis, *Lind.* Med. Edin. Diſſ. Inaug. 1768. Lond. Med. Obſ. Vol. IV. art. 12.

Febris critica et febr. bilioſa aeſtatis, *Rouppe* de morb. navig.

Febris remittens regionum calidarum, Cl. *Lind* Med. Haſlar. Eſſay on the diſeaſes of hot climates.

Tertiana remittens ſymptomatica eſt.

Tritaeophya lactea, S. ſp. 8.

Febris lactea, *Etmulleri* Coll. conſult. caſ. 57.

G. II. QUARTANA.

Paroxyſmi ſimiles intervallo ſeptuaginta duarum circiter horarum: Acceſſionibus pomeridianis.

Quartana *Auctorum* S. G. 89. L. 17. V. 3. *Sag.* 711. *Hoffm.* II. p. 23. *Junck.* tab. 81.

Eſt vel,

I. Interpoſita apyrexia.

1. Variat typo.

A. Quartana paroxyſmis quarto quoque die ſingulis; aliis diebus nullis.

Quartana legitima, S. ſp. 1. *Sydenham* de morb. acut. cap. V.

B. Quartana paroxyſmis quarto quoque die binis; aliis diebus nullis.

Quartana duplicata, S. ſp. 4. *Bonet.*

C. Quartana paroxyſmis quarto quoque die tribus; intermediis diebus nullis.

Quartana triplicata, S. ſp. 16.

D. Quartana quae ex quatuor diebus tertium tantum a febre vacuum habet,

paroxyſmis quarto quoque die ſimilibus.

Quartana duplex, S. ſp. 3. V. 13.

E. Quartana quotidie accedens, paroxyſmis quarto quoque die ſimilibus.

Quartana triplex, S. ſp. 5. V. 14. *Barthol.* H. anat. c. 1. 95.

2. Variat ſymptomatibus.

Quartana cataleptica, S. ſp. 7. *Bonet.* Polyalth. vol. 1. p. 805.

Quartana comatoſa, S. ſp. 15. *Werlhof.* de febr. C. *Piſonis* Obſerv. de morbis a colluvie ſeroſ. obſ. 166. 167. 168. 169. 171. 172. 173. 174.

Quartana epileptica, S. ſp. 8. *Scholzii* Conſ. 379. 380.

Quartana hyſterica, S. ſp. 10. *Morton.* Pyret. Exerc. I. cap. IX. H. 10. 11.

Quartana nephralgica, S. ſp. 9.

Quartana metaſtatica, S. ſp. 17.

Quartana amens, S. ſp. 12. *Sydenham* de morb. acut. cap. V.

Quartana ſplenetica, S. ſp. 2. *Etmuller.* Coll. conſult. caſ. 25.

Quartana hepatica, *Macb.* p. 354.

3. Variat aliis morbis complicata.

Quartana ſyphilitica, S. ſp. 6. *Plateri* obſ. L. III. p. 676. *Edinb. Eſſ.* art. XLVII. obſ. 8.

Quartana arthritica, S. ſp. 11. *Muſgr.* de arthr. ſympt. cap. IX. H. 4. et 5.

Arthritis febrilequa, S. ſp. 10.

Arthritis febricoſa, S. ſp. 10. *Werlhof.* de febr. *Cockburn* de morbis navigantium, obſ. 19.

Quartana ſcorbutica, S. ſp. 14. *Barthol.* de med. Dan. diſſ. IV. *Tim.* L. VIII. caſ. 18.

II. Interpoſita remiſſione tantum.

Tetartophya, S. G. 85. *Sag.* 323. L. 22.

Quartana remittens *Auctorum.*

Varietates ſunt,

Tetartophya ſimplex, S. ſp. 1.*.

* Quartanam continuam morbum rariſſimum eſſe, teſtantur ſcriptores medici omnes; ſed illius exemplum ex *Franc. Joelis* operum tomo 3. citat SAUV. In loco autem citato, nihil ad rem pertinens inveni; ſed tomi quinti pag. 63. haec verba profe-

runtur.

Amphimerina ſemiquartana, S. ſp. 23.
Tetartophya ſemitertiana, S. ſp. 5.
Tetartophya maligna, S. ſp. 6. *Lautter.* Hiſt. med. caſ. 21. *M. Donat.* L. III. cap. 14. ex *M. Gatenaria. Horſt.* L. 1. obſ. 15.
Tetartophya carotica, S. ſp. 4. *Werlhof.* de febr. *Bianchi* Hiſt. hep. pars III. conſt. ann. 1718. p. 751.
Tetartophya ſplenalgica, S. ſp. 2. *.

runtur. Febris quartanae " Species veteres duas conſtituunt. *Quartanam continuam*, (quae mihi ſeptuagenario nunquam viſa eſt, et ideo eam aut rariſſimam aut nullam eſſe judico) et *Interpolatam*, quae frequentiſſima eſt."

* Huc febrem Fernelianam *Raym. Fortis* refert SAUV. et vult febrem ita a *Forte* dictam fuiſſe, quod ea mortuus ſit ipſe Fernelius: Sed quodammodo hic erraſſe SAUVAGESIUS mihi videtur. Nam febres quaſdam Fernelianas vocat Fortis, Tom. II. cent. II. obſ. 35. et 36. non quod e genere remittentium fuerint, ſed quod viſceris cujuſdam, hepatis praeſertim, labe comitatae ſint; et mortuus quidem eſt Fernelius ex inflammatione lienis. Sed quod hic morbus quartanae typum unquam exhibuit, non dicitur a *Plantio*, qui in vita Fernelii, operibus ejus praefixa, de eo morbo narrat.

Tetartophya hepatalgica, S. ſp. 3. *Car. Piſ.* in praefat. p. 33.
Amphimerina ſpaſmodica, S. ſp. 16.

ERRATICÆ.

Ad Tertianam vel Quartanam ERRATICAS S. pertinere putamus *; et hic ideo earum varietates ſubjunximus.

Erratica quintana, S. ſp. 1. *Tulp.* L. III. 52. *Foreſt.* L. III. obſ. 43. ex quartana ill. *Van Swieten*, Comm. p. 505.
Erratica ſeptana, S. ſp. 2. *Boerh.* apud ill. *Van Swieten* ibid. *M. Don.* L. 3. 14.
Hebdomadaria *Schenkii* ex *Gibalto.*
Septimana, ill. *Morgag.* XLIX. 36.
Erratica octana, S. ſp. 3. *Etmuller* prax. L. I. Sect. XV. cap. 2. Cyrilli in *Etmuller*, p. 187. 188. 365. *Valles* Controv. L. V. c. 25. *P. Sal. Div.* in not. ad D. A. de *Altomari*, cap. XII. *Zacuti Luſ.* P. M. L. III. obſ. 34. *Schultzius* in E. N. C. D. I. ann. IV. et V. ob. 70. *Arnold.* de febr. Stomach. epid. § IV. apud *Haller.* Diſſ. Pract. Vol. V. *De Haen* de diviſ. febr. div. iv. p. 9.

* Vide Senacum de recondita febrium natura, L. I. Cap. 1.

Hemicrania lunatica, S. ſp. 10.

Erratica nonana, S. ſp. 4. *Zac. Luſ.* ibid.

Erratica decimana, S. ſp. 5. *Zac. Luſ.* ibid.

Ephemera dichomene, S. ſp. 11. *M. Don.* L. III. 14. ex *Gentili.*

Erratica vaga, S. ſp. 6. *River.* cent. III. obſ. 32. *Etmuller*, L. I. S. XV. c. 2.

G. III. QUOTIDIANA.

Paroxyſmi ſimiles intervallo viginti quatuor circiter horarum : Paroxyſmis matutinis.

Quotidiana *Auctorum*, S. G. 87. L. 15. V. 1. *Hoffm.* II. 33. *Junck.* tab. 79.

I. Interpoſita apyrexia.

1. Variat ſolitaria.

A. Univerſalis.

Quotidiana eadem hora matutina rediens.

Quotidiana ſimplex, S. ſp. 1.

Quotidiana legitima, *Sennert* de febr. cap. 18.

B. Partialis.

Quotidiana partialis, S. ſp. 10. *Cnoffel.* E. N. C. D. I. A. III. obſ. 205. *Edinb. Med. Eſſ.* vol. I. art. 31. vol. II. art. 19.

Quotidiana cephalalgica, S. ſp. 6. *Morton* Pyret. exerc. 1. Hiſt. 27 *Van Swieten in Boerh.* p. 534. Soc. Royale, II. Mem. p. 38.

Cephalalgia intermittens, S. ſp. 7.

Cephalaea febricoſa, S. ſp. 4.

Quotidiana ophthalmica, *Morton*, ibid. hiſt. 17. *Van Swiet.* ibid.

Ophthalmia febricoſa, S. ſp. 23.

2. Variat comitata.

Quotidiana iſchiadica, S. ſp. 5. *Edinb. Eſſ.* vol. V. art. 49.

Iſchias intermittens, S. ſp. 1.

Quotidiana nephralgica, S. ſp. 7. *Morton*, ibid. hiſt. 28.

Nephralgia febricoſa, S. ſp. 13.

Quotidiana uretico-ſputatoria, *B. Scharf.* E. N. C. D. II. A. II. obſ. 104.

Quotidiana epileptica, S. ſp. 4. *Edinb. Eſſ.* loc. cit.

Hyſteralgia febricoſa, S. ſp. 9.

Vespertinae vel symptomaticae videntur sequentes.

Quotidiana hysterica, S. sp. 3.
Quotidiana catarrhalis, S. sp. 9.
Quotidiana stranguriosa, S. sp. 11.

II. Interposita remissione tantum.

Amphimerina, S. G. 84. L. 20. Sag. G. 321.
Quotidiana continua, V. 15.
Quotidianae remittentes et continuae *Auctorum.*
Amphimerina latica, S. sp. 1.
Febris continua lymphatica, *Etmuller* Coll. consf. cas. 32. *River.* obs. cent. I. ob. 57.
Amphimerina singultuosa, S. sp. 14.
Febris continua Lyngodes, V. 26.

Amphimerinae S. caeterae vel ad tertianas pertinere, quorsum plures supra retuli, vel symptomaticae et vespertinae esse videntur. Hujusmodi sunt,

Amphimerina catarrhalis, S. sp. 2.
Amphimerina anginosa, S. sp. 12.
Amphimerina tussiculosa, S. sp. 13.
Amphimerina peripneumonica, S. sp. 15.

Amphimerina variolofa, S. fp. 20.
Amphimerina miliaris, S. fp. 11.
Amphimerina arthritica, S. fp. 21.
De Amphimerina mimofa *Bontii* et phrenitica ejufdem, S. fp. 17. 18. non liquet.

SECT. II. CONTINUÆ*.

Febres, fine intermiffione, nec miafmate

* *Quae fine exacerbatione partiali, et fine acceffu, non pluries quam femel vel bis in menfe revertens, ad usque finem aegritudinis perfeverat*, Febrem Continuam effe, dixit SAUVAGESIUS; et hujufmodi febres, cum fcholis medicis plerifque, *Continentes* vocat LINNÆUS. Hujufmodi autem febrem in quadraginta annorum praxi fatis frequenti, vix unquam certo vidi, et fere femper in febribus, maxime continuis, exacerbationes et remiffiones, etiam quotidie, fatis manifeftas obfervavi. Mecum quidem fentire videtur VOGELIUS, uti ex ejus continuarum charactere fatis patebit; nec diffentit expertiffimus DE HAEN, uti videre eft in libro ejus de divifione febrium, Divif. IV. Schol. 1.; et apprime fententiam noftram confirmat BRENDELIUS, verbis fequentibus: "*Omnes namque febres noftrae, acutae, et inflammatoriae, et exanthematicae, et malignae, reliquaeve hujus generis, funt continuae remittentes,*

paludum ortae, ſed cum remiſſionibus et exacerbationibus, parum licet notabilibus, perſtantes: Paroxyſmis quovis die binis *.

tentes, et luculenta intenſionum remiſſionumque ſpatia integrant." *Brendel.* Opuſcul. P. II. Diſſ. XI. ſect. 5.

Porro, etſi in febribus quibuſdam exacerbationes et remiſſiones parum notabiles, et perinde obſervatu difficiles ſint, eaſdem tamen revera fieri cenſeo; et ob hoc praeſertim, quod in febribus quibuſcunque, ex paroxyſmis pluribus manifeſto conſtantibus, paroxyſmus quiſque, inter nycthemerae ſpatium, curſum ſuum, ex exacerbatione et remiſſione conſtantem, ſemper abſolvat, ita ut in his rebus oeconomiam animalem circuitus diurni legi cuidam ſubjici videatur. Huic etiam in ſanitate parere ſolet, et huic in febribus hecticis quibuſque ad amuſſim ſubjicitur. Veriſimillimum itaque videtur, eundem circuitum, quem toties obſervavimus, in febribus quibuſcunque locum habere; nec febrem quamcunque continentem revera in rerum natura dari.

* Cum continuam quamque ex paroxyſmis repetitis conſiſtere ponimus, ſaepe ambiguam fieri

poſſit,

Continuae, S. Cl. II. O. I. V. Cl. I. O. II. *Sag.* 666. *Macb.* p. 303. *Boerh.* 727.

Continentes, L. Cl. II. O. I. *Stahl.* Caſ. magn. 35. Caſ. min. 87. *Junck.* 58. *Sennert.* de febr. L. II. cap. 2. et 10.

poſſit, utrum febris data ex continuarum ſit, an ex remittentium ordine, et ut rite determinetur, tum intermittentium, ad quas omnes auctorum remittentes pertinere putamus, tum continuarum, definitionem aliam quam antea nunc dedi. In pleriſque caſibus, ut opinor, definitiones nunc datae ſatis facile et certo adhiberi poſſint. Sed ſagacioribus quibuſvis examinandum relinquo, an vel definitiones noſtrae recte dentur, vel ſi quid rectius dari queat. Febrem quamque continuam ex paroxyſmis quovis die binis conſtare credimus; cum autem in quibuſdam, tum intermittentibus tum remittentibus, itidem paroxyſmi duplicati videantur, ex illa nota ſola febres continuae dignoſci non poſſunt. Ex illa nota ſola quidem ut dignoſcantur nequaquam volui; nam in caſu quovis ambiguo, vel a principio, vel a typo, vel ortu ab intermittentibus, remittentem quamvis cognoſci poſſe puto. Videant porro in his rebus verſati, annon a principio, ſaepe manifeſto et maxime frequenti, contagione nimirum humana, febres continuae ſaepe certe cognoſci poſſint.

G. IV. SYNOCHA*.

Calor plurimum auctus; pulſus frequens, validus, et durus; urina rubra; ſenſorii functiones parum turbatae.

* Febrium continuarum diviſio, a GALENI temporibus, in hunc uſque diem, eadem fere uſitata eſt, et vel ex putredinis gradu parum accurate definito, vel ex duratione morbi, deſumpta fuit; utraque tamen nota, poſterior praeſertim, quae praecipue uſi ſunt Noſologi SAUVAGESIUS, LINNÆUS, et SAGARUS, manifeſto inepta eſt. Vide *Prolegomena*, pag. XXV. et pag. XXXIII. et XXXIV. Aliam itaque diviſionem a differentia ſymptomatum, et a natura morborum, quantum de ea judicare liceat, deſumptam, inſtitui; ſecutus ſimul illam apud Britannos nunc maxime uſitatam diviſionem febrium continuarum in *Inflammatorias* et *Nervoſas*. Has autem appellationes, utpote quodammodo theoreticas, vitavi. Nomina quibus uſus ſum apud medicos dudum recepta ſunt; et ſi forſitan ſenſu vulgo recepto, in quo medici ipſi parum conſtantes fuerunt, iis non uſus ſum, parum curo, dum definitiones ſubjunctae ab errore quovis praecavere poſſint.

Synocha, S. G. 80. L. 12. *Junck.* 58.
Synocha, ſive febris acuta ſanguinea, *Hoffm.* II. 105.
Synochus, V. 16.
Continua non putris, *Boerh.* 729.
Ephemera, S. G. 79. *Boerh.* 728. Junck. 57.
Diaria, L. 11.
Febris inflammatoria *Auctorum.*

Varietates ſunt,

Synocha plethorica, S. ſp. 1.
Synocha ſanguinea, *Sennert.* de febr. L. II. cap. 11.
Ephemera plethorica, S. ſp. 1.
Ephemera a frigore, S. ſp. 3.
Ephemera a calore, S. ſp. 4.
Synochus pleuritica, S. ſp. 5.
Febris pleuritica Ann. 1765. *Sydenh.* ſect. V. c. 1. 5.
Synochus rheumatiſans, S. ſp. 7. *Sydenh.* ſect. V. c. 2.
Synochus hiemalis, S. ſp. 8. *Sydenh.* in P. S. ad tractat. de hydrope.

Symptomaticae ſunt,

Ephemera nauſeativa, S. ſp. 2.
Ephemera a phlogoſi, &c. S. ſp. 6.

Synocha dolorum, S. ſp. 7. M. Tab. O. I. G. 1. Sp. 1. Var. D.

Ephemera lactea, S. ſp. 5.

Ephemera menſtrua, S. ſp. 8.

Synocha catarrhalis, S. ſp. 5. M. Tab. O. I. G. 1. Sp. 1. V. E.

Synocha ſcorbutica, S. ſp. 6.

Synochus ſcorbutica, S. ſp. 13.

Synocha cephalalgica, S. ſp. 8. M. Tab. O. I. G. 1. Sp. 2. V. A.

G. V. TYPHUS.

Morbus contagioſus; calor parum auctus; pulſus parvus, debilis, plerumque frequens; urina parum mutata; ſenſorii functiones plurimum turbatae; vires multum imminutae.

Typhus, S. G. 82. *Sag.* 677.

Species ſunt,

1. Typhus *(petechialis)* plerumque cum petechiis.

Variat gradu *.

* Morbos gradu ſolum differentes nominibus diverſis inſignire nequaquam convenit; cum autem nuperis

1. Typhus mitior.

Febris maligna hectica five lues νευρωδει convulfiva, *Willis* de morb. convulfiv. cap. 8. *.

nuperis temporibus apud medicos ufitatum fit, febrem quandam, quafi ab aliis quibufvis differentiem, nomine Febris *Nervofae* appellare; huic opinioni quodammodo morem gerens, fub titulo *Typhi mitioris*, variorum auctorum febres ad recentiorum nervofas aliquomodo referendas recenfui. In hac re autem, cum limites neutiquam accurate ponendi funt, me accuratum fuiffe non dixerim.

Minus adhuc placuit, ad mentem vel veterum vel recentiorum inter febrium genera aliquod fub nomine Febris *Putridae* recenfere. In omni *typho* humorum in putredinem proclivitatem adeffe puto; fed vario tantum gradu adeft, ita ut major minorve putredo fpeciem variare, nequaquam mutare, poteft. Sufficiat fub titulo *Typhi gravioris* eas, quae praefertim putridae adpellatae funt, febres indigitaffe, uti ex appofitis variorum auctorum appellationibus fatis patebit.

* Hoc eft exemplum, ni fallor, primum appellationis Νευρώδης, vel nervofae, febribus quibufvis datae; quam

Febris peſtilens *Fracaſtor.* de morb. contag. L. II. cap. 4.
Febris peſtilens ſine charactere veneni *Foreſt.* L. VI. obſ. 26.
Febris hectica peſtilens *Foreſt* L VI. obſ. 32.
Febris nova ann. 1685. *Sydenham* Sched. monitor.
Febris putrida nervoſa Wintringh. Comm. Noſolog. ad ann. 1720, 1721.
Febris lenta nervoſa. *Huxham* on fevers, chap. 8. Ed. Med. Eſſ. II. 18. IV. 23. V. 48. *Macb.* p. 304. Soc. Royale I. Mem. p. 23.
Febris contagioſa. *Lind* on fevers and infection *paſſim.*
Typhus nervoſus, S. ſp. 2.
Typhus comatoſus, S. ſp. 3.
Tritaeophya typhodes *Mangeti*, S. ſp. 11. *Raym. Fort.* de febribus, p. 24. M. 304.

2. Typhus gravior.

Febris peſtilens, *P. Sal. Diverſ.* de febre peſtilenti.
Febris peſtilens Ægyptiorum *Alpin.* de med. Ægypt. L. 1. cap. 14.

quam protinus Angli, non tamen niſi nuper admodum aliarum regionum medici, uſurpati ſunt.

Typhus Ægyptiacus, S. ſp. 6.

Cephalitis Epidemica, ann. 1510. S. ſp. 6.

Febris peſtilens maligna *Sennert.* de febribus, L. IV, cap. 10.

Febris maligna peſtilens *River.* L. XVII. ſect. III, cap. 1.

Febris peſtilens maligna, ann. 1643. *Willis*, de febribus, cap. 14.

Febris Senegallenſis, Lond. Med. Obſ. II. 21.

Typhus carcerum, S. ſp. 1.

Febris nautica peſtilentialis *Huxham* de aëre ad ann. 1740.

Miliaris nautica, S. ſp. g.

Febris putrida contagioſa in carceribus genita, *Huxham* de aëre ad ann. 1742.

Miliaris purpurata, S. ſp. h.

Febris carcerum et noſocomiorum. Ill. *Pringle*, Diſeaſes of the army, p. 294. Ill. *Van Swieten*, Maladies des armées, p. 136. Soc. Royale II. Mem. p. 53. Ibid. III. Mem. p. 45. and 55.

Typhus caſtrenſis, S. ſp. 5.

Febris caſtrenſis, quam vulgo cephalalgiam epidemicam vocant *Henr. Maii* et *A. Ph. Koph.* Diſ. apud *Hallerum*, tom. V.

Febris Hungarica ſive caſtrenſis *Juncker.* 74. et *plurium Auctorum* *.

* Morbum ſive febrem Hungaricam ad tertianas remittentes, cum SAUVAGESIO et Ill. PRINGLE, ſupra

Febris caſtrenſis Gallorum in Bohemia, ann. 1742. *Scrinci.* Diſſ. apud *Haller.* tom. V.

Febris petechialis, *Sennert.* L. IV cap. 13. *River.* prax. L. XVII. ſect. III. cap. I. *Hoffm* II. p. 84. *Juncker.* 73. *Huxham* on fevers, chap. 8. *Ludwig.* Inſt. med. clin. No. 146. *Schreiber* von erkentneſs, und cur der Krank heiten, p. 126. *Monro*, Diſeaſes of military hoſpitals, p. 1.

Febris catarrhalis maligna petechizans, *Juncker.* 72. *Hoffm.* II. 75. *Eller* de cogn. et cur. morb. Sect. VI.

Febris putrida, *Macb.* p. 305.

Febris catarrhalis putrida 1768. *De Mertens* Obſ. cap. 1.

Febris putrida bilioſa 1769. *De Martens*, cap. 2.

Febris putrida nervoſa 1770. *De Martens*, cap. 3.

Exempla febrium petechialium ſunt ſequentia.

Febris quae lenticulas, puncticula, aut peticulas vocant, *Fracaſtorius* de morb. contag. L. II. cap. 6.

ſupra retuli; nec dubium eſt quin morbus Hungaricus dictus ſaepius ſub forma remittentis apparuerit; ſed ſimul conſtat febrem in caſtris Hungaricis primo ortam, et per milites inde redeuntes per totam fere Germaniam diſperſam, ex genere continuarum fuiſſe (*Vide Ruland. de morbo Hungarico, cap.* VIII. *quaeſt.* 39.), et plerumque eandem eſſe quam nunc in Noſocomiis quibuſvis ſaepe exorientem bene novimus. Ad hunc locum igitur etiam apponendam eſſe putavi.

Febris peticularis Tridenti, ann. 1591. *Roboretus*, de febr. peticul.

Febris petechialis epidemica Coloniae ann. 1672. *Donckers*, Idea febris petechialis.

Febris petechialis epidemica, Poſonii 1683, *C. F. Loew* in App. ad A. N. C. Vol. II.

Febris petechialis epidemica Mutinae, 1692. *Ramazzini*. Conſt. Mutinenſis, Oper. p. 187.

Febris maligna petechizans, ann. 1698. *Hoffm.* II. p. 80.

Febris petechialis Wratiſlaviae, ann. 1699. *Helwich*, Ephem. Germ. D. III. A. VII. et VIII. obſ. 132. p. 616.

Febris epidemia Lipſiae 1718. *M. Adolph.* A. N. C. III. Obſ. 131. p. 296.

Febris endemica et epidemica Corcagienſis, ann. 1708, 1718, et ſeq. *Rogers*, Eſſay on epidemic diſeaſes.

Febris continua epidemica Corcagienſis ann. 1719. et ſeq. *M. o Connel* Obſerv. de morbis.

Febris petechialis epidemica, Cremonae 1734. *Valcharenghi* Med. ration. Sect. III.

Febris petechizans Petropoli 1735, *Weitbrecht*. Diſſ. apud Haller. tom. V.

Febris petechialis, ann. 1740, 1741, in Haſſia, *Ritter*. A. N. C. vol. VII. obſ. 4.

Febris petechialis epidemica Vigorniae et aliis Angliae locis. Wall's Works, p. 337.

Febris maligna petechialis Rintelii 1741. *Furſtenau.* A. N. C. vol. VII. obſ. 5.

Febris petechialis epidemica Sileſiae 1741 et ſeq. *Brandhorſt.* Diſſ apud *Haller.* tom. V.

Febris petechialis epidemica Viennae 1757, *Haſenohrl.* Hiſt. med. cap. 2.

Febris petechialis epidemica Lipſiae 1757. *Luduvig.* Adverſar. tom. I. pars 1.

Febris petechialis epidemica variis Germaniae locis ab ann. 1755 ad 1761. *Strack* de morbo cum petechiis.

Febris epidemica maligna a Coutances 1772 et 1773. Soc. Royale I. Mem. p. 23.

Febris petechialis nervoſa a Dijon 1760 et 1761. Mem. par Maret. 1775.

II. Typhus (*icterodes*) cum flavedine cutis.

Typhus icterodes, S. ſp. 7.

Febris flava Indiae Occidentalis *Warren*, Malignant Fever of Barbadoes. *Hillary's* Diſeaſes of Barbadoes. *Linning* on the Yellow Fever of South Carolina. *Edinb.* Phyſ. Litter. Eſſays, Vol. II. *Mackittrick* de febre flava Indiae Occidentalis, Edinb. 1766.

Typhi etiam ſpecies eſſe videtur.

Ephemera ſudatoria, S. ſp. 7.

Ephemera Britannica, *Caius* de ephem. Brit.

Sudor Anglicus, *Sennert.* L. IV. cap. 15.
Hydronofus, *Foreft.* L. VI. obf. 8.

An eodem pertinet,

Miliaris fudatoria, S. fp. e.
Febris fudatoria, *Le Suette* Gallorum, *Meyferey* Meth. aisé, &c. *Ejufd.* Maladies des Armées 250. *Boyer* Methode à fuivre dans les maladies epidemiques? Teffier, Soc. Royale II. Mem. p. 46.
De typho hyfterico verminofo, S. fp. 4.
Typho exhauftorum, S. fp. 8.
Typho a manipuera, S. fp. 9.

Nobis non liquet.

G. VI. SYNOCHUS*.

Morbus contagiofus. Febris ex fynocha et typho compofita, initio fynocha, progreffu et verfus finem typhus.

Synochus, S. G. 81. L. 13.
Lenta, L. 14.
Phrenitis, V. 18.
Febris continua putrida, *Boerh.* 730.

* Cum plures febres nec inflammatoriae nec nervofae ex omni parte fint, neque idcirco vel ad Sy-

Varietates ex Sauvagesio sunt.

Synochus sanguinea, S. sp. 1.
Febris depuratoria, ann. 1661 ad 1664. *Sydenh.* de morb. acut.
Synochus sudatoria, S. sp. 2.
Febris continua epidemica, ann. 1665 ad 1667. *Sydenh* ibid.
Synochus soporosa, S. sp. 12.
Febris continua epidemica, ann. 1673. *Sydenh.* ibid.
Febris continua putrida annor. variorum. *Wintringham* Com. Nosolog.
Synochus ardens, S. sp. 6.
Synochus miliaris, S. sp. 14.
Synocha miliaris, S. sp. 6.

Synocham vel ad Typhum facile referendae; genus Synochi, cujus typus hisce regionibus frequens conspicitur, hic inserui. Inter Typhum tamen et Synochum limites accuratos ponere non possum; et an revera pro diversis generibus habenda, vel positis diversis, utri eorum Synonyma auctorum referenda, sunt, dubito. Quae vero hic subjunguntur, a SAUVAGESIO species dictae, ad Synochum satis recte, ut mihi videtur, referri possunt.

De ſynocho variolode, S. ſp. 3. et
Synocha dyſenteriode, S. ſp. 4.

Nobis non ſatis liquet, et minus adhuc de

Synocho anniverſaria, S. ſp. 9.
Synocho ſpermatica, S. ſp. 10.
Synocho tarantata, S. ſp. 11.

Complicata eſt

Synochus ſcorbutica, S. ſp. 13.

Et ſymptomatica eſt

Synochus a ſcabie, S. ſp. 15.

HECTICA.

Febris quotidie revertens; acceſſionibus meridianis et veſpertinis; remiſſione, rarius apyrexia, matutina; plerumque ſudoribus nocturnis, et urina ſedimentum furfuraceo-lateritium deponente *.

Hectica, S. G. 83. L. 24. V. 80. Sag. 684.
Med. Tranſ. II. 1.

* Cum febrium in numerum, hecticam receperint Noſologi omnes, eam etiam cum charactere hic apponendam duxi. Ejuſmodi autem febrem, cum nun-

Ex Sauvagesio species sunt,

Hectica chlorotica, S. sp. 3.
Hectica syphilitica, S. sp. 4.
Hectica scrophulosa, S. sp. 5.
Hectica a calculis, S. sp. 6.
Hectica hydropum, S. sp. 7.
Hectica verminosa, S. sp. 9.
Hectica cachectarum, S. sp. 10.
Hectica fluxuum, S sp. 11.
Hectica infantilis, S. sp. 1. Charactere caret, et nobis vel rachitica, vel scrophulosa, vel verminosa videtur.
Hectica vespertina, S. sp. 2. vix pro morbo haberi potest.
De hectica lymphatica, *Baglivi* S. sp. 12. et Hectica nervea, Cl. *Lorry* S. sp. 13.

Nobis non liquet.

nunquam nisi symptomaticam observaverim, in numerum idiopathicarum, quas solas enumerare licet, admittere nolui. In plerisque exemplis, hecticam revera symptomaticam esse, ex SAUVAGESII speciebus, quas vocat, hic recensitis, satis manifestum fiet. Vide ipsius SAUVAGESII Scholium. Tom. I. pag. 319.

O. II. PHLEGMASIÆ.

Febris ſynocha; phlogoſis; vel dolor topicus; ſimul laeſa partis internae functione; ſanguis miſſus, et jam concretus, ſuperficiem coriaceam albam oſtendens.

Phlegmaſiae membranoſae et parenchymatoſae, S. Cl. III. O. I. II. *Sag.* 605. *.

* Haec phlegmaſiarum in membranoſas et parenchymatoſas diviſo prorſus inepta eſt; primo enim, quod de ſtatu partium internarum ſtatuit, de quo in Noſologia ſtatuere non licet; dein, quod partes membranoſae et parenchymatoſae non ſatis certo diſtinguuntur; et hinc Metritis, quam inter membranoſas recenſet SAUVAGESIUS, a LINNÆO et SAGARO inter parenchymatoſas collocatur; denique, quod phlegmaſiae quaedam, ut hepatitis, vel membranoſae vel parenchymatoſae eſſe poſſunt.

Nec magis idonea eſt ordinis phlegmaſiarum muſculoſarum apud LINNÆUM et SAGARUM inſtitutio;

Morbi febriles phlogiſtici, L. Cl. III.
Febres continuae compoſitae inflammatoriae, V.
Morbi acuti febriles, *Boerh.* 770.
Febres inflammatoriae, *Hoffm.* II. 105. *Junck.* 61.

G. VII. PHLOGOSIS*.

Pyrexia, partis externae rubor, calor, et tenſio dolens.

Species ſunt,

I. Phlogoſis *(Phlegmone)* rubore vivido; tumore circumſcripto, in faſtigium plerumque elevato, ſaepe in apoſtema abeunte; dolore ſaepe pulſatili.

Phlegmone *Auctorum*, S. G. 15. L 39. V. 351. *Sag.* 299. *Macb.* p. 418.

tutio, in qua neuter quidem ſatis accuratus eſt. Male enim phlegmone a LINNÆO muſculoſa dicitur, nec bene Cynanche plerumque membranoſa, rarius muſculoſa, a SAGARO ad muſculoſas in univerſum refertur.

* Pro nomine generis cujus ſpecies eſt Erythema, minus recte in priore editione uſurpatum fuit phlegmone. Novum nomen neceſſarium nobis videbatur, et nihil aptius quam Phlogoſis ſuppetebat.

Inflammatio, L. 231. *Boerh.* 370. *Junck.* 20.

1. Variat forma.

Furunculus, S. G. 18. V. 352. *Sag.* 23. *Mach.* p. 422.
Terminthus, V. 381.
Papula, L. 275. S. p. 6.
Varus, V. 436. L. 269. S. p. 7.
Bacchia, L. 270.
Gutta rofea, S. G. 4.
Gutta rofacea, V. 437.

2. Variat fede *.

Hordeolum, S. G. 27. L. 276. V. 434.
Otalgia, S. G. 197. L. 44. V. 148.
Dolor otalgicus, *Hoffm.* II. 336.
Parulis, V. 362.
Maftodynia, S. G. 210. V. 153.
Paronychia, S. G. 21. L. 258. V. 345.
Arthrocace, S. G. 78. L. 256.
Paedarthrocace, V. 419.
Spina ventofa, *Boerh.* 526.
Phimofis, S. G. 22. L. 297. V. 348.
Paraphimofis, V. 349.

* An fequentes pro totidem fpeciebus recenferi poffint, judicent peritiores.

Proctitis, L. 30.
Proctalgia, S. G. 214.
Clunesia, V. 167.

II. Phlogosis *(Erythema)* colore rubicundo, pressione evanescente; ambitu inaequali, serpente; tumore vix evidente, in cuticulae squamulas, in phlyctaenas vel vesiculas abeunte; dolore urente.

Erythema, S. G. 11. *Sag.* 16.
Erysipelas *Auctorum*, V. 343. *Macb.* 421.
Hieropyr, V. 344.

2. Variat vehementia.

Anthrax, S. G. 19. L. 272. V. 353. *Sag.* 24.
Carbo et carbunculus *Auctorum Macb.* p. 423.
Erythema gangraenosum, S. sp. 7.

2. Variat causa remota.

Erythema a frigore.
Erythema pernio, S. sp. 4.
Pernio, L. 259. V. 350.
Erythema ambustio, S. sp. 2.
Erysipelas ambustio, S. sp. 4.

Combuſtura, L. 245.
Combuſtio, *Boerh.* 476.
Encauſis, V. 347.
Erythema ab acri alieno applicato,
Eryſipelas Chinenſe, S. ſp. 7.
Erythema ab acri inquilino,
Erythema intertrigo, S. ſp. 5.
Intertrigo, L. 247. V. 502.
Erythema a compreſſione,
Erythema paratrima, S. ſp. 6.
Erythema a punctura, S. ſp. 9.
Eryſipelas a veſpis, S. ſp. 19.
Pſydracia a veſpis, S. ſp. 2.

3. Variat complicata.

Erythema cum phlegmone,
Eryſipelas phlegmonodes *Auctorum*,
Erythema cum oedemate,
Eryſipelas ſymptomaticum, S. ſp. 6.

Phlogoſis ſequelae ſunt,

APOSTEMA.

Poſt phlogoſin, remittentibus dolore et

pulſatione, tumor albeſcens, mollis, fluctuans, pruriens.

Apoſtema, S. G. 39. *Sag.* 55.
Abſceſſus, L. 132. V. 354. *Boerh.* 387. 402, *Macb.* p. 414.
Puſtula, L. 274.

GANGRÆNA.

Poſt phlogoſin, pars livens, mollis, parum ſenſibilis, ſaepe cum veſiculis ichoroſis.

Gangraena, S. G. 314. L. 233. V. 327. *Sag.* 203, *Boerh.* 388. 419. *Macb.* p. 415.

SPHACELUS.

Poſt gangraenam pars nigricans, flaccida, facile lacerabilis, ſine ſenſu vel calore, et cum foetore carnis putridae; vitio celeriter ſerpente.

Sphacelus, L. 234. V. 328. *Boerh.* 419. 457.

G. VIII. OPHTHALMIA.

Rubor et dolor oculi; lucis intolerantia; plerumque cum lachrymatione.

Ophthalmia, S. G. 196. L. 43. V. 341. *Sag.* 231. *Junck.* 24. *Macb.* p. 423.
Chemosis, V. 46.
Ophthalmites, V. 47.
Inflammatio oculorum, *Hoffm.* II. 165.

Ophthalmiae species et varietates sunt;

I. Idiopathicae.

1. Ophthalmia *(membranarum)* in tunica adnata, et ei subjacentibus membranis, sive tunicis oculi.

A. Variat gradu phlogosis externae.

Ophthalmia Taraxis, S. sp. 1.
Ophthalmia humida, S. sp. 8.
Ophthalmia chemosis, S. sp. 12.
Ophthalmia Erysipelatosa, S. sp. 7.
Ophthalmia pustulosa, S. sp. 6.
Ophthalmia phlyctaenodes, S. sp. 21.

B. Variat affectis tunicis internis.

Ophthalmia choroideae, S. ſp. 13.
Ophthalmia tenebricoſa, S. ſp. 10.

2. Ophthalmia *(Tarſi)* cum tumore, eroſione, et exudatione glutinoſa tarſi palpebrarum.

Ophthalmia trachoma, S. ſp. 4.
Ophthalmia ſicca, S. ſp. 5.

II. Symptomaticae.

1. A morbo ipſius oculi.

Ophthalmia angularis, S. ſp. 14.
Ophthalmia tuberculoſa, S. ſp. 3.
Ophthalmia trichiaſis, S. ſp. 2.
Ophthalmia cancroſa, S. ſp. 15.
Ophthalmia a ſynechia, S. ſp. 16.
Ophthalmia a lagophthalmo, S. ſp. 17.
Ophthalmia ab elcomate, S. ſp. 18.
Ophthalmia ab ungue, S. ſp. 19.
Ophthalmia a corneae fiſtula, S. ſp. 20.
Ophthalmia uveae, S. ſp. 22.

2. A morbis aliarum partium vel totius corporis.

Ophthalmia metaſtatica, S. ſp. 24.
Ophthalmia ſcrophuloſa, S. ſp. 9.
Ophthalmia ſyphilitica, S. ſp. 11.
Ophthalmia febricoſa, S. ſp. 23.

G. IX. PHRENITIS.

Pyrexia vehemens; dolor capitis; rubor faciei et oculorum; lucis et ſoni intolerantia; pervigilium; delirium ferox vel typhomania.

Phrenitis, S. C. 101. L. 25. *Sag.* G. 301. *Boerh.* 771. *Hoffm.* II. 131. *Junck.* 63. *Macb.* p. 432.
Phreniſmus, V. 45.
Cephalitis, S. G. 109. *Sag.* G. 310. *.

* Cum ſymptomata nulla dentur quae ſemper phlegmaſiam cerebri a phlegmaſia membranarum ejus, ſive meningum, certo diſtinguere poſſint; neque ſectiones cadaverum diſtinctiones a SAUVAGESIO, LINNÆO, et SAGARO, adhibitas confirment,

Cepha-

Sphacelismus, L. 32.
Siriasis, V. 34.

Phrenitidis idiopathicae speciem unicam hic ponere licet, et cujus synonyma sequentia esse putamus.

Phrenitis vera, S. sp. 1. *Boerh.* 771.
Phrenitis idiopathica, *Junck.* 63.
Cephalalgia inflammatoria, S. sp. 9.
Cephalitis spontanea, S. sp. 3.
Cephalitis siriasis, S. sp. 4.
Siriasis, V. 34.
Cephalitis Littriana, S. sp. 5.

II. Phrenitides Symptomaticae sunt,

Phrenitis synochi pleuriticae, S. sp. 2.
Phrenitis synochi sanguineae, S. sp. 4.

Cephalitidem, S. G. 109. *Sag.* G. 310. et *Sphacelismum*, L. 32. pro generibus a *phrenitide* diversis admittere nolui, et ea hic ideo, uti synonyma, sub titulo Phrenitidis, posui.

Recte monet VOGELIUS signa phrenitidis, vel ut vocat phrenismi, hoc est, inflammationis cerebri aut membranarum ejus, admodum ambigua esse.

Phrenitis calentura, S. ſp. 11.
Phrenitis Indica, ſp. 12.
Cephalitis Ægyptiaca, S. ſp. 1.
Cephalitis epidemica, ann. 1510, S. ſp. 6.
Cephalitis verminoſa, S. ſp. 7.
Cephalitis cerebelli, S. ſp. 8.

Phrenitis miliaris, S. ſp. 3.
Phrenitis varioloſa, S. ſp. 5.
Phrenitis morbilloſa, S. ſp. 6.

Phrenitis a plica, S. ſp. 8.
Phrenitis aphrodiſiaca, S. ſp. 9.
Phrenitis a tarantiſmo, S. ſp. 14.
Phrenitis hydrophobica, S. ſp. 15.

Phrenitis a dolore, S. ſp. 13.
Cephalitis traumatica, S. ſp. 2.

G. X. CYNANCHE.

Pyrexia aliquando typhodes; rubor et dolor faucium; deglutitio et ſpiratio difficiles, cum anguſtiae in faucibus ſenſu.

Cynanche S. G. 110. L. 33. *Sag.* G. 300.

Angina, V. 49. *Hoffm.* II. 125. *Junck.* 30.
Angina inflammatoria, *Boerh.* 798.

Species sunt,

I. Cynanche *(tonsillaris)* membranam faucium mucosam, et praecipue tonsillas, tumore et rubore afficiens, cum febre synocha.

Cynanche tonsillaris, S. sp. 1.
Anginae inflammatoriae, sp. 5. *Boerh.* 805.

II. Cynanche *(maligna)* tonsillas et membranam faucium mucosam afficiens tumore, rubore, et crustis mucosis coloris albescentis vel cineritii, serpentibus, et ulcera tegentibus; cum febre typhode et exanthematis.

Cynanche maligna, S. sp. 3.
Cynanche ulcerosa, S. Var. a Journ. de Med. 1758.
Cynanche gangraenosa, S. Var. b. Journ. de Med. 1756.
Ulcera faucium et gutturis anginosa et lethalia, Hispanis *Garotillo*, *Lud. Mercat.* consult. 24.

Angina ulcerofa, Cl. *Fothergill*, Account of the ulcerous fore throat Edit. 1751, *Huxham* on the malignant ulcerous fore throat, from 1751 to 1753.

Febris epidemica cum angina ulcufculofa, *Douglas* Practical Hiftory, Bofton 1736. Lond. Med. Obf. I. 20.

Angina epidemica, *Ruffel* Oecon. natur. p. 105.

Angina gangraenofa, *Withering's* Diff. Inaug. Edinb. 1766.

Angina fuffocativa, Bard's Inquiry, New-York, 1771.

Angina maligna, *Johnftone* on the malignant angina, &c. Worcefter 1779. Wall's Works, p. 58.

III. Cynanche *(trachealis)* refpiratione difficili, infpiratione ftrepente, voce rauca, tuffi clangofa, tumore fere nullo in faucibus apparente, deglutitione parum difficili, et febre fynocha.

Cynanche trachealis, S. fp. 5.

Cynanche laryngea *Auctorum*, *Eller.* de cogn. et curand. morb. fect. 7.

Anginae inflammatoriae, fp. 1. *Boerh.* 801.

Angina latens et difficilis, *Dodon.* obf. 18.

Angina interna, *Tulp.* L. 1. obf. 51.

Angina perniciofa, *Greg. Horft.* Obferv. L. III. obf. 1.

N. An haec Sauvagefii fynonyma et fequentia ad eundem morbum pertinent, videant experti; fequentia autem ad morbum characteris dati manifefto pertinere videntur.

Suffocatio ftridula, *Scotis* the CROUP. Cl. *Home* on the Croup.

Afthma infantum, *Millar* on the afthma and chincough.

Afthma infantum fpafmodicum, *Rufh*, Differtation, London 1770.

Cynanche ftridula, *Crawford*, Diff. Inaug. Edinb. 1771.

Angina epidemica, ann. 1743. *Molloy* apud *Rutty's* hiftory of the weather.

Morbus ftrangulatorius, *Starr*, Phil. Tranf. No. 495.*.

* An hic morbus ad cynanchem malignam, an ad trachealem pertinet, mihi non certo conftat, et faepius de eorundem morborum apud plures auctores defcriptionibus itidem incertus fum.

Morbus truculentus infantum, *Francof.* ad Viadrum et in vicinia graſſans, ann. 1758. C. a Bergen. A. nova. N. C. tom. II. p. 157.

Angina inflammatoria infantum, *Ruſſel*, Oecon. nat. p. 70.

Catarrhus ſuffocativus Barbadenſis, ann. 1758. *Hilary's* Barbadoes, p. 134.

Angina polypoſa, ſive membranacea *Michaelis*, Argentorati 1778, et *Auctores* ab ingenioſo et erudito *Michaele* allegati.

Morbus anginae polypoſae analogus, Soc. Royale II. Hiſt. p. 206.

IV. Cynanche (*pharyngea*) cum rubore in imis praeſertim faucibus; deglutitione maxime difficili, dolentiſſima; reſpiratione ſatis commoda, et febre ſynocha.

Cynanche pharyngea, S. ſp. 6. *Eller* de cogn. et cur. ſect. 7.

Anginae inflammatoriae, ſp. 4ta, *Boerh.* 804.

V. Cynanche (*parotidea*) cum tumore externo parotidum et maxillarum glandularum magno; reſpiratione et deglutitione parum laeſis; febre ſynocha plerumque leni.

Cynanche parotidaea, S. ſp. 14. Gallis OREILLONS et OURLES, *Tiſſot* Avis au peuple, No. 116. *Encyclopedie*, au mot OREILLONS.
Angina externa, ANGLIS the MUMPS, *Ruſſel*, Oecon. natur. p. 114. SCOTIS the BRANKS.
Catarrhus Bellinſulanus, S. ſp. 4.
Oſſervazioni di *Girol. Gaſpari*, Venez. 1731.
Oſſervazioni di Targ. Tozzetti, Racolta 1ma, p. 176.

Cynanche purpuro-parotidaea, S. ſp. 15. vel ad malignam, S. ſp. 3. vel ad Scarlatinam pertinere videtur.

Cynanchae ſymptomaticae ſunt,

a. A cauſis internis.

Cynanche epidemica, S. ſp. 2.
Amphimerina anginoſa, S. ſp. 12.
Febris anginoſa, *Huxham* de aëre.
Cynanche prunella, S. ſp. 12.
Cynanche exanthematica, S. ſp. 4.
Cynanche arthritica, S. ſp. 10.
Cynanche hepatica, S. ſp. 8.
Cynanche a dyſenteria, S. ſp. 13.

b. A causis externis.

Cynanche a deglutitis, S. sp. 9.
Cynanche mercurialis, S. sp. 11.

Cynanche thymica, S. sp. 7. raro inflammatoria est, et vix hujus loci.

G. XI. PNEUMONIA*.

Pyrexia; dolor in quadam thoracis parte; respiratio difficilis; tussis.

Febris pneumonica, *Hoffm.* II. 136. *Macb.* p. 435.

* Ab omni aevo, in hunc fere diem, scriptores medici, et eos secuti Nosologi omnes, phlegmasiarum pectoris interni duo esse genera, peripneumoniam scilicet et pleuritidem, statuerunt. Recentiores autem ex sectione cadaverum didicerunt, veteres de sede, ideoque de differentia horum morborum saepe falso statuisse, et quem in pleura costali sedem habere veteres putabant, saepius in pleura pulmonem investiente situm fuisse invenerunt anatomici recentiores. Novimus, porro, quod si quidem morbi illi diversam aliquando sedem habuerint, id tamen per symptomata vix certo cognosci posse; et, utcunque sit, morbos illos quatenus, quovis modo distinctos, revera maxime esse affines, plerumque simul conjunctos, et eosdem distinxisse ad usus medi-

cinae

Species ſunt,

I. Pneumonia *(peripneumonia)* pulſu non ſemper duro, aliquando molli; dolore thoracis obtuſo; reſpiratione perpetuo difficili, ſaepe non niſi trunco corporis erecto exercenda; faciei tumidae colore purpureo; tuſſi plerumque humida, ſaepe cruenta.

cinae parum omnino contuliſſe. Hiſce igitur perpenſis, phlegmaſias pectoris interni non niſi genus unicum conſtituere, cum HOFFMANNO expertiſſimo putamus; quamobrem hujuſmodi genus hic ſub nomine Pneumoniae poſuimus. Symptomata, quae pro characteriſticis adhibuimus, cum quae in omni phlegmaſia pectoris interni ſemper adſint, et in qualibet praecipua ſint, ea recte characterem genericum conſtituere videntur.

An ſpecies diverſae vere ſtatuendae ſint, anceps haereo. Sed, opinionibus et conſuetudini medicorum aliquid concedere volens, peripneumoniae et pleuritidis quatenus, vel ex opinione medicorum vel ex propria obſervatione, eas diſtinguere liceat, characteres ſpecificas dedi. Interim tamen obſervari velim, inter illos morbos, utcunque aliquando diſtinctos, limites accuratos plerumque non ponendos eſſe.

Peripneumonia, S. G. 112. L. 34. V. 51. *Sag.* G. 311. *Boerh.* 820. *Juncker*, 67.

1. Peripneumoniae idiopathicae ſimplices,

Peripneumonia pura ſive vera *Auctorum*, S. ſp. 1. Peripneumonia gaſtrica, S. ſp. 11. *Morgagn.* de cauſ. et ſed. Epiſt. XX. art. 30. 31. *.

Variat gradu.

Peripneumonia catarrhalis, S. ſp. 6. Peripneumonia notha †, *Sydenh.* ſect. 6. cap. 4. *Boerh.* 867. *Morgagni* de cauſ. et ſed. Epiſt. XXI. 11.—15.

* Ad peripneumoniam, an ad pleuritidem, potius pertinet haec varietas, mihi non certo conſtat.

† Peripneumoniam *notham* a *vera* gradu tantum differre opinor; ideoque uti varietas hic appoſui. In eo quidem differre puto, quod in peripneumonia *notha* inflammatio ſit lenior, et affluxus humorum in pulmones copioſior, quam in *vera*. Cum autem in *notha* ſymptomata pyrexiae, doloris, dyſpnoeae, et tuſſis, vario gradu et varia ratione conjuncta, adeſſe poſſint, minime mirandum ſi hujus morbi apud diverſos auctores deſcriptiones parum uniformes ſint, et necne morbus ſub titulo peripneumoniae nothae

2. Peripneumoniae idiopathicae complicatae febre *.

Peripneumonia putrida, S. ſp. 2. †.
Peripneumonia ardens, S. ſp. 3.
Peripneumonia maligna, S. ſp. 4.

a diverſis auctoribus deſcriptus idem revera ſit, dubia quaedam moverit doctiſſimus MORGAGNI. Perpenſis tamen omnibus de hac re dictis, et cum obſervationibus pluribus apud ipſos aegros factis collatis, nihil dubito quia morbus a SYDENHAMO et BOERHAAVIO, ſub titulo *peripneumoniae nothae* deſcriptus, unus idemque ſit, nec ab eo morbum a VALSALVA in FRANCISCO CORALIO, vel morbum in celebri ANTONIO VALISNERIO, ab ipſo MORGAGNI obſervatum, re ipſa diverſum fuiſſe puto. Vide Firſt Lines of the Practice of Phyſic, edit. 1784. § CCCLXXVI.

* Cum morbi diverſi ſimul complicati ſint, ſaepe, quis illorum pro morbo primario habendus ſit dubitari poteſt; nec in hac re me ubique recte judicatum iri ſpondeo. In quibuſdam mei ipſius judicio uſus ſum; in pleriſque vero SAUVAGESIUM ſecutus ſum. Sufficere plerumque ratus ob oculos ſtudioſorum complicationes iſtas quomodocunque ponere.

† SAUVAGESIUM, ut ſoleo, ſecutus, hanc et tres ſequentes ſpecies quaſi diverſas recenſui, cum tamen pro una eademque habere vellem.

Peripneumonia typhodes, S. ſp. 5.
Amphimerina peripneumonica, S. ſp. 15.

3. Peripneumoniae ſymptomaticae.

Peripneumonia arthritica, S. ſp. 7.
Peripneumonia exanthematica, S. ſp. 9.
Peripneumonia phthiſicorum, S. ſp. 8.
Peripneumonia hydrophobica, S. ſp. 10.
Peripneumonia rachialgica, S. ſp. 12.

II. Pneumonia (*pleuritis*) pulſo duro; dolore, plerumque lateris, pungente, ſub inſpiratione praeſertim aucto; decubitu in latus moleſto; tuſſi dolentiſſima, initio ſicca, poſtea humida, ſaepe cruenta.

Pleuritis, S. G. 103. L. 27. V. 50. *Sag.* G. 303. *Boerh.* 875. *Junck.* 67.
Paraphreneſis, S. G. 102. L. 26. *.

* In morbo qui vulgo *paraphreneſis* vel *paraphrenitis*, et rectius a SAGARO *diaphragmatis*, appellatur, pleurae ſuper diaphragma extenſae inflammationem adeſſe, et in ea morbum conſiſtere agnoſcunt medici omnes;

Paraphrenitis, V. 55. *Boerh.* 907.
Diaphragmitis, *Sag.* G. 304.

1. Pleuritides idiopathicae ſimplices.

Pleuritis vera, S. ſp. 1. *Boerh.* 875. *Verna* princeps morb. acut. pleuritis, L. 1. cap 2. 3. *Zeviani* della parapleuritide, cap. 3. *Morgag.* de ſed. et cauſ. morb. Ep. XX. art. 56. XXI. 45. *Wendt.* de pleuritide, apud *Sandifort.* Theſ. II.
Pleuritis pulmonis, S. ſp. 2. *Zevian.* dell. parapleur. III. 28. &c.
Pleuripneumonia, pleuro-peripneumonia, peripneumo-pleuritis *Auctorum.* *Baronius* de pleuripneumonia.

omnes; non recte igitur uti genus a pneumonia diverſum recenſuerunt Noſologi.

Nec quidem pro diverſa a pleuritide ſpecie recenſeri poteſt; cum plerumque nulla alia praeter illa pleuritidis ſymptomata oſtendit. Quae a plurimis huic morbo tributa ſunt, riſus nempe ſardonicus, et delirium phreniticum, certe non ſemper adſunt. Primum quod nunquam vidi, certe rariſſimum eſt; et poſterius, alias etiam pneumoniae ſpecies ſaepe comitatur, nec tantum a parte pleurae inflammata, quantum a gradu pyrexiae, vel diatheſis phlogiſticae, pendere videtur.

III. *Halleri* opuſcul. patholog. ob. 13. *Morgagn.* de ſed. et cauſ. Epiſt. XX. et XXI. paſſim. *Clegborn* Minorca, p. 247. *Triller* de pleuritide, aph. 1. 2. 3. cap. I. 8. *Huxham* Diſ. on pleuriſies, &c. chap. I. III. *Pringle* Diſ. of the army, p. 147.

Pleuritis convulſiva, S. ſp. 13. *Bianch.* Hiſt. hep. vol. 1. p. 234.

Pleuritis hydrothoracica, S. ſp. 15. *Morgag.* de cauſ. et ſed. XX. 34.

Pleuritis dorſalis, S. ſp. 3. *Verna*, P. III. cap. 8.

Pleuritis mediaſtini, S. ſp. 4. *P. Sal. Div.* de affect. part. cap. 6. *Friend*, Hiſt. Med. de Avenzoare.

Mediaſtina, V. 52.

Pleuritis pericardii, S. ſp. 5. *Verna*, P. III. cap. 9.

Parapleuritis *Zeviani* della parapleuritide.

Pleurodyne, parapleuritis, S. ſp. 19.

Paraphreneſis diaphragmatica, S. ſp. 1. *De Haen*, Rat. Med. I. 7. III. pag. 31.

Paraphreneſis pleuritica, S. ſp. 2.

Paraphreneſis hepatica, S. ſp. 3.

De inflammatione mediaſtini, pericardii, et diaphragmatis Vide *Morgagn.* de cauſ. et ſed. VIII. 13. XXI. 35. 36. 46. XLV. 16. *Van Swieten* ad *Boerh.* 913.

II. Pleuritides complicatae.

1. Febre.

Pleuritis biliofa, S. fp. 7.
Pleuritis eryfipelatofa, S. fp. 11.
Pleuritis biliofa, *Bianch.* Hift. hep. vol. 1. p. 236.
Pleuritis putrida, S. fp. 9.
Synochus pleuritica, S. fp. 5.
Pleuritis peftilens, S. fp. 16.
Pleuritis miliaris, S. fp. 20.

2. Catarrho.

Pleuritis catarrhalis, S. fp. 10.
Pleuritis lymphatica, *Bianch.* Hift. hep. I. p. 233.

III. Pleuritides fymptomaticae.

Pleuritis traumatica, S. fp. 6.
Pleuritis verminofa, S. fp. 8. *Verna* pleur. p. I. cap. 1. P III. cap. 11. *Morgagn.* de fed. et cauf. XXI 43. 44.
Pleuritis ftomachalis, *Bianch.* Hift. hep. I. p. 232.

Pleurodyne verminosa, S. sp. 2.
Pleuritis lactea, S. sp. 17.
Pleuritis Polonica, S. sp. 18.

IV. Pleuritides falsae.

Pleuritis hepatica, S. sp. 12. *Panarol.* Pentac. I. obs. 37.
Pleuritis splenica, S. sp. 19.

Pneumoniae sequelae sunt.

VOMICA.

Post pneumoniam, resolutione quadam non terminatam, dyspnoea et tussis perstantes, cum decubitu in latus sanum difficili, et febre hectica.

Vomica *Boerh.* 835. *Junck.* 35.*.
Pleurodyne vomica, S. sp. 21.

* Vomicam vocamus quam vomicam clausam appellant medici, et inde character noster. Characteres autem vomicae apud LINNÆUM et VOGELIUM vomicam apertam tantum respiciunt; ideoque ad illos auctores hic non referimus.

EMPYEMA.

Post pneumoniam suppuratione terminatam, saepe post vomicam, remissio doloris, dum perstant dyspnoea, tussis, decubitus difficilis, et febris hectica, saepe cum sensu liquoris in pectore fluctuantis, et signis hydrothoracis.

Varietates ex SAUVAGESIO, licet non semper distinguendas, hic subjungimus.

Empyema a peripneumonia, S. sp. 1.
Empyema a vomica, S. sp. 2.
Empyema pleurae, S. sp. 3.
Empyema mediastini, S. sp. 4.
Empyema diaphragmatis, S. sp. 5.
Empyema intercostale, S. sp. 6.

G. XIII. CARDITIS*.

Pyrexia; dolor in regione cordis; anxietas;

* Recte omnino dixit VOGELIUS, *Carditidis symptomata fere eadem esse ut in peripneumonia, sed graviora*, et ita etiam sensisse videtur LINNÆUS, cum apud illum

ſpiritus difficilis; tuſſis; pulſus inaequalis; palpitatio; ſyncope.

Carditis, S. G. 111. V. 54.
Pericarditis, V. 53.

I. Idiopathica.

Carditis ſpontanea, S. ſp. 1. *Senac.* Traité de coeur. L. IV. chap. 7. *Meckel*, Mem. de Berlin, 1756.
Eryſipelas pulmonis, *Lomm.* Obſerv. Lib. II.

II. Symptomatica.

Carditis traumatica, S. ſp. 2. *Senac.* ibid. chap. 6.

G. XIV. PERITONITIS.

Pyrexia; dolor abdominis, corpore erecto auctus; abſque propriis aliarum phlegmaſiarum abdominalium ſignis.

Illum neque *Carditis*, neque *Pericarditis*, inter morbos phlogiſticos recenſetur. Certe novimus, pericardium ſaepe inflammatum fuiſſe ſine aliis praeter peripneumoniae ſignis.

Si signa darentur quibus dignosci queant, sequentes pro speciebus peritonitis recenseri possent.

I. Peritonitis (*propria*) in peritonaeo strictius dicto, sive in peritonaeo, abdomen intus su cingente.

Peritonitis, V. 62. *Lieutaud.* Hist. anat. med. L. 1. obs. 3. *Ruggerus* apud eund. L. 1. obs. 341. *Morgagn* de sed. LVII. 20.

II. Peritonitis (*omentalis*) in peritonaeo, per omentum extenso.

Epiploitis, S. G. 106. *Sag.* G. 308 *.
Omentitis, V. 61.
Omenti inflammatio, *Boerh.* 958. et Ill. *Van Swieten* Comm. *Stork.* Ann. med. I. 132. *Hulme* on the puerperal fever.

* Tum epiploitis, tum Mesenteritis, ut Peritonitidis species hic recensetur, non quam quod ejusdem continuae membranae sint affectiones, quam quod nulla fere signa dari possunt, quibus a peritonitide, strictius dicta, dignosci queant.

III. Peritonitis *(mesenterica)* in peritonaeo, per mesenterium extenso.

Mesenteritis, V. 60.
Enteritis mesenterica, S. sp. 4.

G. XV. GASTRITIS.

Pyrexia typhodes; anxietas; in epigastrio ardor et dolor, ingestis quibuslibet auctus; vomendi cupiditas, et ingesta protinus rejecta; singultus.

Gastritis, S. G. 104. L. 28. V. 56. *Sag.* G. 306.
Ventriculi inflammatio, *Boerh.* 951.
Febris stomachica inflammatoria, *Hoffm.* II. 120.

I. Idiopathicae.

1. A causis internis.

A Gastritis *(phlegmonodea)* dolore acuto, pyrexia vehementi *.

* Tum gastritis, tum enteritis duarum esse specierum, quarum una phlegmonodea, altera erysipela-

tosa,

Gaſtritis legitima, S. ſp. 1. *Eller*, de cogn. et cur. morb. Sect. XI. *Haller*. obſ. 14. hiſt. 3. *Lieut.* Hiſt. anat. med. L. 1. 74.

Gaſtritis eryſipelatoſa, S. ſp. 4 *.

Cardialgia inflammatoria, S. ſp. 13. *Tralles* de opio, ſect. II. p. 231.

2. A cauſis externis.

Gaſtritis a veneno, S. ſp. 3.

B. Gaſtritis *(erythematica)* dolore, et pyrexia lenioribus, rubore eryſipelatoſo in faucibus apparente.

toſa dici poteſt, mihi ex pluribus obſervationibus ſatis certo conſtat; et ejuſmodi ſpecies itaque hic recenſui, etſi fatendum ſit, gaſtritidis eryſipelatoſae, et magis adhuc enteritidis eryſipelatoſae, ſigna ſaepe obſcura et incerta eſſe. De his vero monere volui ut diligentius inquirant poſteri.

* Quam hic gaſtritidem eryſipelatoſam dixit SAUVAGESIUS, omnino phlegmonodeam eſſe mihi videtur.

II. Symptomaticae.

Gaſtritis exanthematica, S. ſp. 5.
Gaſtritis hernioſa, S. ſp. 7.
De gaſtritide ſternocoſtali, S. ſp. 6. non liquet.

G. XVI. ENTERITIS.

Pyrexia typhodes; dolor abdominis pungens, tendens, circa umbilicum torquens; vomitus; alvus pertinaciter adſtricta.

Enteritis, S. G. 105. L. 29. V. 57. *Sag.* G. 307.
Inteſtinorum inflammatio, *Boerh.* 959.
Febris inteſtinorum inflammatoria ex meſenterio, *Hoffm.* II. 170.

I. Idiopathicae.

Species ſunt,

1. Enteritis *(phlegmonodaea)* dolore acuto, pyrexia vehementi, vomitu et alvo aſtricta.

Enteritis iliaca, S. ſp. 1.
Enteritis colica, S. ſp. 2. *Boerh.* 963.

2. Enteritis (*erythematica*) dolore et pyrexia lenioribus, ſine vomitu, et cum diarrhoea.

Species ſymptomaticae.

Enteritis flatulenta, S. ſp. 3.
Enteritis enterocelica, S. ſp. 5.

G. XVII. HEPATITIS.

Pyrexia; hypochondrii dextri tenſio et dolor, ſaepe pungens pleuritici inſtar, ſaepius obtuſus; dolor ad claviculam et ſummum humeri dextri; decubitus in ſiniſtrum latus difficilis; dyſpnoea; tuſſis ſicca; vomitus; ſingultus *.

Hepatitis, S. G. 113. L. 35. V. 58. *Sag.* G. 312. *Boerh.* 914. *Hoffm.* II. 14. *Junck.* 66. *Mach.* p. 446.

* Inter ſymptomata hepatitidis, *colorem faciei flaveſcentem*, poſuit tum SAUVAGESIUS, tum SAGARUS, et hic etiam addit, *urinas icteritias, bilioſas, et ſerum*

Variat,

1. Acuta ſignis in charactere dictis dignoſcenda.

II. Chronica. Haec ſaepe nulla quibus dignoſcatur ſigna praebet; aliquando tamen eandem adeſſe ſuſpicari poteſt, ex hepatitidis cauſis quibuſdam praegreſſis, ex ſenſu quodam plenitudinis et gravitatis in hypochondrio dextro, ex doloribus plus minuſve pungentibus in eadem parte ſubinde perceptis, ex dolore quodam a preſſo hypochondrio dextra vel a decubitu in latus ſiniſtrum ſentito, et denique ex pyrexia leviori cum dictis ſignis ſubinde infeſtante.

Sauvageſii ſpecies ſunt,

ſerum ſanguinis miſſi et cruſta ſubflava; ſed haec ſymptomata bilis regurgitantis vel reſorptae rectius a LINNÆO et VOGELIO omiſſa fuiſſe cenſeo; nam ejuſmodi ſymptomata non tantum non perpetua, ſed etiam rariſſima ſunt.

Hepatitis eryſipelatoſa, S. ſp. 1. *.
Hepatitis pleuritica, S. ſp. 2. *Bianch.* Hiſt. hep. tom. I. p. 388.
Pleuritis hepatica, S. ſp. 12.
Hepatitis cyſtica, S. ſp. 4. †.
Hepatitis obſcura, S. ſp. 5.

Pro ſpecie male recenſetur morbus ſecundarius.

* De erythemate vel eryſipelate, quod vocant, viſcerum, minus recte ſenſiſſe medicos cenſeo; nam, me ſaltem judice, erythema non niſi ſuperficies illas internas quas tegit epithelion et tunica villoſa, epidermidi externae continua et analoga, afficere poteſt. Nullum igitur eryſipelas pulmonis, de quo ſcripſit LOMMIUS, Obſerv. lib. 2. agnoſco; nec hepatitidem quandam a SAUVAGESIO hic eryſipelatoſam recte dictam eſſe puto, et hepatitidem quidem ex AMATO hic deſcriptam revera phlegmonodeam fuiſſe credo.

† Quin ex contuſione vel aliis cauſis oriri poſſit inflammatio cyſtidis felleae, vel ductus choledochi, nullus dubito; ſed quibus ſignis cognoſci queat, niſi in uno caſu, non novi. In ictero, ſcilicet, cum dolore in regione epigaſtrica acuto, a calculo, ut videtur, in ductu choledocho haerente, inflammationem ductus cyſtici ſaepe ortam fuiſſe, omnino cenſendum, et ne oriatur ſemper cavendum.

Hepatitis ſuppurans, S. ſp. 6. *Cheſton's* Pathol. Inq. Chap. III. Sect. 2. et app. Caſe 12.
Hepatalgia apoſtematoſa, S. ſp. 7.

G. XVIII. SPLENITIS.

Pyrexia; hypochondrii ſiniſtri tenſio, calor, tumor, et dolor preſſu auctus; abſque ſignis nephritidis.

Splenitis, S G. 114. L. 36. V. 59. *Junck.* 67. *Sag.* G. 313 *Magb.* p. 448.
Lienis inflammatio, *Boerh.* 958. et ill. *Van Swieten.* Comm.

Una tantum ſpecies recenſetur.

Splenitis phlegmonodea, S. ſp. 1. *Foreſt*, L. XX. Obſ. 5. 6. *De Haen*, apud *Van Swieten*, p. 958.
Pleuritis ſplenica, S. ſp. 19.
Splenalgia ſuppuratoria, S. ſp. 3.

G. XIX. NEPHRITIS.

Pyrexia; dolor in regione renis, ſaepe ureteris iter ſequens; mictio frequens urinae, vel tenuis decoloris, vel ruberrimae; vomitus; cruris ſtupor; teſticuli ejuſdem lateris retractio aut dolor.

Nephritis, S. G. 115. L. 37. V. 65. *Sag.* G. 314.

Species

I. Idiopathica. Spontanea.

Nephritis vera, S. ſp. 1.

II. Symptomaticae.

Nephritis calculoſa, S. ſp. 2.
Nephralgia calculoſa, S. ſp. 1.
Nephralgia arenoſa, S. ſp. 2.
Nephralgia purulenta, S. ſp. 7. *Cheſton's* Inq, Chap. II.
Nephralgia arthritica, S. ſp. 3.

G. XX. CYSTITIS.

Pyrexia; hypogaſtrii tumor et dolor; mictio frequens dolorifica, vel iſchuria; teneſmus.

Cyſtitis, S. G. 108. L. 31. V. 66. *Sag.* G. 309.
Inflammatio veſicae, *Hoffm.* II. 157.

Species ſunt,

I. A cauſis internis.

Cyſtitis ſpontanea, S. ſp. 1.

II. A caufis externis.

Cyftitis a cantharidibus, S. fp. 2.
Cyftitis traumatica, S. fp. 3.

G. XXI. HYSTERITIS.

Pyrexia; hypogaftrii calor, tenfio, tumor, et dolor; os uteri tactu dolens; vomitus.

Hyfteritis, L. 38. V. 63.
Metritis, S. G 107. *Sag.* G. 315.
Inflammatio et febris uterina, *Hoffm.* II. 156.

Species funt,

Metritis puerperarum, S. fp. 1.
Metritis typhodes, S. fp. 2.
Metritis lactea, S. fp. 3.

G. XXII. RHEUMATISMUS.

Morbus ab externa, et plerumque evidente caufa; pyrexia; dolor circa articulos, mufculorum tractum fequens, genua et reliquos majores, potius quam pedum vel manuum articulos, infeftans, calore externo auctus.

Rheumatiſmus, S. G. 185. L. 62. V. 138. *Boerh.* 1490. *Junck.* 19.

Dolores rheumatici et arthritici, *Hoffm.* II. 317.

Myoſitis, *Sag.* G. 301.

Lumbago, S. G. 212. V. 138. *Sag.* 169.

Iſchias, S. G. 213. V. 138. *Sag.* 170.

Pleurodyne, S. G. 148. V. 138. *Sag.* 254. *Macb.* p. 511.

Species idiopathica,

Rheumatiſmus acutus, S. ſp. 1.
Rheumatiſmus vulgaris, S. ſp. 2.

Variat ſede.

A. In muſculis lumborum.

Lumbago rheumatica, S. G. 212. ſp. 1.
Nephralgia rheumatica, S. ſp. 4.

B. In muſculis coxendicis.

Iſchias rheumaticum, S. G. 213. ſp. 10.

C. In muſculis thoracis.

Pleurodyne rheumatica, S. G. 148. ſp. 3.
Pleuritis ſpuria, *Boerh.* 878.

Species ſymptomaticae.

Lumbago plethorica, S. ſp. 3.
Iſchias ſanguineum, S. ſp. 2.
Pleurodyne plethorica, S. ſp. 1.

Rheumatiſmus hyſtericus, S. ſp. 7.
Iſchias hyſtericum, S. ſp. 3.
Pleurodyne hyſterica, S, ſp. 6.

Rheumatiſmus ſaltatorius, S. ſp. 8.
Pleurodyne flatulenta, S. ſp. 4.
Pleurodyne a ſpaſmate, S. ſp. 9.

Rheumatiſmus ſcorbuticus, S. ſp. 4.
Lumbago ſcorbutica, S. ſp. 5.
Pleurodyne ſcorbutica, S. ſp. 11.

Iſchias ſyphiliticum, S. ſp. 7.
Pleurodyne venerea, S. ſp. 5.
Lumbago ſympathica, S. ſp. 13.

a meſenterii glandulis induratis,
a pancreate tumido, purulento, ſchirroſo, putri,
ab induratis pyloro, vena cava, pancreate,
a rene ſchirroſo, putrefacto,
ab abſceſſu circa venae cavae bifurcationem,
a vermibus intra renes.

Lumbago a saburra, S. sp. 8.
Pleurodyne a cacochylia, S. sp. 7.

Rheumatismus saltatorius verminosus, S. sp. 8.
Ischias verminosum, S. sp. 8.
Pleurodyne verminosa, S. sp. 2.

Rheumatismus metallicus, S. sp. 10.

Lumbago a hydrothorace, S. sp. 14.
Lumbago pseudoischuria, S. sp. 16.
Lumbago ex aneurismate, S. sp. 11.
Pleurodyne ex aneurismate, S. sp. 10.
Pleurodyne a rupto oesophago, S. sp. 20.
Pleurodyne rachitica, S. sp. 13.

Ischias a sparganosi, S. sp. 5.
Pleurodyne catarrhalis, S. sp. 14.
Pleurodyne phthisica, S. sp. 8.

Rheumatismus necroseos, S. sp. 14.
Rheumatismus convulsivus, S. sp. 15.

Ischias gravidarum, S. sp. 4.
Lumbago partus, S. sp. 7.
Lumbago a nisu, S. sp. 10.
Ischias a subluxatione, S. sp. 9.

Rheumatiſmus dorſalis, S. ſp. 11.
Lumbago a ſatyriaſi, S. ſp. 15.

Rheumatiſmus febricoſus, S. ſp. 9.
Lumbago febrilis, S. ſp. 4.
Pleurodyne febricoſa, S. ſp. 15.

Rheumatiſmus miliaris, S. ſp. 12.
Lumbago miliaris, S. ſp. 9.
Pleurodyne miliaris, S. ſp. 16.

Rheumatiſmi ſequela eſt,

ARTHRODYNIA*.

Poſt rheumatiſmum, niſum violentum, vel ſubluxationem; dolores artuum vel

* Si, ut quidam ſtatuunt, rheumatiſmus chronicus ab acuto, genere omnino diverſus ſit, nomen ſimplex, uti genus omne, habere oportet, et hujuſmodi nec ineptum, ut puto, impoſui. Porro, cum pro ſequela rheumatiſmi acuti vel rheumatiſmi ſimpliciter dicendi, rheumatiſmum chronicum dictum ſemper habeo, et cum inter utrumque morbum ſaepe limi-

tes

musculorum, sub motu praesertim, aucti, plus minusve fugaces, calore lecti vel alio externo levati; artus debiles, rigidi, facile, et saepe sponte frigescentes; pyrexia nulla; tumor plerumque nullus.

Rheumatismus chronicus *Auctorum*.

Lumbago et ischias aliquando morbi acuti, sed cum saepius chronici sint, plerumque ad hunc locum pertinent.

Lond. Med. Obs. IV. 5.

G. XXIII. ODONTALGIA*.

tes vix statuendi sint, ideoque pro diverso genere rheumatismum chronicum recensere vix potui; rheumatismus tamen chronicus exquisitus ab acuto natura adeo diversus evadit, et medelam adeo diversam exposcit, ut merito nomine prorsus diverso insigniri possit; et si quis pro genere etiam diverso ponere velit, per me profecto licet.

* In priori Nosologiae methodicae nostrae editione, Odontalgiam pro rheumatismi specie habui, ac recensui; sed, cum eam a rheumatismo alio quovis caussam prorsus diversam, acre, scilicet, membranas sensibiles irritans, habere observaverim, pro genere, a rheu-

Rheumatiſmus vel arthrodynia maxillarum a carie dentium.

Odontalgia, S. G. 198. L. 45. V. 145. *Sag.* G. 157. *Junck.* 25. *Mach.* 509.
Odontalgia, ſive rheumatiſmus odontalgicus, *Hoffm.* II. 330.

Varietates ex Sauvageſio ſunt,

Odontalgia carioſa, S. ſp. 1.

rheumatiſmo diverſo, etiam habere vellem, et hic itaque uti genus diverſum poſui.

Etiamſi odontalgiam a frigore et aliis irritamentis aliquando ſuſcitari videtur, cariem dentium, diatheſin phlogiſticam inducentem, ſemper ſubeſſe puto. Sunt fortaſſis alii morbi, ab acri irritante orti, qui rheumatiſmum exacte ſatis referunt; ſed de iis nobis non conſtat. Si tamen revera exiſteret, ad mentem Clariſſ. D. Cotunnii, *Iſchias nervoſa*, rheumatiſmi ab acri nervos irritante orti exemplum aliud haberemus; ſed neque phaenomena a Cottunnio relata, neque ratio medendi, neque ſectiones cadaverum, ejuſmodi morbum unquam exſtitiſſe mihi probant; ideoque neque hic, neque alibi, *Iſchiadem nervoſam Cottunnii* inter rheumatiſmi ſpecies recenſui.

Odontalgia ſcorbutica, S. ſp. 4.
Odontalgia catarrhalis, S. ſp. 3.
Odontalgia arthritica, S. ſp. 6.
Odontalgia gravidarum, S. ſp. 2.
Odontalgia hyſterica, S. ſp. 3.
Odontalgia ſtomachica, S. ſp. 9.

G. XXIV. PODAGRA*.

Morbus haereditarius, oriens ſine cauſa externa evidente, ſed praeeunte plerumque ventriculi affectione inſolita; pyrexia; dolor ad articulum, et plerumque pedis pollici, certe pedum et manuum juncturis, potiſſimum infeſtus; per intervalla revertens, et ſaepe cum ventriculi, vel aliarum internarum partium, affectionibus alternans.

Podagra, V. 175. *Boerh.* 1254.
Febris podagrica, V. 69.

* *Arthritis* nomen, utpote apud medicos ambiguum, rejeci, et *podagra* nomine, utpote typum morbi praecipuum notante, cum celebri BOERHAAVIO uſus ſum.

Arthritis, S. G. 183. L. 60. V. 139. *Sag.* G. 142. *Macb.* p. 487. Lond. Med. Obf. VI. 20.
Dolor podagricus et arthriticus verus, *Hoffm.* II. 339.
Dolores arthritici, *Hoffm.* II. 317.
Affectus fpaftico arthritici, *Junck.* 46.

Recte forfitan SAUVAGESIUS, more fibi infolito, hujus morbi non nifi unicam effe fpeciem affirmavit; fed varietates fequentes notari poffunt.

I. Podagra (*regularis*) cum inflammatione artuum fatis vehementi, per aliquot dies perftante, et paulatim cum tumore, pruritu, et defquamatione partis, recedente.

Arthritis podagra, S. fp. 1.
Arthritis rachialgica, S. fp. 11. *.
Arthritis aeftiva, S. fp. 4.

* Ut folitus fum, SAUVAGESII varietates, five fpecies quas vocat, hic appono; fed tum quod fpecies ejus non femper bene definitae fint, tum quod podagra

II. Podagra (*atonica*) cum ventriculi vel alius partis internae atonia, et vel ſine expectata aut ſolita artuum inflammatione, vel cum doloribus artuum lenibus tantum et fugacibus, et cum dyſpepſia vel aliis atoniae ſymptomatis, ſubito ſaepe alternantibus.

Arthritis melancholica, S. ſp. 6.
Arthritis hiemalis, S. ſp. 2.
Arthritis chlorotica, S. ſp. 5.
Arthritis aſthmatica, S. ſp. 9.

III. Podagra (*retrograda*) cum inflammatione artuum ſubito recedente, et ventriculi vel alius partis internae atonia mox inſecuta.

IV. Podagra (*aberrans*) cum partis internae inflammatione, vel non praegreſſa, vel praegreſſa, et ſubito recedente, inflammatione artuum.

dagra regularis et atonica a ſe invicem non ſemper prorſus disjungantur, in apponendis loco idoneo SAUVAGESII ſpeciebus, me ubique accuratum fore non ſpondeo.

Conjungitur aliquando aliis morbis podagra.

Arthritis rheumatica, S. ſp. 3.
Arthritis ſcorbutica, S. ſp. 7.
Arthritis ſyphilitica, S. ſp. 8.

Ad podagram nequaquam pertinere videntur ſequentes.

Arthritis rachitica, S. ſp. 13.
Arthritis Americana, S. ſp. 14.
Arthritis Bahamenſis, S. ſp. 15.

G. XXV. ARTHROPUOSIS*.

Dolores artuum vel partium muſculoſarum, ſaepe poſt contuſionem, profundi, obtuſi, diuturni; tumor vel nullus, vel

* Cum neque rheumatiſmum neque podagram in apoſtema unquam abire credo, eſt hic morbus ab utroque certe diverſus, ideoque pro genere peculiari recenſendus. Utinam character ad eum a rheumatiſmo, arthrodynia, arthrocace, et phlogoſi, diſtinguendum, ubique ſatis certo adhibendus, dari poſſet.

modicus, et diffusus; phlogosis nulla; pyrexia primum lenis, tandem hectica, et simul partis apostema.

Lumbago psoadica, S. sp. 6. *Fordyce*, Practice of Physic, P. II. pag. 70. *Cheston*, App. Case 4. et 5.

Lumbago apostematosa, S. sp. 12.

Lumbago ab arthrocace, S. sp. 17.

Ischias ex abscessu, S. sp. 6.

Morbus coxarius, *De Haen*, Rat. Med. Vol. I. C. xxxii.

O. III. EXANTHEMATA.

Morbi contagiosi, semel tantum in decursu vitae aliquem afficientes; cum febre incipientes; definito tempore apparent phlogoses, saepe plures, exiguae per cutem sparsae *.

Exanthemata, *Sag.* Cl. X.

* Quo charactere recte definiri, et quibus limitibus circumscribi debeat hic ordo, admodum incertum est. Si eruptiones enim a contagione specifica ortae, solae pro exanthematis, et morbis hujus ordinis, habendae sint; certe eruptiones a nulla contagione specifica, sed a quodam febris statu solum; pendentes, inter exanthemata genuina nequaquam recensendae sunt. Ita *petechia* a nobis omittitur, et forsitan tum *miliaria* tum *aphtha* omittenda esset. Dein, cum exanthemata pleraque contagiosa sint, et non nisi semel in decursu vitae aliquem afficiant, omnino idoneum videtur ut haec ab eruptionibus non contagiosis, quae saepe in decursu vitae aliquem afficiant

vel

Phlegmasiae exanthematicae, S. Cl. III. O. I.
Morbi exanthematici, L. Cl. I. O. II.
Febres exanthematicae, V. Cl. I. O. II.

G. XXVI. VARIOLA.

Synocha contagiosa cum vomitu, et, ex epigastrio presso, dolore.

vel afficere possint, rite distinguantur. Variola igitur et erysipelas minus recte sub eodem ordine collocantur. Denique, cum eruptiones in morbo quodam non semper ejusdem sint formae, nec semper, nec certo quovis morbi die, in illo morbo compareant, an ejusmodi morbus inter exanthemata recensendus sit, merito dubitari potest; ideoque an pestis ad exanthematum, an ad febrium ordinem, referri debeat, dubito.

De hisce omnibus utiliter fortassis disputari potest; de iisdem vero certo statuere vix ausim; quod mihi tamen in Nosologia maxime idoneum esse videtur id ex charactere quem dedi satis patebit.

Cum autem ad characteres generum et specierum, ordinis character non omnino necessarius sit, hunc quodammodo neglexi, et hic morbos a Nosologis pro exanthematis habitos plerosque recensui.

Tertio die incipit, et quinto finitur eruptio papularum phlegmonodearum, quae, ſpatio octo dierum, in ſuppurationem, et in cruſtas demum abeunt, ſaepe cicatrices depreſſas, ſive foveolas in cute, relinquentes.

Variola, S. G. 92. L. 3. *Sag.* G. 290.
Febris varioloſa, V. 35. *Hoffm.* II. 49.
Variolae, *Boerh.* 1371. *Junck.* 76.

Species ſunt,

I. Variola (*diſcreta*) puſtulis paucis, diſcretis, circumſcriptione circularibus, turgidis; febre, eruptione facta, protinus ceſſante.

Variola diſcreta benigna, S. ſp. 1.
Variolae regulares diſcretae, *Sydenh.* Sect. III. cap. 2.
Variolae diſcretae ſimplices, *Helvet.* obſ. ſp. 1.
Variola diſcreta complicata, S. ſp. 2. *Helv.* ſp. 2.
Variolae anomalae, *Sydenh.* Sect. IV. cap. 6.

Variola difcreta dyfenteriodes, S. fp. 4. *Sydenh.* Sect. IV. cap. 1.
Variola difcreta veficularis, S. fp. 5.
Variola difcreta cryftallina, *Mead* de variol. cap. 2.
Variola difcreta verrucofa, S. fp. 6. *Mead* ibid.
Variola difcreta filiquofa, S. fp. 7. *Friend* Oper. p. 358.
Variola difcreta miliaris, S. fp. 8. *Helvet.* obf. fp. 3.

II. Variola (*confluens*) puftulis numerofis, confluentibus, circumfcriptione irregularibus, flaccidis, parum elevatis; febre poft eruptionem perftante.

Variola confluens, S. fp. 9.
Variolae regulares confluentes, ann. 1667. *Sydenh.* Sect. III. cap. 2.
Variolae confluentes fimplices, *Helvet.* obf. fp. 1.
Variola confluens cryftallina, S. fp. 10.
Variola Japonica, *Kempfer.*
Veficulae Divae Barbarae, *C. Pif.* obf. 149.*.

* Pro fpecie variolae, has veficulas hic pofuit SAUVAGESIUS. Sed veficulae a Pifone defcriptae potius ad pemphigum pertinere mihi videntur.

Variola confluens maligna, *Helvet.* obf. fp. 1.

Variola confluens cohaerens, S fp. 11.

Variola confluens maligna, *Helvet.* fp. 2.

Variola confluens nigra, S. fp. 12 *Sydenh.* Sect. V. cap. 4.

Variola confluens maligna, *Helvet.* fp. 3.

Variola fanguinea, *Mead* de variolis, cap. 2.

Variola confluens corymbofa, S fp. 13.

Variola confluens maligna, *Helvet.* fp. 4.

G. XXVII. VARICELLA.

Synocha.

Papulae poft brevem febriculam erumpentes, in puftulas variolae fimiles, fed vix in fuppurationem euntes; poft paucos dies in fquamulas, nulla cicatrice relicta, defînentes.

Varicella, V. 42.

Varicella lymphatica, S. fp. 1.

Angus, the CHICKEN-POX, *Edinb. Med. Effays*, Vol. II. Art. 2. near the end. *Heberden*, Med. Tranfact. Art. 17.

G. XXVIII. RUBEOLÆ.

Synocha contagiosa cum sternutatione, epiphora, et tussi sicca, rauca.

Quarto die, vel paulo serius, erumpunt papulae exiguae, confertae, vix eminentes, et post tres dies in squamulas furfuraceas minimas abeuntes.

Rubeola, S. G. 94. L. 4. *Sag.* 293.
Febris morbillosa, V. 36. *Hoffm.* II. 62.
Morbilli, *Junck.* 76.

I. Rubeola *(vulgaris)* papulis minimis, confluentibus, corymbosis, vix eminentibus.

Rubeola vulgaris, S. sp. 1.
Morbilli regulares, *Sydenh.* Sect. IV. cap. 5.
Lond. Med. Obs. IV. 19. 20.

Variat

1. Symptomatis gravioribus, et decursu minus regulari.

Rubeola anomala. S. sp. 2.

Morbilli anomali, *Sydenh.* Sect. V. cap. 3.

2. Comitante Cynanche.

Rubeola anginosa, S. sp. 4. *Edinb. Essays*, Vol. V. art. 2.

3. Comitante diathesi putrida, Clar. *Watson*, Lond. Med. Observ. Vol. IV. Art. XI.

II. Rubeola (*variolodes*) papulis discretis eminentibus.

Rubeola variolodes, S. sp. 3 *.

Scotis the NIRLES.

G. XXIX. SCARLATINA.

Synocha contagiosa.

* SAUVAGESIUM secutus, hunc morbum hic indicavi, etsi multum dubito an recte ad rubeolam referendus sit. Non solum enim forma papularum plurimum differt, sed, quod majoris momenti esse videtur, est plerumque absque symptomatis catarrhalibus, rubeolae adeo propriis.

Quarto morbi die, facies aliquantum tumens; ſimul in cute paſſim rubor floridus, maculis amplis, tandem coaleſcentibus, poſt tres dies in ſquamulas furfuraceas abiens; ſuperveniente dein ſaepe anaſarca.

Scarlatina, S. G. 98. V. 39. *Sag.* G. 294. *Junck.* 75.

Species ſunt,

I. Scarlatina (*ſimplex*) nulla comitante cynanche.

Scarlatina febris, S. ſp. 1. *Sydenh.* ſect. VI. cap. 2. Soc. Royale I. Mem. p. 10. *Macb.* p. 380.

II. Scarlatina (*cynanchica*) cum cynanche ulceroſa *.

* Spatio quadraginta annorum Scarlatinam ſexies vel ſepties in Scotia epidemicam obſervavi, et in unoquoque exemplo morbus illius ſpeciei erat quam Scarlatinam anginoſam vocat SAUVAGESIUS. Nos Cynanchicam

Scarlatina anginosa, S. sp. 6. *Withering* on the scarlet fever.

Cynanchicam appellavimus, ex eo quod ulceribus faucium internarum fere semper comitata fuit. Cum in plerisque aegris morbus cynanchem malignam plurimum, aliquando satis exacte referebat, nec unquam scarlatinam epidemicam in omnibus aegris simplicem esse viderim, saepe dubitavi annon scarlatina omnis sit cynanchica, et semper idem fere morbus ac cynanche maligna, supra inter Phlegmasias relata. Plures autem rationes in hanc sententiam ire non sinunt. Certe enim, testibus SYDENHAMO perspicacissimo et aliis, scarlatina simplex, sive nulla comitante cynanche, aliquando observata fuit, et datur itaque contagio quaedam specifica efflorescentiam cutis scarlatinam, et hanc absque affectione quadam cynanchica, gignens. Quid, si aliquando etiam contagio sit, fauces afficiens, quae plerumque etiam scarlatinam gignat, hoc nihil praeterea mihi probare videtur, quam quod sit contagionum quarundam natura, ejusmodi ut simul tum fauces, tum cutem, afficere valeat. Cum tamen contagiones istae ita differre possint, ut altera cutem, altera fauces magis et primario afficere proclivis sit, hanc differentiam inter scarlatinae et cynanchis malignae contagionem semper inesse puto.

In

De ſcarlatina porriginoſa, S. ſp. 3. Sydenh. Sect. VI. Cap 6. et Scarlatina variolode, S. ſp. 5. nobis non liquet.

G. XXX. PESTIS.

Typhus maxime contagioſa, cum ſumma debilitate *.

In morbo epidemico, quem pro Scarlatina habui, aliquot aegrotantium ſine cynanche quacunque erant; et in iis fere omnibus, quibus adfuit cynanche, haec benigna admodum, ulcera tonſillarum, parva tantum nec ſerpentia, et plerumque pus bonum fundentia, exhibuit, et morbus raro funeſtus fuit. In cynanche vero maligna aegrotantes omnes in ipſo morbi ingreſſu, cynanche correpti ſunt, et haec fere ſemper ulcera maligna, foeda, ſerpentia, gangraenoſa, oſtendebat. Morbus porro, putredinis et debilitatis indicia plurima prodens, plerumque exitialis evaſit.

* De charactere peſtis, lites inter medicos ſaepe ortae ſunt, nec facile dirimendae, ita ut character quibuſcunque peſtis caſibus adhibendus dari poſſit; ſed ſufficiat characterem dediſſe qui in pleriſque adhiberi queat.

Incerto morbi die, eruptio bubonum vel anthracum.

Peſtis, S G. 91. L. 2. *Junck.* 78.
Febris peſtilentialis, V. 33. *Hoffm.* II. 93.

Variat gradu.

Peſtis benigna, S. ſp. 2. Peſtis Maſſilienſis Claſſ. 3. Traité de la peſte, pag. 41. Ejuſdem peſtis, Cl. 5ta, Traité, p. 228.

Peſtis remittens, S. ſp. 9.

Peſtis vulgaris, S. ſp. 1. Peſtis Maſſil. Cl. 2. Traité, p. 38. Ejuſd. Cl. 2. 3. et 4ta, Traité, p. 225. &c. Waldſchmidt. de peſte Holſatica, apud *Halleri*, Diſſ. pract tom. V. Chenot de peſte Tranſylvanica 1755, 1759. *De Haen*, Rat. med. pars xiv. Car de Mertens de peſte Moſcouenſe 1771. Samoilowitz Memoire ſur la peſte de Moſcou 1771. Ejuſd. lettre ſur l'experiences des frictions glaciales pour la gueriſon de la peſte. Ejuſd. mem. ſur l'inoculation de la peſte. Unterricht vors volk gegen die peſt. Dantzig 1770. Muratoris Del Governo della peſte. Breſcia 1721.

Peſtis Ægyptiaca, S. ſp. 11. *Alpin.* de med. Ægypt.

Pestis interna, S. sp. 3. Pest. Massil. Cl. 1. Traité, p. 37. 224.

Species dubiae sunt,

Pestis sporadica, S. sp. 4.
Pestis carbunculosa, S. sp. 5.
Pestis Siamaea, S. sp. 8.
Pestis scorbutica, S. sp. 10.

G. XXXI. ERYSIPELAS *.

Synocha duorum vel trium dierum, plerumque cum somnolentia, saepe cum delirio.

* Vox Erysipelas tum pro phlogosi erythemate, tum pro febre erysipelacea, a scriptoribus medicis usurpatur, sed recte SAUVAGESIUS vitium cutaneum; quod nullam febrem, nisi symptomaticam, sibi junctam habeat, erythema appellari, et erysipelas, tantum febris illa exanthematica, quam erythema sequitur, vocari velit.

Minus recte forsitan Ill. LINNÆUS erysipelas pro protypo exanthematicorum habuit; inter exanthemata enim, an recte, recensetur ipsum erysipelas dubitari potest.

In aliqua cutis parte, ſaepius in facie, phlogoſis *erythema*, G. VII. ſp. 2.

Eryſipelas, S. G. 97. L. 10. *Sag* G. 296.
Febris eryſipelacea, V. 68. *Hoffm.* II. 98.
Febris eryſipelatoſa, *Macb.* p. 382.

Species ſunt,

I. Eryſipelas *(veſiculoſum)* erythemate, rubedine ſerpente, latum ſpatium occupante, et locis ejus quibuſdam in veſiculas magnas abeunte.

Eryſipelas roſa, S. ſp. 1. *Sennert.* de febr. L. II. c. 15.
Febris eryſipelatoſa, *Sydenham*, ſect. VI. cap. 5.
Eryſipelas typhodes, S. ſp. 2. *.
Eryſipelas peſtilens, S. ſp. 5. †.

* Haec non niſi varietas eryſipelatis veſiculoſi gradu ſolum differens, eſſe videtur.

† Haec et ſequens non niſi febres cum erythemate ſymptomatico videntur. Hic tamen notandum eſt, eryſipelas ſaepe aliquid putridae et gangraenoſae indolis prae ſe ferre ; nec dubito quin eryſipelas, quod in

Eryſipelas contagioſum, S. ſp. 9.

II. Eryſipelas (*phlyctaenodes* *) erythemate ex papulis pluribus, trunci corporis partes praecipue occupantibus, et protinus in phlyctaenas, ſive veſiculas parvas, abeuntibus.

Eryſipelas Zoſter, S. ſp. 8.
Zona, Anglis, The SHINGLES, *Ruſſel* de tabe gland. p. 124. Hiſt. 35.
Zona ignea, *Hoffm.* app. tom. III. p. 426.
Herpes Zoſter, S. ſp. 9.

Symptomaticum.

Eryſipelas a veneno, S. ſp. 3.

in hac regione, plerumque diatheſi phlogiſtica comitatur, aliquando, praeſertim in regionibus calidioribus, cum diatheſi putrida adſit; et forſitan duas eryſipelatis ſpecies, inflammatoriam nempe et putridam, indicare potuiſſemus; ſed de poſteriori nobis non ſatis conſtat

* An haec ſpecies ad idem cum eryſipelate veſiculoſo genus recte referatur, dubito; ſed judicent periti.

Caeterae SAUVAGESII species ad erythema pertinent.

G. XXXII. MILIARIA *.

* Inter medicos, speciatim Viennenses, de indole morbi miliaris nuper acriter disputatum est; et imprimis an unquam idiopathicus, an vero semper symptomaticus sit, certatim quaeritur. Quod nunquam idiopathicus sit, praeter opinionem medicorum, a medio seculi decimi septimi in hunc fere diem, omnium, et contra sententiam medicorum hujus aevi quorundam spectabilium, affirmare non ausim; sed cum experientiam in hac re saepe fallacem, et medicos plerosque imitatorum servum pecus fuisse noverim, dubitare cogor; et, utcunque sit, morbum miliarem plerumque symptomaticum fuisse, ex observatione propria, per multos annos frequenti, certo novi. Nunquam contagiosum, nec manifesto epidemicum, quibusdam licet temporibus solito frequentiorem, vidi. Morbis febrilibus quibuscunque, tum inflammatoriis tum putridis, aliquando adjungitur; in nullis tamen, nisi regimine calido et sudoribus praeeuntibus, ortum, et in pluribus, regimine temperato, et sudoribus vitatis, morbum, alias expectandum, prorsus vitatum observavi. In quibusdam corporis partibus quasi arte excitatum aliquoties novi. Denique, cum contagio-

num

Synochus cum anxietate, frequenti ſuſpirio, ſudore olido, et punctionibus cutis.

Incerto morbi die erumpunt papulae rubrae, exiguae, diſcretae, per totam cutem, praeter faciem, crebrae, quarum apices, poſt unum vel alterum diem, puſtulas minimas, albas, brevi manentes, oſtendunt.

num ſpecificarum plerarumque indolem materia, ſi qua datur, miliaris nequaquam imitetur, tum quod certo morbi die eruptionem non efficiat, tum quod non ſemel tantum, ſed ſaepius in vitae decurſu, hominem afficiat. De hujus igitur materiae natura ſpecifica, vel ad morbum quemvis idiopathicum gignendum apta, valde dubito. In hac re mecum ſentientem experientiſſimum et peritiſſimum CAROLUM WHITE habere mihi gratulor. Vide *White* on the Management of Lying-in Women.

Cum autem in hac re me falli potuiſſe, facile agnoſco, ne tamen alios ſimul fallerem, miliariam inter exanthemata hic receuſui, et characterem ejus, quem quivis, hunc morbum pro idiopathico habens, dare voluerit, exhibui; peritis quibuſvis hanc rem certius dijudicandam relinquens.

Miliaria, L. 7.

Miliaris, S. G. 95. *Sag.* G. 295.

Febris miliaris, V. 37.

Febris purpurata rubra et alba miliaris, *Hoffm.* II. 68.

Febris purpurea ſeu miliaris, *Junck.* 75.

Germannis der FRIESEL. God. Welſch. Hiſt. med. de novo puerperarum morbo, qui der FRIESEL dicitur, Lipſ. 1655.

De hoc morbo ſcriptores praecipui ſunt.

Hamilton, de febr. miliar. 1710. *Fontanus*, de febr. mil. 1747. *Allioni* de miliar. 1758. *Fordyce*, de febr. mil. 1748. *Fiſcher* de febr. mil. 1767. *De Haen*, de diviſ. febr. 1760. et in Ratio med. paſſim. *Matt. Collin* ad *Baldinger* de miliar. 1764. Baraillon ſur la fievre miliaire, Soc. Royale I. Mem. p. 193. ibid. II. Hiſt. p. 198.

Gaſtellier ſur la fievre miliaire des femmes en couche Montargis 1779. Varnier ſur la fievre miliaire de Normandie, Soc. Royale III. Mem. p. 281.

Ad idiopathicam, ſi qua datur, pertinent,

Miliaris benigna, S. ſp. 1.

Miliaris maligna, S. ſp. 2.

Miliaris recidivans, S. ſp. 3.
Miliaris Germanica, S. ſp. 5.

Symptomaticae manifeſto ſunt,

Miliaris Boia, S. ſp. *a.*
Miliaris Britannica, S. ſp. *i.*
Miliaris nova febris, *Sydenh.* Sched. monit. S. ſp. *d.*
Miliaris ſudatoria, S. ſp. *e.*
Miliaris nautica, S. ſp. *g.*
Miliaris purpurata, S. ſp. *h.*
Miliaris lactea, S. ſp. *c.*
Miliaris puerperarum, S. ſp. *k.*
Miliaris ſcorbutica, S. ſp. *l.*
Miliaris critica, S. ſp. *b.*

G. XXXIII. URTICARIA*.

Febris amphimerina †.

* Eſt morbus ab Anglis, *The Nettle Raſh* dictus, qui quibuſdam Urticaria audit; ſed morbus ille, *The Nettle Raſh*, ut ab eruditiſſimo viro G. HEBERDEN, in Coll. Reg. Med. Lond. Actis deſcribitur, et qualem ſaepius ipſi vidimus, eſt ab urticaria noſologorum omnino diverſus, utpote ſine febre chronicus, et ad Impetigines fortaſſis referendus.

† Hanc in priori editione contagioſam dixi; ſed ex propria experientia contagioſam fuiſſe non novi, et quo auctore contagioſam antea dixi, nunc non invenio.

Die ſecundo rubores maculoſi, urticarum puncturas referentes, interdiu fere evaneſcentes, veſpere cum febre redeuntes, et poſt paucos dies in ſquamulas minutiſſimas penitus abeuntes *.

Febris urticata, V. 40.
Uredo, L. 8.
Purpura urticata, *Junck.* 75.
Scarlatina urticata, S. ſp. 2.
Eryſipelatis ſpecies altera, *Sydenh.* Sect. VI cap. 6.
Febris ſcarlatina, et febris urticata, *Meyſerey*, Mal. des armées, 291. et ſeq.

G. XXXIV. PEMPHIGUS.

Typhus contagioſa.

Primo, ſecundo, aut tertio morbi die, in variis partibus veſiculae, avellanae magnitudine, per plures dies manentes, tandem ichorem tenuem effundentes.

* Ad aliorum potius quam meipſius mentem hic character conſcriptus eſt; nam hunc morbum raro vidi, et nunquam epidemicum, vel regulariter, ut hic deſcribitur, decurrentem, obſervavi.

Pemphigus, S. G. 93. *Sag.* 291.
Morta, L. I.
Febris bullosa, V. 41.

Species ex SAUVAGESIO sunt *,

Pemphigus major, S. sp. 1.
Exanthemata serosa, *C. Pison.* obs. 150.

* Cum pemphigum, quem pro exanthemate habere possim, nondum ipse viderim, et in scriptis medicorum de ejusmodi morbo paucissima tantum invenerim; quae in Nosologia nostra de eo dicenda essent, omnia fere ex SAUVAGESIO necessario depromenda erant. Eum itaque secutus sum; sed hunc morbum lubenter ipse prorsus omisissem, cum omnia fere de eo dicta, dubia, obscura, et ambigua mihi videntur. Quae ex sui ipsius aut CAROLI PISONIS observatione habet SAUVAGESIUS, omnino credere fas est; quae autem ex CHRISTOPHORI SELIGERI, tenuis certe judicii hominis, observatione duxit, parum attentione digna mihi videntur. Quae porro ex D. THIERRY relatione adducuntur meam fidem omnino superant: Nimirum, *quod in morbo admodum exitiali acetum bezoarticum, a medico quodam datum, omnes salvos fecit, interea dum vix unus, aliis medicis commissus, mortem evadebat.* Denique, de morbo admodum ambiguo a D. LANGHANS, in Actis Helveticis descripto,

Febris pemphygodes, Ephem. Germ. D. I. A. VIII. obf. 56.

Pemphigus caftrenfis, S. fp. 2.

Febris fyneches, cum veficulis per pectus et collum fparfis, *Morton*. app. ad exerc. II.

Pemphigus Helveticus, S. fp. 3. *Langhans* in Act. Helvet. vol. 2. p. 260. et in *Befchreibung* des Siementhals, Zurich 1753.

Febris Veficatoria, *Macb*. p. 389.

De Pemphigo Indico, S. fp. 4. et

Pemphigo Brafilienfi, S. fp. 5. non liquet.

G. XXXV. APHTHA.

defcripto, donec aliae obfervationes rem elucidaverint, nihil concludere vellem. Nihil aliud, fortaffis, quam cynanche maligna fuit ille morbus, et, ad fummum, quod pemphigus omnis morbus fymptomaticus fit, fatis verifimile videtur. Paulo poftquam haec impreffa funt, Collega nofter eximius Francifcus Home mihi hominem leviter febricitantem oftendit, cui primum in brachiis. et fucceffive demum in toto corpore, veficulae magnitudinis avellanae obortae funt, et poft duos trefve dies effufo humoris ferofi pauxillo collapfae funt. Haec febris autem nullam indolem vel typum peculiarem monftrabat et cito difparuit nequaquam contagiofa.

Synochus *.

Lingua tumidiuſcula; linguae et faucium color purpuraſcens; eſcharae in faucibus et ad linguae margines primum comparentes, os internum totum demum occupantes, albidae, aliquando diſcretae, ſaepe coaleſcentes, abraſae cito renaſcentes, et incerto tempore manentes.

Aphtha, S. G. 100. L. 9. *Sag.* 298. *Boerh.* 978. *Hoffm.* II. 478. *Junck.* 137.
Febris aphthoſa, V. 44.

Speciem idiopathicam unicam tantum novi,

Aphtha *infantum*.

* An aphtha inter exanthemata recenſenda ſit, dubito. Aphtha enim quaeque fere quam ego vidi ſine febre fuit; et ſi quando cum aphtha infantum febris adfuit, haec fere ſemper aphthae ſupervenerat. Aphtha adultorum quidem ſaepe febri ſupervenit. Sed, febribus diverſarum ſpecierum plerumque ſub earum finem jungitur, nec, quantum novi, febris quaevis aphthae propria, a medicis nota, vel quidem dicta fuit,

Aphtha lactucimen, S. ſp. 1.

Symptomatica videntur,

Aphtha febrilis, S. ſp. 2.
Aphtha maligna, S. ſp. 3.

Manifeſto ſymptomaticae ſunt

Aphtha ſyphilitica, S. ſp. 4.
Aphtha ſcorbutica, S. ſp. 5.

Exanthema ſymptomaticum eſt,

PURPURA, S. G. 96. *Sag.* G. 292. *.
Petechia, L. 5.

* Cum in quibuſvis febribus, vel intermittentibus vel continuis, in quibuſvis etiam exanthematis et profluviis, modo in iis morbis ſit quaedam ad putredinem proclivitas, appareant petechiae; has pro efflorescentia ſymptomatica, potius quam pro exanthemate idiopathico, habere volui.

O. IV. HÆMORRHAGIÆ *.

Pyrexia cum profuſione ſanguinis abſque vi externa; ſanguis miſſus ut in phlegmaſiis apparet.

Haemorrhagiae, V. Cl. II. O. I. *Hoffm.* II. 194. *Junck.* 5.
Sanguifluxus, S. Cl. IX. O. I. *Sag.* Cl. V. O. I.

* Claſſem Fluxuum apud SAUVAGESIUM et SAGARUM, vel Profluviorum apud VOGELIUM, vel morborum evacuatoriorum apud LINNÆUM, cum illa morbos, tum facie, tum natura, omnino diſſimiles conjunxerit minime naturalem eſſe, nec proinde idoneam putavi. In noſtram, igitur, Noſologiam ejuſmodi claſſem admittere nolui, et morbos in ea recenſitos aliorſum referendos eſſe cenſui. Illi quos pyrexia quaedam ſemper comitatur, ſub claſſe Pyrexiarum certe recenſendi ſunt; et hic igitur hemorrhagias

G. XXXVI. EPISTAXIS*.

Capitis dolor vel gravitas; faciei rubor; profusio sanguinis e naribus.

Epistaxis, V. 82.

morrhagias *activas* quas vocant posui. HOFFMANNUM sequor, qui mox post febres de ejusmodi haemorrhagiis tractavit, et in praefatione rationem reddidit; quod, scilicet, "*probe consideratis phaenomenis, et paulo pensiculatius subductis rationibus, sanguinis eruptiones iisdem propemodum, utut, non satis completis motibus quibus febres oriuntur, progignuntur.*"

* Recte tum in Criticis Botanicis, tum in Philosophia Botanica, No. 233. monuit LINNÆUS, "*Nomina generica, cum classium et ordinum naturalium nomenclaturis communis, omittenda esse.*" Contra hanc regulam tamen ipse peccat, cum vocabulo haemorrhagia, classis vel ordinis naturalis appellatione satis frequenter usitata, pro nomine generico utatur. Nec quidem, cum erraverit, ipse HIPPOCRATES imitandus sit. Hujus generis itaque nomen mutandum erat, et a VOGELIO quod hic usurpatum est desumpsi.

Haemorrhagia, S. G. 239. L. 173. *Sag.* G. 174.
Haemorrhagia narium, *Hoffm.* II. 196. *Junck.* 6.

I. Idiopathica.

Haemorrhagia plethorica, S. ſp. 2. *Hoffm.* II. 198.

Variat ratione aetatis,

Epiſtaxis (*juniorum*) cum ſignis plethorae arterioſae.

Epiſtaxis (*ſenum*) cum ſignis plethorae venoſae.

II. Symptomaticae.

1. A cauſis internis.

Haemorrhagia febrilis, S. ſp. 3.
Haemorrhagia critica, S ſp. 4. *Hoffm.* II. 198.
Haemorrhagia inſalubris, S. ſp. 5. *Hoffm.* ibid.
Haemorrhagia in chronicis, S. ſp. 6.

2. A cauſis externis.

Haemorrhagia passiva, S. sp. 1.
Haemorrhagia a hirudine, S. sp. 7.

G. XXXVII. HÆMOPTYSIS.

Genarum rubor; molestiae aut doloris, et aliquando caloris, in pectore sensus; dyspnoea; titillatio faucium; tussis aut tussicula sanguinem floridum, saepe spumosum, rejiciens.

Haemoptysis, S G. 240. L. 179. V. 84. *Sag.* G. 175. *Junck.* 8.
Haemoptoe, *Boerh.* 1198.
Sanguinis fluxus ex pulmonibus, *Hoffm.* II. 202.

Species idiopathicae sunt,

1. Haemoptysis (*plethorica*) nulla vi externa applicata, neque praegressa tussi aut evacuationis solitae suppressione.

2. Haemoptysis (*violenta*) a vi externa applicata.

Haemoptysis accidentalis, S. sp. 1.

Haemoptyſis habitualis, S. ſp. 2.
Haemoptyſis traumatica, S. ſp. 12.

3. Haemoptyſis (*phthiſica*) poſt tuſſim cum macie et debilitate diuturnam.

Haemoptyſis phthiſica, S. ſp. 9.
Haemoptyſis ex tuberculo pulmonum, S. ſp. 10.
Haemoptoe, Lond Med. Obſ. IV. 16. 18.

4. Haemoptyſis (*calculoſa*) rejectis ſimul moleculis calculoſis plerumque calcariis.

Haemoptyſis calculoſa, S. ſp. 14.

5. Haemoptyſis (*vicaria*) poſt evacuationis ſolitae ſuppreſſionem.

Haemoptyſis catamenialis, S. ſp. 4.
Haemoptyſis periodica, S. ſp. 5.

Symptomaticae ſunt,

Haemoptyſis *pneumonica.*
Haemoptyſis catarrhalis, S. ſp. 8.
Haemoptyſis peripneumonica, *Laelii a fonte.*
Haemoptyſis *exanthematica.*

Haemoptyſis variolosa, S. ſp. 7.
Haemoptyſis rubeolosa.

Haemoptyſis *hydropica*,
Haemoptyſis aſcitica, S. ſp. 15.
Haemoptyſis hydrothoracica
Haemoptyſis *cachectica*.
Haemoptyſis ſplenetica, S. ſp. 16.

Ineptae et ſpuriae ſunt,

Haemoptyſis a diapedeſi, S. ſp. 3.
Haemoptyſis a ſphacelo pulmonum, S. ſp. 11.
Haemoptyſis ſcorbutica, S. ſp. 6.
Haemoptyſis Helvigiana, S. ſp. 17.
Haemoptyſis a hirudine, S. ſp. 13.

Haemoptyſeos ſequela eſt

P H T H I S I S.

Corporis emaciatio et debilitas, cum tuſſi, febre hectica, et plerumque expectoratione purulenta.

Phthiſis, S. G. 276. L. 208. V. 319. *Sag.* 101. *Junck.* 33.

Phthiſis pulmonalis, *Boerh.* 1196.
Affectio phthiſica, ſive tabes pulmonalis, *Hoffm.* III 284. Lond. Med. Obſ. IV. 18. 23. V. 33.
Simmons on conſumptions 1780.

Species ſunt,

I. Phthiſis *(incipiens)* ſine expectoratione puris.

Phthiſis incipiens, *Morton.* Phyſiolog. L. II. cap. 3.
Phthiſis ſicca, S. ſp. 1.

II. Phthiſis *(confirmata)* cum expectoratione puris.

Phthiſis confirmata *Auctorum.*
Phthiſis humida, S. ſp. 2.

Variat utraque ſpecies,

Ratione cauſae remotae.

Phthiſis haemoptoica, S. ſp. 6.
Phthiſis a peripneumonia, S. ſp. 11.
Phthiſis aſthmatica, S. ſp. 5.
Phthiſis calculoſa, S. ſp. 7.
Phthiſis exanthematica, S. ſp. 14.

Phthisis a febribus, S sp. 13.

Phthisis rheumatico arthritica, S. sp. 12.

Phthisis chlorotica, S sp. 10.

Phthisis icteritia, S. sp. 15. *Schacht.* de phthisi icterit. 1724.

Phthisis hypochondriaca, S. sp. 16.

Phthisis scrophulosa, S. sp. 3.

Phthisis chylosa, S sp. 17.

Phthisis scorbutica, S. sp. 4.

Phthisis syphilitica, S. sp. 8.

Phthisis a plica, S. sp. 19.

Phthisis a metastasi puris, S. sp. 9.

Variat ratione fontis purulentae.

Phthisis a vomica, S sp. 18.

Phthisis cellularis, S sp. 20. *De Haen*, Rat. medendi, vol. I. cap. 7. 11. Ed. Leid. *.

G. XXXVIII. HÆMORRHOIS.

Capitis gravitas vel dolor; vertigo; lum-

* Utrum, de hoc fonte puris, recte an secus judicaverit HÆNIUS, hujusmodi species vix in Nosologia locum habere potest, cum a signis quibusvis externis dignosci non queat.

borum dolor; dolor ani; circa anum tubercula livida dolentia, e quibus plerumque profluit ſanguis, qui aliquando etiam, nullo tumore apparente, ex ano ſtillat.

Haemorrhois, S. G. 217. L. 192. *Sag.* G. 182. *Macb.* p. 481.
Haemorrhoidalis fluxus, *Hoffm.* 219.
Haemorrhoides, *Junck.* 11. et 12.
Leucorrhois, V. 112.
Proctalgia haemorrhoidalis, *Macb.* p. 540.

Species ſunt,

1. Haemorrhois *(tumens)* externa a mariſcis.

Mariſca, S. G. 35. *Sag.* G. 37.

Variat,

A. Cruenta.

Haemorrhois moderata, S. ſp. 1.
Haemorrhoides ordinatae, *Junck.* 11.
Haemorrhoides nimiae, *Junck.* 11.
Haemorrhois immodica, S. ſp. 2.

Haemorrhoides excedentes, *Alberti* de haemorrhoid. pag. 179.
Haemorrhois polyposa, S. sp. 3.

B. Mucosa.

Haemorrhoides decoloratae, albae, et mucidae, *Junck.* 13. *Alberti*, pag. 248.
Proctalgia intertriginosa, *Macb.* p. 541.

2. Haemorrhois (*procidens*) externa a procidentia ani.

Haemorrhois ab exania, S. sp. 4. Med. Ess. Liter. et Phys. II. 27. *Morg.* de caus. Ep. XXXIII.

3. Haemorrhois (*fluens*) interna absque tumore externo, vel procidentia ani *.

* STAHLIUS, et ejus sequaces, distinxerunt haemorrhoides in internas, quae sanguinem ex ramis venae portarum, et externas, quae sanguinem ex ramis venae cavae profundunt; sed, quantum video, scaturigo sanguinis profusi nullo modo dignosci queat. Huic itaque distinctioni nullus locus esse videtur, nec, si esset, quicquid ad distinguendam morbi naturam, vel effectum, conferre posset; nam arteriae et venae, ad inferiorem intestini recti partem

pertinentes,

4. Haemorrhois *(caeca)* cum dolore et tumore ani, ſine profuſione ſanguinis.

Haemorrhoides caecae, *Junck.* 12. *Alberti*, pag. 274. *.

Proctalgia inflammatoria, *Macb.* p. 540.

G. XXXIX. MENORRHAGIA.

Dorſi, lumborum, ventris, parturientium inſtar, dolores; menſtruorum copioſior,

pertinentes, ortu utcunque diverſae, tam frequenter inter ſe invicem communicantur et conjungantur, ut uniuſcujuſvis affectio ad alteram ſtatim communicari, et utriuſvis effectus fere idem ſemper eſſe oporteat. Non ideo haemorrhoidem internam et externam ad mentem Stahlianorum diſtinxi, ſed prout ſcaturigo ſanguinis profluentis magis intra vel extra anum fuerit.

* Haemorrhois ſaepe corporis univerſi morbus eſt, ſive a quodam univerſi corporis ſtatu pendens; ſed ſaepe etiam morbus eſt mere localis. Non tamen hujuſmodi ſpecies ad morbos locales referre volui; quoniam haemorrhois quaevis, etiamſi initio mere localis ſit, ſi ſaepius, ut ſolet, redierit, tandem, ſicut haemorrhagia alia quaevis ſaepe rediens, neceſſario fit univerſi corporis morbus. Affines itaque ſeparare nolui, et haemorrhoidem quidem omnem hic inter morbos univerſales recenſendam eſſe cenſui.

vel ſanguinis e vagina praeter ordinem fluxus.

Menorrhagia, S. G. 244. L. 202. V. 96.
Metrorrhagia; *Sag.* G. 179.
Uteri haemorrhagia, *Hoffm.* II. 224.
Haemorrhagia uterina, *Junck.* 14.
Leucorrhoea, S. G. 267. L. 201. V. 119. *Sag.* G. 202.
Cachexia uterina, ſive fluor albus, *Hoffm.* III. 348.
Fluor albus, *Junck.* 133. *.
Abortus, S. G. 245. L. 204. *Sag.* G. 180. *Junck.* 92.
Abortio, V. 97.
Fluor uterini ſanguinis, *Boerh.* 1303.
Convulſio uteri, ſive abortus, *Hoffm.* III. 176.

* Leucorrhoeam, ſive fluorem album, *auctorum* hic ad menorrhagiae genus retuli, et leucorrhoeam ſine vitio locali omnem huc omnino referendam eſſe cenſeo. Plerumque enim, et fere ſemper, leucorrhoea vel cum menorrhagia conjuncta eſt, vel eam mox ſecuta, et a temporibus quando apparet leucorrhoea ſerum ſub hac effuſum ab iiſdem vaſis, quae menſes profundunt, provenire, et ſaepe leucorrhoeam ab

Species sunt,

1. Menorrhagia (*rubra*) cruenta in non gravidis nec puerperis.

Menorrhagia immodica, S. sp. 3. a *Pasta*: Diss. sopra i mestrui.
Menorrhagia stillatitia, S. sp. 2.

2. Menorrhagia (*abortus*) cruenta in gravidis.

Menorrhagia gravidarum, S. sp. 6. *Pasta* intorno al flusso di sangue dall utero nelle gravide.
Abortus effluxio, S. sp. 1.
a. Abortus subtrimestris.
b. Abortus subsemestris.
c. Abortus octimestris.
Abortus ab uteri laxitate, S. sp. 2.

3. Menorrhagia (*lochialis*) cruenta in puerperis.

ab iisdem causis ac menorrhagiam rubram oriri, satis verisimile est.

Menorrhagia lochialis, S. ſp. 8. *Paſta* diſſ. ſupra citat.

4. Menorrhagia *(vitiorum)* cruenta ex vitio locali.

Menorrhagia ex hyſteroptoſi, S. ſp. 5.
Menorrhagia ulceroſa, S. ſp. 9.

5. Menorrhagia *(alba)* ſeroſa ſine vitio locali in non gravidis *.

Leucorrhoea, G. ut ſupra.
Menorrhagia decolor, S. ſp. 7.
Leucorrhoea Americana, S. ſp. 5.
Leucorrhoea Indica, S. ſp. 6.

6. Menorrhagia *(Nabothi)* ſeroſa in gravidis.

Leucorrhoea Nabothi, S. ſp. 9.
Leucorrhoea gravidarum, S. ſp. 8.

* Hic fortaſſis lector eruditus mirari poſſit, quod ad clariſſ. medici Parienſis RAULIN, de fluore albo librum,

Menorrhagiam ſeroſam, ſive leucorrhoeam ex vitio locali. ad morbos locales referendam eſſe cenſeo.

Haemorrhagiae ſequentes plerumque, ſi non ſemper, ſymptomaticae ſunt.

STOMACACE, S. G. 241. L. 175. V. 85. *Sag.* G. 176.

Vel ſcorbuti, vel vitii oris, vel injuriae externae, ſymptoma eſt. Cum autem

librum, *Traité des fleurs blanches*, neque ſtudioſos relegaverim, neque ſpecies fluoris albi varias ab illuſtri auctore indicatas ipſe recenſuerim. Recte an ſecus fecerim, peritis dijudicandum relinquo; ſed quod non fecerim haec cauſa fuit. Plura in libro illo ingenioſo ſubtilius, quam verius dicta, mihi videntur; et vel quomodo fluor albus, ab aliarum praeter uteri partium affectione oriri poſſit, non intelligo, vel quod revera oriantur, ex meis ſaltem obſervationibus, forſan paucioribus, mihi nequaquam conſtat. Lectores itaque noſtros potius ad auctorem ipſum relegare, quam doctrinam ejus male intellectam, et forſan minus recte traditam, hic exhibere velim.

ſpecies SAUVAGESII fere omnes recenſere idoneum duco nunc ſequenti ſerie recenſitas velim.

Haematemeſis plethorica, S. ſp. 1.
catamenialis, S. ſp. 5.
haemorrhoidalis,
ex ſplene, S. ſp. 7.
ex hepate, S. ſp. 13.
ex pancreate, S. ſp. 6.

Haematemeſis atra, S. ſp. 12.
ſcorbutica, S. ſp. 8.

ex aneuriſmate, S. ſp. 2.
carnoſis cruenta, S. ſp. 11.

traumatica, S. ſp. 3.
ab hirudine, S. ſp. 4.
cholerica, S. ſp. 9.
a veneno, S. ſp. 14.

Simulata, S. ſp. 10.

Apud SAUVAGESIUM ſpecies ſunt,

1. Stomacace ſcorbutica.
2. Stomacace univerſalis.

3. Stomacace ab haemorrhoo.
4. Stomacace purulenta.

HÆMATEMESIS, S. G. 242. L. 184. V. 89. G. 177.

Plerumque haemorrhagiae ſolitae vicaria eſt, vel vitii ventriculi localis, vel morbi nigri, vel denique vis externae, ſymptoma eſt,

1. Haematemeſis plethorica.
2. Haematemeſis ex aneuriſmate.
3. Haematemeſis traumatica.
4. Haematemeſis ab hirudine.
5. Haematemeſis catamenialis.
6. Haematemeſis ex pancreate.
7. Haematemeſis ex ſplene.
8. Haematemeſis ſcorbutica.
9. Haematemeſis cholerica.
10. Haematemeſis ſimulata.
11. Haematemeſis carnoſo cruente.
12. Haematemeſis atra.
13. Haematemeſis ab hepate.
14. Haematemeſis a veneno.

HÆMATURIA, S. G. 243. L. 198. V. 92. *Sag.* G. 178.
Edinb. Eff. V. 72.

Plerumque calculi renalis, aliquando febrium putridarum ſymptoma eſt.

Species ſecundum SAUVAGESIUM ſunt.

Haematuria ſpontanea, S. ſp. 1.
catamenialis, S. ſp. 12.

calculoſa, S. ſp 5.
nigra, S. ſp. 11.
purulenta, S. ſp. 4.

violenta, S. ſp. 2.
traumatica, S. ſp. 14.
haemorrhoidalis, S. ſp. 9.
ejaculatoria, S. ſp. 7.

Haematuria ſtillatitia, S. ſp. 8.

in exanthematicis, S. ſp. 6.

Spuria, S. ſp. 10.
deceptiva, S. ſp. 3.
a transfuſione, S. ſp. 13.
a verme, S. ſp. 15.

CYSTIRRHAGIA, V. 93.

Plerumque calculi veſicalis, rarius alius morbi veſicae, ſymptoma.

O. V. PROFLUVIA*.

Pyrexia cum excretione aucta, naturaliter non ſanguinea.

Profluvia, V. Cl II.

G. XL. CATARRHUS.

Pyrexia ſaepe contagioſa ; muci, ex glandulis membranae narium, faucium, vel bronchiorum, excretio aucta ; ſaltem hujus excretionis molimina.

Catarrhus, S. G. 186. V. 98. *Sag.* G. 145.
Coryza, L. 174. V. 100. *Sag.* G. 196.

* Ob eandem rationem qua haemorrhagias, profluvia etiam febrilia quaedam hic in claſſe pyrexiarum collocavi. Catarrhus quidem, pyrexia et diatheſi phlogiſtica, phlegmaſiis maxime affinis eſt ; et dyſenteria non ſolum pyrexia ſemper comitatur, ſed in multis etiam a fluxibus aliis quibuſvis differt.

Rheuma, S. G. 149. *Sag.* G. 255.
Tuſſis, S G. 142. L. 155. V. 205. *Sag.* G. 249.
Junck. 30.
Tuſſis catarrhalis et rheumatica, *Hoffm.* III. 109.

Genera ſequentia ad hunc titulum referenda, plerumque ſymptomatica ſunt.

Anacatharſis, S. G. 262. *Sag.* 198.
Expectoratio, L. 178.
Raucedo, L. 146.
Raucitas, V. 252.
Gravedo, L. 42.

Sp. 1. Catarrhus a frigore.

Catarrhus benignus, S. ſp. 1.
Catarrhus pectoreus, S. ſp. 6.
Coryza catarrhalis, S. ſp. 1.
Coryza phlegmatorrhagia, S. ſp. 2. *Salmuth.* obſ. cent. 1. 37. *Junck.* 28. *Morgagn.* de ſed. XIV. 21.
Coryza febricoſa, S. ſp. 6.
Tuſſis catarrhalis, S. ſp. 1. *N. Roſen* Diſſ. apud *Haller*, diſput. pract. tom. II.
Rheuma catarrhale, S ſp. 1.
Amphimerina catarrhalis, S. ſp. 2.
Febris remittens catarrhalis, *Macb.* p. 359.

Amphimerina tuſſiculoſa, S. ſp. 13. ?
Cephalalgia catarrhalis, S. ſp. 10.

Sp. 2. Catarrhus a contagio.

Catarrhus epidemicus, S. ſp. 3.
Rheuma epidemicum, S. ſp. 2.
Synocha catarrhalis, S. ſp. 5.

Hujus exempla ſunt.

Anno 1323. Cronica meteorologica della Toſcana, apud *Targioni Tozzetti* Oſſervaz. Med. Raccolta I. pag. 175.
1328. Ibid.
1358. Ibid.
1387. Ibid.
Valeſcus de Taranta apud *Morgagn.* de ſedibus XIII. 4.
Marcheſi ibid.
1510. *Valleriola* append. ad loc. com. cap. 2.
1575. *Valleriola*, ibid.
Riverii Obſ. in biblioth. vet. repert. obſ. IX.
Foreſti, L. VI. obſ. 1.
1580. *Haeniſchius* in *Aretaeum*, pag. 315. 396.
Wieri, Obſ. L. II.

Anno 1580. *P. Sal. Diversus*, de febre pestilenti, cap. XI.
Forestus, L. VI. obs. 3.
Riverii Obs. in biblioth. vet. repert. obs. X.
Sennertus de febre, L. IV. cap. 17.
1591. *Sennertus*, ibid.
Pechlin, L. II. Obs. 17.
1658. *Willis* de febribus, cap 16.
1675 *Sydenham*, Sect. V. cap. 5.
Raygerus in Ephem. Germ. D. I. A. VI. et VII. obs. 213.
P. de Sorbait.
1679. *Sydenham*, Ep. resp. ad *R. Brady*.
Zod. med. Gall. A. I. Decemb. obs. 6.
1708. *Schroeckius* in Ephem. Germ. Cent. I, et II. in append. pag. 14.
1709. *Hoffm.* II. 47.
1712. *Camerarius* in Ephem. Germ. Cent. III. et IV obs. 58.
Schroeckius, ibid. in append. pag. 26.
1729. et 1730. *Hoffm.* II. 109.
C. Fr. Loew. in append. ad A. N. C. vol. III.
Scheuchzer, Obs. meteorol. in app. ad A. N. C. vol. IV.
Morgagni de sed. et caus. XIII. 3. 4.

Anno 1729 et 1730. *Beccarius*, A. N. C. III. obſ. 48. pag. 142.
Hillary on weather and diſeaſes, pag. 35.
Winteringham, Comm. Noſolog. pag. 319.
Rutty's hiſt. of weather, pag. 17.
Perkin's Soc. Royale I. Hiſt. p. 209.

1732 et 1733. *Commerc. lit. Norimb.* 1733. pag. 6. 52. 108. 267.
Detharding de febr. Eyderoſtad. apud *Halleri* diſputat. pract. vol. V.
Edin. Med. Eſſ. vol. II. art. 2.
Hillary of weather, &c. pag. 47.
Winteringham, Comm. Noſolog. p. 354.
Huxham de aëre, &c. 1733. M. Febr.
Rutty's hiſt. of weather, pag. 30.

1737. Jan. *Rutty*, ibid. pag. 60.
Octob. *Rutty* ibid. pag. 60.
Julio. *Comm. lit. Norimb.* 1737, pag. 347.

1742. 1743. *Comm. lit. Norimb.* 1743, pag. 106. 188. 313. 336.
Juch et *Zuberbuchler* de febre catarrhali, apud *Haller.* Diſp. pract. tom. V.
Huxham de aëre, 1743. M. April.
Rutty, hiſt. of weather, p. 99.

Anno 1742. 1743. *Targioni Tozzetti.* Racolt. I. di offervaz. Med. pag. 176.

1748. *Clegborn*, Minorca, pag. 132.

Perkin's Soc. Royale I. Hift. p. 210. et fuivans.

1758. *Rutty*, hift. of weather, pag. 211.

Whytt, Lond. Med. Obf. vol. II art. 13.

1762. *Baker* de catarrho, Lond. 1764.

Monro, Dif. of mil. hofp. pag. 137.

Macb. p. 333.

1767. *Heberden*, Med. tranfact. I. art. 18.

Macb. p. 334.

1775. Lond. Med. Obf. VI. 30.

1779. et 1780. Soc. Royale III. Mem. p. 16.

Saillant Tableau des Epidemies catarrhales 1780.

Inter catarrhi, coryzae, et tuffis fpecies apud SAUVAGESIUM, fymptomaticae funt,

Catarrhus rubeolofus, S. fp. 5.

Tuffis exanthematica, S. fp. 20.

Coryza variolofa, S. fp. 4.

Coryza virulenta, S. fp. 3.

Coryza purulenta, S. fp. 5.

Tuſſis accidentalis, S. ſp. 4.
Tuſſis gutturalis, S. ſp. 8.
Tuſſis xerolaryngea, S. ſp. 23.
Tuſſis verminoſa, S. ſp. 21.

Tuſſis ſicca, S. ſp. 3.
Tuſſis calculoſa, S. ſp. 22.
Tuſſis phthiſica, S ſp. 17.
Tuſſis haemoptoica, S. ſp. 15.
Tuſſis a polypo, S. ſp. 16.

Tuſſis a dentitione, S. ſp. 12.
Tuſſis ſtomachalis humida, S. ſp. 6.
Tuſſis ſtomachalis ſicca, S. ſp. 7.
Tuſſis hyſterica, S. ſp. 2.
Tuſſis gravidarum, S. ſp. 14.
Tuſſis hepatica, S. ſp. 9.
Tuſſis rheumatica, S. ſp. 18.
Tuſſis arthritica, S. ſp. 19.
Tuſſis metallicolarum, S. ſp. 4.

XLI. DYSENTERIA.

Pyrexia contagioſa; dejectiones frequentes, mucoſae, vel ſanguinolentae, retentis plerumque faecibus alvinis; tormina; teneſmus.

Dysenteria, S. G. 248. L. 191. V. 107. *Sag.* 183. *Hoffm.* III. 151. *Junck.* 76.

Non nisi speciem unicam novi cujus nomina apud SAUVAGESIUM sunt,

Dysenteria epidemica, S. sp. 6. *Sydenham*, sect. IV. cap. 3. *Helwich.* in hist. morb. Wratislav. ann. 1699. *Degner.* de Dysenteria Neomagensi 1736. *Huxham*, de aëre, &c. ad ann. 1743. *Cleghorn's* Minorca, chap. 5. *Grimm.* hist. dysenteriae malign. 1759, &c. in append. ad A. Nov. N. C. vol. III. *Baker* de catarrho et dysenteria, Lond. 1762. *Akenside* de dysenteria, Lond. 1762. *Stark*, Hist. et sectiones dysenteric. diss. inaug. L. B. 1766. *Zimmerman* von der Ruhr. *Zurich.* 1767. Soc. Royale III. Mem. p. 32.

Dysenteria castrensis, S. sp. 7. *Ramazzini* de morb. artific. cap. 40. Illust. *Pringle*, Dis. of the army, pag. 224. Cl. *Monro*, Dis. of mil. hospitals, pag. 57.

Dysenteria aequinoctialis, S. sp. 14. *Bont.* de med. Ind. cap. 3.

Variat,

1. Vermibus comitata.

Dyſenteria verminoſa, S. ſp. 15. *Huxham* de aëre, &c. ad ann. 1743. M. Maio. Ill. *Pringle*, pag. 225. *Monro*, pag. 62.

2. Rejectis moleculis carnoſis, vel ſebaceis.

Dyſenteria carnoſa, S. ſp. 16.
Diarrhoea carnoſa, S. ſp. 5. *Wedelius* Ephem. Germ. D. II. A. II. obſ. 182. *Wagner*, ibid. D. II A. III. obſ. 187. cum ſcholio *Schroeckii*, *Morgagn*. de ſed. Ep. XXXI. 17—24. Ill. *Pringle*, pag. 237. *Monro*, pag. 62.

3. Febre intermittente comitata.

Dyſenteria intermittens, S. ſp. 17. *Morton* in append. ad Exerc. II. *Cleghorn's* Minorca, pag. 236. *Lautter*. hiſt. med. bienn. caſ. 17. 20.

4. Sine ſanguine.

Dyſenteria alba, S. ſp. 10. *Willis*, Pharm. rat. P. I. Sect. III. cap. 3. *Sydenham*, Ed. Leid. pag. 179. *Morgagn*. de ſed. Ep. XXXI. 11. Ill. *Pringle*, pag. 225. Cl. *Monro*, pag. 61. *Roederer* de morbo mucoſo, Gotting. 1762.

5. Miliaria comitata.

Dyſenteria miliaris Gruberi, S. ſp. 2. Febris exanthematico-dyſenterica Tiguri epidemica, 1747.

Symptomaticae ſunt,

Dyſenteria benigna ſpontanea, S. ſp. 1.
Dyſenteria catamenialis, S. ſp. 2.
Dyſenteria gravidarum, S ſp. 4.
Dyſenteria atrabilaria, S. ſp. 5.
Dyſenteria ſyphilitica, S. ſp. 13.
Dyſenteria ſcorbutica, S. ſp. 18.
Dyſenteria Polonica, S. ſp. 19.
Dyſenteria meſenterii vomica, S. ſp. 11.

Ad diarrhoeam pertinent,

Dyſenteria Pariſiaca, S. ſp. 3.
Dyſenteria a catharticis, S. ſp. 12.

CL. II. NEUROSES*.

Senſus et motus laeſi, ſine pyrexia idiopathica, et ſine morbo locali.

* A tempore celebris quondam apud Anglos medici THOMÆ WILLIS, morbos quoſdam ab aliis quibuſvis, ſub nomine Nervoſorum, diſtinxerunt Britanni; ſed, ni fallor, parum accurate; dum affectiones hyſtericas et hypochondriacas fere ſolas ſub nomine Nervoſarum indigitarunt. Quantum ego quidem video, motus morboſi fere omnes a motibus in ſyſtemate nervorum ita pendent, ut morbi fere omnes quodammodo Nervoſi dici queant. Inter eos tamen diſtinctionem ſatis commode adhibere licet, et morbi iſti qui nervorum ſyſtema fere ſolum, vel ſaltem primario, neque ſimul vel ſanguinis circuitum, vel humorum naturam, niſi ſecundario afficiunt, Nervoſi a nobis dicendi ſunt. Claſſem itaque tam a claſſe pyrexiarum, quam a claſſe cachexiarum diverſam, ſub nomine Neuroſium recte inſtituiſſe mihi videor.

O. I. COMATA.

Motus voluntarii imminuti cum ſopore ſive ſenſuum feriatione.

Comata, S. Cl. VI. O. II. *Sag.* Cl. IX. O. V,
Soporoſi, L. Cl. VI. O. II.
Adynamiae, V. Cl. VI.
Nervorum reſolutiones, *Hoffm.* III. 194.
Affectus ſoporoſi, *Hoffm.* III. 209.
Motuum vitalium defectus, *Junck.* 114.

G. XLII. APOPLEXIA.

Motus voluntarii fere omnes imminuti, cum ſopore*, plus minus profundo, ſuperſtite motu cordis et arteriarum.

Apoplexia, S G. 182. L. 101. V. 229. *Boerh.* 1007. *Junck.* 117. *Sag.* G. 228. *Wepfer.* hiſt. apoplecticorum.

* Apud LINNÆUM vocabulum Sopor, tam pro motuum, quam pro ſenſuum feriatione ponitur; ſed ſenſu vulgari, tantum pro ſomno, vel pro ſtatu ſomno ſimili, eodem utimur.

Carus, S G. 181. L. 100. V. 231. *Boerh.* 1045. *Sag.* G. 287. *Macb.* p. 561. *.

Cataphora, S. G. 180. L. 99. V. 232. *Boerh.* 1048. *Sag.* G. 286.

Coma, V. 232. *Boerh.* 1048.

Haemorrhagia cerebri, *Hoffm.* II. 240.

Ad hoc genus pertinere mihi videntur,

Catalepſis, S. G. 176. L. 129. V. 230. *Sag.* G. 281. *Boerh.* 1036. *Junck.* 44.

Affectus cerebri ſpaſmodico-ecſtaticus, *Hoffm.* III. 44.

Ecſtaſis, S. G. 177. V. 333. *Sag.* G. 283.

Symptomatica eſſe videntur,

Typhomania, S. G. 178. L. 97. V. 23. *Sag.* G. 284.

Lethargus, S. G. 179. L. 98. V. 22. *Sag.* G. 285.

* Cum genera *carus*, &c. hic ſubjuncta non niſi apoplexiae leviores eſſe videntur, nec vel reſpiratione vel excitatione ſatis accurate diſtinguenda ſint, ad unum genus omnia referenda eſſe cenſui.

Apoplexiae idiopathicae ſpecies ſunt,

1. Apoplexia *(ſanguinea)* cum ſignis plethorae univerſalis, et praecipue capitis.

Apoplexia ſanguinea, S ſp. 1. *Morgagn.* de cauſis, &c. II. III. LX. *Preyſinger*, ſp. 1.

Carus ſpontaneus, S. ſp. 2. *Boerh.* 1045.

Aſphyxia * ſpinalis, *Du Hamel*, Hiſt. Acad. ann. 1688. cap. 2. *Boerh.* Praelect. ad Inſtit. 401. *Morgagn.* de cauſ. &c. III. 3.

Cataphora coma, S. ſp. 2.

* Genus *aſphyxiae* ad *ſyncopen* olim retuli, et ejuſdem ſpecies quaſdam non niſi gradu a ſyncope differre, adhuc cenſeo. Plures vero aſphyxiae ſpecies ad apoplexiae genus pertinere olim et nunc etiam perſuaſum habeo; ideoque eas hic recenſui. Aſphyxia ſpinalis quidem hic appoſita, utpote ſignis nullis externis dignoſcenda, male inter ſpecies recenſetur; ſi vero ad cauſas internas unquam reſpicere liceret, certe inter apoplexiae ſpecies recenſenda eſſet. Cum autem ad cauſas externas et evidentes omnino reſpicere liceat, ab his ſatis perſpectis plures aſphyxiae ſpecies a SAUVAGESIO recenſitas inter apoplexiae ſpecies

2. Apoplexia (*ſeroſa*) in corpore plerumque ſenum, leucophlegmatico.

Apoplexia pituitoſa, S. ſp 7. Apoplexia ſeroſa, *Preyſinger*, Sp. 4. *Morg.* de cauſis, &c. IV, LX.

Carus a hydrocephalo, S. ſp. 16.

Cataphora hydrocephalica, S. ſp. 6.

Cataphora ſomnolenta, S. ſp. 1.

Lethargus literatorum, S. ſp. 7. *Van Swieten* in aph. 1010. 2 γ. et 3 α.

ſpecies enumeravi; nec huic obſtare velim quod, in quibuſdam aſphyxiae ſpeciebus, tum pulſus arteriarum tum reſpiratio, vita etiam ſuperſtite, tandem penitus ceſſant; nam in harum pleriſque ſub initio, cum motus et ſenſus fere penitus abolentur, ſupereſt adhuc motus quidam tum cordis tum pulmonum; et ſi tandem omnino ceſſant, idem aliquando apoplecticis ante mortem accidit. In apoplexia porro, cerebrum, in ſyncope autem cor, primario affectum eſſe opinor; et aſphyxiae ſpecies itaque, prout cerebrum vel cor primario afficiant, quatenus id fieri, ex cauſis earum externis, conjicere liceat, ad apoplexiae vel ſyncopes genus refero.

3. Apoplexia (*hydrocephalica* *) paulatim adoriens; infantes et impuberes, primum laſſitudine, febricula, et dolore capitis, dein pulſu tardiore, pupillae dilatatione, et ſomnolentia afficiens.

Hydrocephalus interior, S. ſp. 1.

Hydrocephalus internus, *Whytt's Works*, pag. 725. *Lond Med. Obſerv.* Vol. IV. art 3. 6. and 25. VI. 6. 7. 8. *Gaudelius* de hydrocephalo, apud *Sandifort* Theſaur. Vol. II. Ed. Med. Eſſ. II. 18. III. 23. Soc. Royale III. Mem. p. 194.

Hydrocephalus acutus, *Quin*, Diſſ. de hydrocephalo, Edinb. 1779.

Aſthenia a hydrocephalo, S. ſp. 3.

* In opere noſologico, morbos qui ſub ſuo decurſu variam induunt formam, rite collocare, ideoque apoplexiae hydrocephalicae locum maxime idoneum aſſignare, difficile eſt. Hunc morbum autem ſub apoplexiae potius quam hydrocephali titulo ponere vellem; primo, quia hydrocephalus, qui hic ſubeſt, nequaquam ſenſibus evidens eſt; dein quia hic morbus ſymptomatis ab hydrocephalo evidente plurimum differt; denique, quia cauſa proxima et tandem ſymptomatis, apoplexiae quam maxime affinis eſt.

4. Apoplexia (*atrabiliaria*) in corpore melancholico.

Apoplexia atrabiliaria, S. ſp. 12. *Preyſinger*, ſp. 6.
Carus traumaticus, S. ſp. 5.

5. Apoplexia (*traumatica*) a vi externa mechanica, capiti illata.

Apoplexia traumatica, S. ſp. 2. Ed. Eſſ. V. 52.

6. Apoplexia (*venenata*) a potentiis ſedantibus interne vel externe adhibitis.

Apoplexia temulenta, S. ſp. 3.
Carus a narcoticis, S. ſp. 14.
Lethargus a narcoticis, S. ſp. 3.
Carus a plumbagine, S. ſp. 10.

Apoplexia mephitica, S. ſp. 14. Ed. Eſſ. V. 55.
Aſphyxia a mephitide, S. ſp. 9.
Aſphyxia a muſto, S. ſp. 3.
Catalepſis a fumo, S. ſp. 3.
Aſphyxia a fumis, S. ſp. 2.
Aſphyxia a carbone, S. ſp. 16.
Aſphyxia foricariorum, S. ſp. 11.

Afphyxia fideratorum, S. fp. 10.

Carus ab infolatione, S. fp. 12.

Carus a frigore, S. fp. 14.
Lethargus a frigore, S. fp. 6.
Afphyxia congelatorum, S. fp. 5.

7. Apoplexia *(mentalis)* a pathemate mentis.

Carus a pathemate, S. fp. 11.
Afphyxia a pathemate, S. fp. 7.
Ecftafis catoche, S. fp. 1.
Ecftafis refoluta, S. fp. 2.

8. Apoplexia *(cataleptica *)* mufculis, fub artuum a vi externa motu, contractilibus.

* Catalepfin nifi fimulatam ipfe nunquam vidi, et ab aliis vifam frequenter fimulatam fuiffe credo. De morbo itaque rarius vifo, varie defcripto, et faepe prorfus fimulato, pro certo ftatuere mihi vix liceret; fed genere ab apoplexia neutiquam diverfum effe, bene perfuafus fum; ideoque hic inter apoplexiae fpecies collocavi.

Catalepſis, S. G. 176. L. 129. V. 230. *Sag.* G. 281. *Boerh.* 1036. *Junck.* 44.

Species apud SAUVAGESIUM ſunt,

Catalepſis hyſterica, S. ſp. 1.
——— verminoſa, S. ſp. 2.
——— a fumo, S. ſp. 3.
——— a menoſtaſia, S. ſp. 4.
——— melancholica, S. ſp. 5.
——— delirans, S. ſp. 6.

9. Apoplexia *(ſuffocata)* a potentia externa ſuffocante.

Aſphyxia ſuſpenſorum, S. ſp. 4.
Aſphyxia immerſorum, S. ſp. 1. *M'Donel* de ſubmerſis, Edin. 1784.

Aſphyxia flatulenta, S. ſp 12. ad apoplexiae genus pertinet, ſi a ſignis externis dignoſci poſſet.

Apoplexia ſaepe ſymptomatica eſt,

1. Febris intermittentis.

Apoplexia febricoſa, S. ſp. 9.
Carus febricoſus, S. ſp. 3.

Cataphora timor, S. ſp. 8.
Typhomania febricoſa, S. ſp. 1.
Catalepſis quartanaria, S. ſp. 7.

2. Febris continuae.

Carus febrilis, S. ſp. 2.
Typhomania continua, S. ſp. 2.
Typhomania agrypnocoma, S. ſp. 3.
Lethargus a febre, S ſp, 1.

3. Phlegmaſiae.

Apoplexia inflammatoria, S. ſp. 13.
Lethargus cephaliticus, S. ſp. 4.
Lethargus pulmonicus, S. ſp. 2.

4. Exanthematis.

Carus varioloſus, S. ſp. 8.
Apoplexia metaſtatica, S. ſp. 6.
Carus exanthematicus, S. ſp. 18.
Cataphora exanthematica, S. ſp. 5.

5. Hyſteriae.

Apoplexia hyſterica, S. ſp. 4.

Carus hyſtericus, S. ſp 9.
Aſphyxia hyſterica, S. ſp. 8.
Carus myſtagmus, S. ſp. 17.
Carus hypochondriacus, S. ſp. 13.

6. Epilepſiae.

Apoplexia epileptica, S ſp. 8.
Apoplexia ſuſpirioſa, S. ſp. 10.

7. Podagrae.

Apoplexia arthritica, S. ſp. 5.
Carus arthriticus, S ſp. 6.
Cataphora arthritica, S. ſp 4.
Lethargus arthriticus, S. ſp. 5.

8. Vermium.

Apoplexia verminoſa, S. ſp. 15.
Carus verminoſus, S. ſp. 7.
Typhomania verminoſa, S. ſp. 4.

9. Iſchuriae.

Carus Iſchurioſus, S. ſp. 4.

10. Scorbuti.

Cataphora ſcorbutica, S. ſp. 3.

G. XLIII. PARALYSIS.

Motus voluntarii nonnulli tantum imminuti, ſaepe cum ſopore.

Paralyſis, *Boerh.* 1057.
Hemiplegia, S G. 170. L. 103. V. 228.
Paraplexia, S. G. 171.
Paraplegia, L. 102. V. 227.
Paralyſis, S. G. 169. L. 104. V. 226. *Junck.* 115.
Atonia, L. 120.

I. Species idiopathicae ſunt,

1. Paralyſis *(partialis)* quorundam muſculorum tantum.

Paralyſis, S. G. 169. L. 104. V. 226. *Junck.* 115.
Paralyſis plethorica, S. ſp. 1.
Paralyſis ſeroſa, S. ſp. 12.
Paralyſis nervea, S. ſp. 11.

Mutitas a gloſſolyſi, S. ſp. 1.
Aphonia paralytica, S. ſp. 8.

2. Paralyſis (*hemiplegica*) alterius corporis lateris.

Hemiplegia, S. G. 170. L. 103. V. 228. *Sag.* G. 276.

Variat ratione habitus corporis.

a. Hemiplegia in habitu plethorico.

Hemiplegia ex apoplexia, S. ſp. 7.
Hemiplegia ſpaſmodica, S. ſp. 2.

b. Hemiplegia in habitu leucophlegmatico.

Hemiplegia ſeroſa, S. ſp. 10.

Male recenſetur

Hemiplegia apoſtematodes, S. ſp. 11.

Quae ſignis externis dignoſci non poteſt, et

Hemiplegia ex epilepſia, S. ſp. 12.

Recenſeri vix meretur.

3. Paralyſis (*paraplegica*) dimidii corporis transverſim ſumpti.

Paraplexia, S. G. 171. *Sag.* G. 277.
Paraplegia, L. 102. V. 227.
Paraplexia ſanguinea, S. ſp. 2.
Paraplexia a ſpina bifida, S. ſp. 3.
Paraplexia rheumatica, S. ſp. 1.

4. Paralyſis (*venenata*) a potentiis ſedantibus externe vel interne adhibitis.

Paralyſis metallariorum, S. ſp. 22.
Hemiplegia ſaturnina, S. ſp. 14.

II. Species ſymptomaticae ſunt,

Hemiplegia intermittens, S. ſp. 8.
Paraplegia intermittens, S. ſp. 6.
Paralyſis febrilis, S. ſp. 8.
Hemiplegia exanthematica, S. ſp. 6.

Paralyſis rheumatica, S. ſp. 3.
Hemiplegia arthritica, S. ſp. 5.
Paralyſis rachialgica, S. ſp. 2.
Paraplegia rachialgica, S. ſp. 5.
Paralyſis bilioſa, S. ſp. 9.

Hemiplegia tranſverſa, S. ſp. 1.
Paralyſis ſcorbutica, S. ſp. 6.
Paralyſis ſcrophuloſa, S. ſp. 5.
Hemiplegia ſcrophuloſa, S. ſp. 4.
Hemiplegia ſyphilitica, S. ſp. 3.
Paraplegia ſyphilitica, S. ſp. 7.
Paralyſis Polonica, S. ſp. 7.

Paralyſis a vomica, S. ſp. 10.

Paralyſis traumatica, S. ſp. 4.
Hemiplegia traumatica, S. ſp. 9.
Paraplegia traumatica, S. ſp. 4.

Tremorem, utpote ſemper ſymptomaticum, in numerum generum recipere nollem; ſpecies autem a SAUVAGESIO recenſitas, prout mihi vel Aſtheniae vel Paralyſios, vel convulſionis ſymptomata eſſe videntur, hic ſubjungam.

TREMOR.

Artus alterna per itus et reditus frequentes motitatio.

Tremor, S. G. 129. L. 139. V. 184. *Sag.* 236.

1. Species aſthenicae,

Tremor a debilitate, S. ſp. 1.
Tremor ſenilis, S. ſp. 2.
Tremor a coffea, S. ſp. 4.
Tremor a pathemate, metu, ira, gaudio, libidine, S. ſp. 14.
Tremor typhodes, S. ſp. 19.

2. Species paralyticae.

Tremor paralytodes, S. ſp. 11.
Tremor vertiginoſus, S. ſp. 7.
Tremor a plethora, S. ſp. 13.
Tremor a ſaburra, S. ſp. 12.
Tremor a hydrocephalo, S. ſp. 8.
Tremor ſcorbuticus, S. ſp. 10.
Tremor rheumatiſmalis, S. ſp. 18.
Tremor temulentus, S. ſp. 3.
Tremor metallurgorum, S. ſp. 5.
Tremor traumaticus, S. ſp. 17.

3. Species convulſivae.

Tremor coactus, S. ſp. 6.
Tremor tendinum, S. ſp. 9.
Tremor palpitans, S. ſp. 16.

O. II. ADYNAMIÆ.

Motus involuntarii, ſive vitales ſive naturales, imminuti.

Adynamiae, V. Cl. VI.
Defectivi, L. Cl. VI. O. I.
Leipopſychiae, S. Cl. VI. O. IV. *Sag.* Cl. IX. O. IV.

G. XLIV. SYNCOPE.

Motus cordis imminutus, vel aliquamdiu quieſcens.

Syncope, S. G. 174. S. 94. V. 274. *Sag.* 280. *Junck.* 119.
Leipothymia, S. G. 173. L. 93. V. 273. *Sag.* 279.
Aſphyxia, S. G. 175. L. 95. V. 275. *Sag.* 281.
Virium lapſus et animi deliquia, *Hoffm.* III. 267.

I. Idiopathicae.

1. Syncope (*cardiaca*) ſine cauſa manifeſta ſaepe rediens, cum palpitatione cordis vehementi in intervallis: *Ex vitio cordis vel vaſorum vicinorum.*

Syncope plethorica, S. ſp. 5. *Senac*, Tr. de coeur, p. 540.
Syncope a cardiogmo, S. ſp. 7. *Senac*, de coeur, 414. *Morgagn.* de ſed. XXV. 2. 3. 10.
Syncope a polypo, S. ſp. 8. *Senac*, p. 471.
Syncope ab hydrocardia, S. ſp. 12. *Senac*, 533; *Schreiber* Almag. L. III. § 196.
Syncope *Lanzoni*, S. ſp. 18. *Lanzon.* Op. II. p. 462.
Aſphyxia Valſalviana, S. ſp. 13.

2. Syncope (*occaſionalis*) a cauſa manifeſta oriens: *Ex affectione totius ſyſtematis.*

Leipothymia a pathemate, S. ſp. 1. *Senac*, p. 544.
Syncope pathetica, S. ſp. 21.
Aſphyxiae a pathemate, S. ſp. 7.
Syncope ab antipathia, S. ſp. 9. *Senac*, p. 554.

Syncope a veneno, S. ſp. 10. *Senac*, p. 546.
Syncope ab apoſtematis, S. ſp. 11. *Senac*, p. 554.
Syncope a ſphacelo, S. ſp. 14. *Senac*, p. 553.
Syncope ab inanitione, S. ſp. 1. *Senac*, p. 536.
Syncope a phlebotomia, S. ſp. 4.
Syncope a dolore, S. ſp. 2. *Senac*, p. 583.
Aſphyxia traumatica, S. ſp. 14.
Aſphyxia neophytorum, S. ſp. 17.

II. Symptomaticae, ſive ſymptomata morborum vel totius ſyſtematis, vel aliarum praeter cor partium.

Syncope febrilis, S. ſp. 3. *Senac*, p. 548.
Syncope febricoſa, S. ſp. 17. *Torti* Therap. ſpec. L. III. cap. 1.
Syncope exanthematica, S. ſp. 19.
Syncope metaſtatica, S. ſp. 20.
Leipothymia ſtomachica, S. ſp. 2.
Syncope ſtomachica, S. ſp. 13. *Senac*, p. 545.
Syncope hyſterica, S. ſp. 6. *Senac*, p. 547.
Syncope arthritica, S. ſp. 16. *Muſgrave* de arthr. anomala, cap. 8.
Syncope ſcorbutica, S. ſp. 15. *Lind* Treat. on ſcurvey.
P. II. chap. 11. *Senac*, p. 552.

G. XLV. DYSPEPSIA.

Anorexia, nausea, vomitus, inflatio, ructus, ruminatio, cardialgia, gastrodynia, pauciora saltem vel plura horum simul concurrentia, plerumque cum alvo adstricta, et sine alio vel ventriculi ipsius, vel aliarum partium, morbo.

Dyspepsia, V. 277. Lond. Med. Obs. VI. 11.
Apepsia, V. 276.
Diaphora, V. 278.
Anorexia, S. G. 162. L. 116. *Sag.* G. 268.
Cardialgia, S. G. 202. L. 48. V. 157. *Sag.* G. 160.
Gastrodynia, S. G. 203. *Sag.* G. 161.
Soda, L. 47. V. 161.
Nausea, S. G. 250. L. 182. V. 159. *Sag.* G. 185.
Vomitus, S. G. 251. L. 183. V. 214. *Sag.* G. 186.
Flatulentia, S. G. 271. L. 165. V. 127. *Sag.* G. 207.

1. Idiopathicae.

Anorexia pituitosa, S. sp. 2.
Anorexia a saburra, S. sp. 9.

Anorexia exhauſtorum, S. ſp. 8.
Anorexia paralytica, S. ſp. 1.

Nauſea ex cacochylia, S. ſp. 11.
Vomitus pituitoſus, S. ſp. 26.
Vomitus ruminatio, S. ſp. 6.
Vomitus a ſaburra, S. ſp. 2.
Vomitus a crapula, S. ſp. 1.
Vomitus lacteus, S. ſp. 3.

Flatulentia infantilis, S. ſp. 5.
Flatulentia acida, S. ſp. 1.
Flatulentia nidoroſa, S. ſp. 2.

Cardialgia bradypepta, S. ſp. 9.
Cardialgia a ſaburra, S. ſp. 2.
Cardialgia lactantium, S. ſp. 11.
Cardialgia flatulenta, S. ſp. 3.
Cardialgia paralytica, S. ſp. 7.

Gaſtrodynia ſaburralis, S. ſp. 1.
Gaſtrodynia flatulenta, S. ſp. 2.
Gaſtrodynia periodynia, S. ſp. 7.
Gaſtrodynia aſtringens, S. ſp. 9.
Gaſtrodynia atterens, S. ſp. 10.
Gaſtrodynia a frigore, S. ſp. 18.

II. Symptomaticae,

1. A morbo ipſius ventriculi.

Cardialgia ſchirroſa, S. ſp. 6.
Vomitus a pyloro calloſo, S. ſp. 8.
Vomitus a ſteatomate ventriculi, S. ſp. 11.

Nauſea ab apoſtemate circa cardiam, S. ſp. 9.
Gaſtrodynia ulceroſa, S. ſp. 5.
Vomitus ab ulcere ventriculi, S. ſp. 10.

Cardialgia a veneno, S. ſp. 2.
Gaſtrodynia a veneno, S. ſp. 4.
Vomitus a veneno, S. ſp. 7.

Flatulentia accidentalis, S. ſp. 4.
Gaſtrodynia a peregrinis, S. ſp. 11.
Anorexia bilioſa, S. ſp. 6.
Nauſea bilioſa, S. ſp. 6.
Gaſtrodynia bilioſa, S. ſp. 3.

Vomitus urinoſus, S. ſp. 27.

Gaſtrodynia calculoſa, S. ſp. 8.
Vomitus bezoarticus, S. ſp. 13.

Cardialgia verminoſa, S. ſp. 10.
Nauſea a taenia, S. ſp. 1.

Vomitus verminofus, S. fp. 5.

Gaftrodynia a xiphoide, S. fp. 12.
Gaftrodynia Americana, S. fp. 6.
Naufea ex compreffo ventriculo, S. fp. 5.
Vomitus a cartilagine xiphoidea, S. fp. 22.

Vomitus ab oefophago obftructo, S. fp. 21.
Gaftrodynia gaftrocelica, S. fp. 20.
Naufea ex gaftrocele, S. fp. 4.
Vomitus gaftrocelicus, S. fp. 18.

Cardialgia fputatoria, S. fp. 5.
Cardialgia inflammatoria, S. fp. 13.
Naufea ex gaftritide, S. fp. 10.
Vomitus gaftriticus, S. fp. 19.

2. A morbo aliarum partium vel totius corporis.

Vomitus cephalalgicus, S. fp. 23.
Vomitus a dentitione, S. fp. 4.
Vomitus iliacus, S. fp. 24.
Naufea ex panchreatis fchirro, S. fp. 3.
Vomitus a pancreate, S. fp. 17.
Vomitus ab hepate obftructo, S. fp. 16.
Anorexia melancholica, S. fp. 5.
Gaftrodynia hypochondriaca, S. fp. 16.
Flatulentia hypochondriaca, S. fp. 3.

Flatulentia convulſiva, S. ſp. 7.
Vomitus hypochondriacus, S. ſp. 6.
Vomitus atrabilarius, S. ſp. 15.
Anorexia mirabilis, S. ſp. 10.
Gaſtrodynia hyſterica, S. ſp. 14.
Gaſtrodynia pulſatilis, S. ſp. 13.
Gaſtrodynia chlorotica, S. ſp. 15.
Nauſea a ſemine corrupto, S. ſp. 8.
Nauſea gravidarum, S. ſp. 2.
Vomitus gravidarum, S. ſp. 12.
Flatulentia lochialis, S. ſp. 6.
Anorexia arthritica, S. ſp. 12.
Cardialgia arthritica, S. ſp. 8.
Nauſea nephritica, S. ſp. 7.
Vomitus nephriticus, S. ſp. 20.
Anorexia Stewartiana, S. ſp. 13.
Cardialgia a cardiogmo, S. ſp. 12.
Anorexia plethorica, S. ſp. 3.
Anorexia cacheɕtarum, S. ſp. 7.
Anorexia febrilis, S. ſp. 4.
Cardialgia febricoſa, S. ſp. 4.
Gaſtrodynia febricoſa, S. ſp. 17.
Vomitus febricoſus, S. ſp. 29.
Vomitus rabioſus, S. ſp. 14.
Vomitus haemorrhagicus, S. ſp. 28.
Gaſtrodynia metaſtatica, S. ſp. 19.
Nauſea marina, S. ſp. 12.

Vomitus marinus, S. ſp. 25.
Anorexia neophytorum, S. ſp. 11.

G. XLVI. HYPOCHONDRIASIS.

Dyſpepſia cum languore, moeſtitia, et metu, ex cauſis non aequis, in temperamento melancholico.

Hypochondriaſis, S. G. 220. L. 76. V. 218. *Sag.* 332.
Morbus hypochondriacus, *Boerh.* 1098.
Malum hypochondriacum, *Hoffm.* III. 64. *Junck.* 36.

Speciem idiopathicam unicam tantum novi.

Hypochondriaſis melancholica, S. ſp. 3.

De Hypochondriaſi algida, S. ſp. 10. mihi non liquet.

Species ſequentes ex FRÆCASSINO, ex theoria parum certa confictae, mihi videntur.

Hypochondriaſis biliofa, S. ſp. 1.

Hypochondriaſis ſanguinea, S. ſp. 2.
Hypochondriaſis pituitoſa, S. ſp. 4.

Symptomaticae ſunt,

Hypochondriaſis hyſterica, S. ſp. 5.
Hypochondriaſis phthiſica, S. ſp. 6.
Hypochondriaſis aſthmatica, S. ſp. 7.
Hypochondriaſis calculoſa, S. ſp. 8.
Hypochondriaſis tympanitica, S. ſp. 9.

G. XLVII. CHLOROSIS.

Dyſpepſia, vel rei non eſculentae deſiderium; cutis pallor vel decoloratio; venae minus plenae, corporis tumor mollis; aſthenia; palpitatio; menſtruorum * retentio.

Chloroſis, S. G. 309. L. 222. V. 305. *Sag.* G. 135. *Boerh.* 1285. *Hoffm.* III. 311. *Junck.* 86.

* In hoc charactere antea dixi menſtruorum *ſaepe* retentio; quaſi ſpecies chloroſis eſſet in qua menſes

Chlorofeos unicam fpeciem veram agnofcimus, fcilicet,

Chlorofis virginea, S. fp. 1.
a. Chlorofis amatoria.

Caeterae SAUVAGESII fpecies fpuriae, five decolorationes, fymptomaticae funt.

Chlorofis a menorrhagia, S. fp. 2.
Chlorofis gravidarum, S. fp. 3.
Chlorofis infantum, S. fp. 4.
Chlorofis verminofa, S. fp. 5.
Chlorofis viridis, S. fp. 6.

menfes rite fluxerunt, et cogitavi de fpecie quadam cachexiae huc referenda. Sed nunc dubito an fpecies cachexiae quaevis fub titulo Chlorofis, vel fub charactere hic dato, recte poni poffit; et nullam chlorofis fpeciem veram, praeter illam quae retentionem menftruorum comitatur, agnofcere vellem. Hinc vocabulum *faepe* in charactere nunc omiffum eft; fed fimul fateri cogor, chlorofin ideo hic minus recte pro genere recenfitam effe, cum pro fymptomate amenorrhoeae femper haberi poffit.

Chlorosis ab hydrothorace, S. sp. 7.
Chlorosis maculosa, S. sp. 8.
Chlorosis Carthagenica, S. sp. 10.
Chlorosis Bengualensis, S. sp. 11.
Chlorosis rachialgica, S. sp. 12.

O. III. SPASMI.

Musculorum vel fibrarum muscularium motus abnormes *.

Spasmi, S. Cl. IV. V. Cl. V. *Sag.* Cl. VII.
Motorii, L. Cl. VII.
Morbi spasmodici et convulsivi, *Hoffm.* III. 9.
Spasmi et convulsiones, *Junck.* 45. 54.
Epilepsia, *Boerh.* 1071. 1088.

SECT. I. In functionibus animalibus.

G. XLVIII. TETANUS.

Plurium musculorum rigiditas spastica.

Variat gradu.

1. Tetanus.

Dimidium vel totum corpus spasmis affectum.

Tetanus, S. G. 122. L. 127. V. 180. *Sag.* G. 228.

* Motus abnormes sunt qui ex causa praeternaturali oriuntur, et qui violentia, frequentia, vel diutunitate

Catochus *, S. G. 123. L. 128. V. 183. *Sag.* G. 229.
Opiſthotonos, V. 181.
Epiſthotonos, V. 182.

Hujus ſpecies, ut ſolet, plures recenſuit SAUVAGESIUS; ſed omnes, quae idiopathicae dici queunt, ad unam, ni fallor, referri poſſunt, et cujus forma praecipua apud SAUVAGESIUM appellatur.

Tetanus Indicus, S. ſp. 5. de quo plura haberi poſſunt apud *Hillary*, Barbadoes, p. 219. *Chalmers*, Lond. Med. Obſ. Vol. I. Art. 12. *D Monro*,

tate contractionis praeter modum fiunt; et nullus dubito quin hujuſmodi motus, in morbis omnibus ſub hoc ordine a nobis collocatis, revera fiunt; plures licet morbi ſint, quam ſub eodem ordine ab aliis noſologis recenſiti fuerunt.

* Catochus apud SAUVAGESIUM genus eſt minime naturale, cum genus illud conjunxerit ſpecies natura prorſus diverſas; ideoque ejuſmodi genus omiſi, ſed ſpecies ſub eo recenſitas, quae a rigiditate ſpaſtica pendeant, ad tetani genus huc retuli.

Monro, Edinb. Phyſ. et Liter. Eſſays, Vol. III. Art. 30. *A. Monro*, Art. 31. et ſub nomine ſpaſmi apud *Bontium* de med. Ind. meth. med. cap. 2.

Nec alius morbus eſt,

Convulſio Indica, S. ſp. 9.

Variat autem Tetanus ratione cauſae remotae, quatenus nimirum vel a cauſa interna, vel a frigore, vel a vulnere oriatur. A vulnere, varietas frequentiſſima apud SAUVAGESIUM appellatur

Tetanus traumaticus, S. ſp. 11.

Variat etiam quavis cauſa ortus Tetanus ratione partis corporis affectae; hinc

Tetanus tonicus, S. ſp. 1.
Tetanus holotonicus, S. ſp. 4.
Catochus holotonicus, S. ſp. 1. *M. Febr.* in Ephem. German. D. II. A. I. Obſ. 1.
Catochus cervinus, S. ſp. 2. *Stork.* Ann. Med. 1758. *M. Julio.*

Tetanus opisthotonicus, S. sp. 3.
Tetanus emprosthotonicus, S. sp. 2.

Tetani species symptomaticae sunt,

Tetanus febricosus, S. sp. 10. *Stork*. Ann. Med. 759. p. 166.
Tetanus hemiplegicus, S. sp. 9.
Tetanus lateralis *, S. sp. 6. *Morgagn.* de caus. et sed. X. 2. et 3.
Pleurosthotonos Strack.
Tetanus syphiliticus, S. sp. 7.
Tetanus verminosus, S. sp. 8.
Tetanus hystericus, S. sp. 12.
Tetanus mirandus, S. sp. 13.
Catochus diurnus, S. sp. 6.

* In exemplo Tetani lateralis quod profert SAUVAGESIUS, adfuit in eodem aegro alterius lateris paralysis; ideoque hic mox post Tetanum hemiplegicum posui; sed si Tetani lateralis exemplum a MORGAGNIO allatum, sine alterius lateris paralysi fuit, de quo tamen mihi non constat, idem inter varietates idiopathicas recenseri potuisset. Interim, donec haec res certius determinaretur, post Tetanum lateralem posui Pleurosthoton Strackii.

2. Triſmus. Praecipue maxillae inferioris Spaſtica rigiditas.

Triſmus, S. G. 117. L. 124. *Sag.* G. 223. Capiſtrum, V. 208.

I. Species verae ſunt,

1. Triſmus (*naſcentium*) infantes intra duas primas a nativitate ſeptimanas corripiens.

Triſmus naſcentium, S. ſp. 1. Gallis Americanis mal de machoire. *Heiſter*, Comp. med. pract. cap. XV. § 10. *Cleghorn's* Minorca, Introd. p. 33. *Hofer*. in Act. Helvet. tom. I. p. 65. *Macb*. p. 459.

2. Triſmus (*traumaticus*) omnium aetatum, a vulnere vel frigore.

Triſmus traumaticus, S. ſp. 2. *Lond. Med. Obſ.* Vol. I Art. I 7. Vol. II. 8. 34. Vol. III. 31. Vol. IV. 7. VI. 13. Med. Tranſ. II. 4.

Angina ſpaſmodica, S. ſp. 18. *Zwingeri* act. Helvet. tom. III. p. 319.

Convulſio a nervi punctura, S. ſp. 2.

Triſmus catarrhalis, S. ſp. 15. *Hillary's* Barbadoes, 221. Lond. Med. Obſ. Vol. IV. 7.

II. Sequentes apud SAUVAGESIUM Triſmi ſpecies, ſpurias, vel falſas dicimus; vel quod non a ſpaſmo, ſed ab alio muſculorum vitio pendeant, vel quod convulſivae potius quam ſpaſmodicae ſint, vel, denique, quod faciei potius quam maxillae inferioris, muſculorum affectiones ſint.

Triſmus inflammatorius, S ſp. 3.
Triſmus ſcorbuticus, S. ſp. 4.
Triſmus capiſtratus, S. ſp. 11.
Triſmus arthriticus, S. ſp. 9.

Triſmus verminoſus, S. ſp. 5.
Triſmus hypochondriacus, S. ſp. 8.
Triſmus febrilis, S. ſp. 10.
Triſmus crepitans, S. ſp. 7.

Triſmus occipitalis, S. ſp. 12.
Triſmus maxillaris, S. ſp. 13.
Triſmus dolorificus, S. ſp. 14.

Trifmus cynicus, S. fp. 16.
Trifmus cynogelos, S. fp. 17.
Trifmus fardonicus, S fp 18.
Trifmus diaftrophe, S. fp. 19.

G. L. CONVULSIO.

Mufculorum contractio clonica, abnormis, citra foporem.

Convulfio, S. G. 128. L. 142. V. 191. *Sag.* G. 235.

I. Idiopathicae.

Convulfio univerfalis, S. fp. 11.
Hieranofos, L. 144. V. 190.
Convulfio habitualis, S. fp. 12.
Convulfio intermittens, S. fp. 16.
Convulfio hemitotonos, S. fp. 15.
Convulfio abdominis, S. fp. 10.
Convulfio ab inanitione, S. fp. 1.
Convulfio ab onanifmo, S. fp. 13.
Scelotyrbe feftinans, S. fp. 2.

II. Symptomaticae.

Convulfio a capitis ictu, S. fp. 4.
Convulfio nephralgica, S. fp. 6.
Convulfio gravidarum, S. fp. 14.
Scelotyrbe verminofa, S. fp. 5.
Convulfio febrilis, S. fp. 3.

G. LI. CHOREA*.

Impuberes utriusque sexus, ut plurimum intra decimum et decimum quartum aetatis annum adorientes, motus convulsivi ex parte voluntarii, plerumque alterius lateris, in brachiorum et manuum motu, histrionum gesticulationes referentes; in gressu, pedem alterum saepius trahentes quam attollentes.

Scelotyrbe, S. G. 136. *Sag*. G. 243.
Chorea, L. 139.

Speciem unam tantum videre mihi contigit, quae apud SAUVAGESIUM audit

Scelotyrbe chorea Viti, S. sp. 1.
Chorea St Viti *Sydenham*. Sched. monitoria.

* In priore hujus libri editione, Choream pro convulsionis specie habui; cum autem ratione tum aetatis quam adoritur, tum motuum quos exhibet, a quavis alia convulsionis specie plurimum differat, hic pro genere diverso posui.

Nec alia eſt,

Scelotyrbe inſtabilis, S. ſp. 3. et fortaſſis,
Scelotyrbe intermittens, S. ſp. 4.
Hiearonoſis *Macb.* 558.

G. LII. RAPHANIA.

Articulorum contractio ſpaſtica, cum agitatione convulſiva, dolore violentiſſimo, periodico.

Raphania, L. 145. V. 193. *Linn.* Amoen. acad. Vol. VI.
Convulſivo raphania, S. ſp. 7.

Germanis DER KRIEBEL KRANKHEIT.

Eclampſia typhodes, S. ſp. 1. *Sennert.* de febr. L. IV. cap. 16. *Gregor. Horſt.* oper. tom. II. L. VIII. Obſ. 22. *Willis* de morb. convulſ. *Muller* apud *Haller*, diſp. tom. I. *Waltſchmied* apud *Haller*, diſp. tom. VII. *Wedel*, ibid. *Hoffm.* tom. I. 231. *Kannigieſſer*, A. N. C. tom. VII. *Brunner* in Ephem. Germ. D. III. A. II. obſ. 224. *Williſch.* ibid. Cent. VII. obſ. 13. *Wepfer* de affect. cap. obſ. 120. *Breſlauver* Sammlung 1717. Julio, Septembri, et Decembr. Ibid. 1723. Januar. A. N. C. Vol. VII. Obſ. 41. *Bruckmann.* Comm. Norimb. 1743, pag. 50.

Soc. Royale, I. Mem. p. 303. II. Mem. p. 587.

Convulſio ab uſtilagine, S. ſp. 8.

An *Convulſio Solonienſis* vel *Necroſis uſtilaginea* ſit idem morbus?

Vide *Salerne* in Memoires preſentés à l'acad. des ſciences, tom. II.

G. LIII. EPILEPSIA.

Muſculorum convulſio cum ſopore.

Epilepſia, S. G. 134. L. 143. V. 188. *Sag.* G. 24. *Boerh.* 1771. *Hoffm.* III. 9. *Junck.* 54. Lond. Med. Obſ. VI. 9.

Eclampſia *, S. G. 133. V. 189. *Sag.* G. 240.

* Eclampſiam quaſi morbum acutum, ab epilepſia, quam pro chronico habent, diſtinguere, et pro diverſo genere ponere, voluerunt SAUVAGESIUS et VOGELIUS; ſed, cum inter morbos acutos et chronicos limites accuratos ponere ubique difficile ſit, et cum eclampſia SAUVAGESII, tum cauſis tum phaenomenis plerumque cum epilepſia exacte congruat, illam genere ab epilepſia diverſam eſſe nequaquam habere poſſum.

Species idiopathicae ſunt,

1. Epilepſia (*cerebralis*) ſine cauſa manifeſta ſubito adoriens; praegreſſa nulla ſenſatione moleſta, niſi fortaſſis vertiginis vel Scotomiae alicujus.

Epilepſia plethorica, S. ſp. 1.
Eclampſia plethorica, S. ſp. 7.
Epilepſia cachectica *, S. ſp. 2 ?
Epilepſia a terrore, *Macb.* p. 556.

2. Epilepſia (*ſympathica*) ſine cauſa ma-

poſſum. Ejuſmodi genus prorſus omiſit LINNÆUS, et quae plura ad eclampſiam ab epilepſia diſtinguendam protulit SAGARUS, ſpeciem tantum non genus diſtinguere poſſunt.

* Epilepſia, apud SAUVAGESIUM *cachectica* dicta, revera duarum ſpecierum eſſe videtur. Primo enim hanc *cachecticam* cum *ſeroſa* HOFFMANNI et PISONIS eandem eſſe auctor ſtatuit; deinceps, utpote acri repulſo orta, eadem eſſe cum ſpecie ſua undecima, nimirum *exanthematica*, ſtatui poteſt. Hinc eſt quod hanc epilepſiam cachecticam utroque loco poſui, ſed dubius, et aliis dijudicandum relinquens.

nifesta; sed praegressa sensatione aurae cujusdam a parte corporis quadam versus caput assurgentis.

Epilepsia sympathica, S. sp. 8.
Epilepsia pedisymptomatica, S. sp. 6.

3. Epilepsia (*occasionalis*) ab irritatione manifesta oriens, et ablata irritatione cessans.

Variat pro diversitate irritamenti, et hinc

Ab injuria capiti illata.

Epilepsia traumatica, S. sp. 13.
Eclampsia traumatica, S. sp. 9.

A dolore.

Epilepsia a dolore, S. sp. 10. Ed. Ess. V. 61.
Epilepsia rachialgica, S. sp. 14.
Eclampsia a doloribus, S. sp. 4.
a. Rachialgica.
b. Ab otalgia.
c. A dentitione.
Eclampsia parturientium, S. sp. 3.

A vermibus.

Eclampſia verminoſa, S. ſp. 2.

A veneno.

Eclampſia ab atropa, S. ſp. 11.
Eclampſia ab oenanthe, S. ſp. 12.
Eclampſia a cicuta, S. ſp. 13.
Eclampſia a coriaria, S. ſp. 14.

A ſcabie, vel alia acris humoris effuſione, retropulſa.

Epilepſia exanthematica, S. ſp. 11.
Epilepſia cachectica, S. ſp. 2.

A cruditate ventriculi.

Epilepſia ſtomachica, S. ſp. 3.
Eclampſia a ſaburra, S. ſp. 5.

A pathemate mentis.

Epilepſia a pathemate, S. ſp. 7.

Ab haemorrhagia nimia.

Eclampſia ab inanitione, S. ſp. 8.

A debilitate.

Eclampſia neophytorum, S. ſp. 15.

Epilepſiae ſymptomaticae ſunt,

Epilepſia febricoſa, S. ſp. 9.
Eclampſia febricoſa, S. ſp. 17.
Eclampſia exanthematica, S. ſp. 10.
Epilepſia uterina, S. ſp. 4.
Epilepſia ſyphilitica, S. ſp. 12.
Eclampſia ab hydrocephalo, S. ſp. 16.
Eclampſia ab iſchuria, S. ſp. 6.

SECT. II. In functionibus vitalibus,

A. In actione cordis.

G. LIV. PALPITATIO.

Motus cordis vehemens, abnormis.

Palpitatio, S. G. 130. L. 132. V. 213. *Sag.* 257. *Hoffm.* III. 83. *Junck.* 33. *Macb.* 569.

Si palpitationis cauſae variae externis ſignis dignoſci poſſent, plures ejus ſpecies cum SAUVAGESIO pro diverſitate cau-

ſae ſtatuere potuiſſemus; ſed, cum cauſae diverſae nullo modo, quantum novimus, diſtingui queant, non niſi ſpeciem unicam idiopathicam ſtatuere poſſum, et quam charactere ſequenti inſigniri vellem.

Palpitatio (*cardiaca*) fere conſtans, ſaltem ſaepe rediens, ſine alio morbo evidente.

Pro ſynonymis ſequentes SAUVAGESII ſpecies recenſere placet.

Palpitatio ab aneuryſmate cordis, S. ſp. 1. *Senac*, Mal. de coeur. p. 284. *Lanciſi* de aneuryſin.

Palpitatio tremula, S. ſp. 4. *Senac* de coeur, p. 504.

Palpitatio apoſtematoſa, S. ſp. 7. *Lanciſi* de aneuryſmate, lib. 1. prop. 5. *Senac* de coeur, 485.

Palpitatio a corde oſſificato, S. ſp. 2. *Senac* de coeur, pag. 484. *Morgagn.* de Sed. Ep. XXIV. 17.

Palpitatio calculoſa, S. ſp. 3.

Palpitatio a polypo, S. ſp. 5. *Senac* de coeur, lib. IV. cap. 16. p. 484.

Palpitatio polypoſa, S. ſp. 6.

Palpitatio ex aortae aneuryſmate, S. ſp. 8.

Palpitatio ex aortae anguſtia, S. ſp. 9. *Lanciſi* de aneuryſ. prop. 53. *Senac*, 484.

Palpitationis ſpecies ſymptomaticae ſunt,

Palpitatio a pancreate, S. ſp. 10. *Storck*, Ann. med. I. p. 245.

Palpitatio arthritica, S. ſp. 11.

Palpitatio chlorotica, S. ſp. 12.

Palpitatio hyſterica, S. ſp. 13.

Palpitatio melancholica, S. ſp. 14. *Lanciſi* de aneuryſ. prop. 44.

Palpitatio febricoſa, S. ſp. 15. *Storck*, Ann. med. I. p. 75.

B. In actione pulmonum.

G. LV. ASTHMA.

Spirandi difficultas per intervalla ſubiens; cum anguſtiae in pectore ſenſu, et reſpiratione cum ſibilo ſtrepente; tuſſis

ſub initio paroxyſmi difficilis, vel nulla, verſus finem libera, cum ſputo muci ſaepe copioſo.

Aſthma, S. G. 145. L. 161. V. 268. *Sag.* G. 252.
Aſthma convulſivum et ſpaſmodico-flatulentum, *Hoffm.* III. 94.
Aſthma ſpaſticum, *Junck.* tab. 51.

Species idiopathicae ſunt,

1. Aſthma (*ſpontaneum*) ſine cauſa manifeſta, vel alio morbo comitante.

Aſthma humidum, S. ſp. 1. flatulentum, *Floyer* on the aſthma, chap. 1.
Aſthma convulſivum, S. ſp. 2. *Willis*, Pharm. rat. p. 2. Sect. 1. cap. 12. Med. Tr. I. 7.
Aſthma hyſtericum, S. ſp. 3. *Floyer* on the aſthma, chap. 1.
Aſthma ſtomachicum, S. ſp. 8. *Floyer*, Scheme of the ſpecies of aſthma. Periodic aſthma, 6.
Orthopnoea ſpaſmodica, S. ſp. 3.
Orthopnoea hyſterica, S. ſp. 4.

2. Aſthma (*exanthematicum*) a ſcabie vel alia acris effuſione retropulſa.

Aſthma exanthematicum, S. ſp. 11.
Aſthma cachecticum, S. ſp. 13.

3. Aſthma (*plethoricum*) a ſuppreſſa evacuatione ſanguinis antea ſolita, vel a plethora ſpontanea.

Aſthma plethoricum, S. ſp. 15.

Species aſthmatis ſymptomaticae ſunt,

Aſthma hypochondriacum, S. ſp. 4.
Aſthma arthriticum, S. ſp. 5.
Aſthma venereum, S. ſp. 14. *Junck.* tab. 32.

G. LVI. DYSPNŒA.

Spirandi difficultas perpetua, ſine anguſtiae, et potius cum repletionis et infarctus in pectore, ſenſu. Tuſſis per totum morbi decurſum frequens.

Dyſpnoea, S. G. 144. L. 160. V. 267. *Sag.* 251. *Junck.* 32.
Orthopnoea, S. G. 146. L. 162. V. 269. *Sag.* G. 253. M. 574.

Species idiopathicae ſunt,

1. Dyſpnoea (*catarrhalis*) cum tuſſi frequente, mucum viſcidum copioſum ejiciente.

Aſthma catarrhale, S. ſp. 16.

Aſthma pneumonicum, *Willis*, Pharm. rat. P. II. ſect. I. cap. 12.

Aſthma pituitoſum, *Hoffm.* III. ſect. II. cap. II. § 3.

Aſthma pneumodes, S. ſp. 17. Ed. Eſſ. III. 25.

2. Dyſpnoea (*ſicca*) cum tuſſi plerumque ſicca.

Hujus cauſae variae haud facile dignoſcendae ſunt; ſequentes autem SAUVAGESII ſpecies huc referri poſſunt.

Dyſpnoea a tuberculis, S. ſp. 2.

Dyſpnoea a ſteatomatis, S. ſp. 5.

Orthopnoea a lipomate, S. ſp. 18.

Dyſpnoea a hydatidibus, S. ſp. 4.

Dyſpnoea polypoſa, S. ſp. 20.

3. Dyſpnoea (*aërea*) a minima quavis tempeſtatum mutatione aucta.

Dyſpnoea a pneumtaia, S. ſp. 12.

4. Dyſpnoea (*terrea*) cum tuſſi materiem terream vel calculoſam ejiciente.

Dyſpnoea calculoſa, M. 574.

5. Dyſpnoea (*aquoſa*) cum urina parcà et oedemate pedum, ſine fluctuatione in pectore, vel aliis characteriſticis hydrothoracis ſignis.

Dyſpnoea pituitoſa, S. ſp. 1.
Orthopnoea ab hydropneumonia, S. ſp. 12.

6. Dyſpnoea (*pinguedinoſa*) in hominibus valde obeſis.

Orthopnoea a pinguedine, S. ſp. 6.

7. Dyſpnoea (*thoracica*) a partibus thoracem cingentibus laeſis, vel male conformatis.

Dyſpnoea traumatica, S. ſp. 15.
Orthopnoea traumatica, S. ſp. 14.
Dyſpnoea Galenica, S. ſp. 16.

Dyſpnoea rachitica, S. ſp. 10.
Aſthma a gibbo, S. ſp. 9.

8. Dyſpnoea *(extrinſeca)* a cauſis externis manifeſtis.

Aſthma pulverulentorum, S. ſp. 7.
Aſthma metallicum, S. ſp. 12.
Orthopnoea a vaporibus, S. ſp. 16.
Orthopnoea a deglutitis, S. ſp. 9.
Orthopnoea a fungis, S. ſp. 25.
Orthopnoea ab antipathia, S. ſp. 15.
Orthopnoea a bronchocele, S. ſp. 10.

Dyſpnoeae ſpecies ſymptomaticae ſunt ſymptomata,

1. Morborum cordis, vel vaſorum majorum,

Dyſpnoea a corde, S. ſp. 11.
Aſthma a polypo cordis, S. ſp. 6.
Orthopnoea polypoſa, S. ſp. 26.
Orthopnoea cardiaca, S. ſp. 2.
Dyſpnoea aneuryſmatica, S. ſp. 19.
Orthopnoea ab aneuryſmate, S. ſp. 8.
Dyſpnoea ab aortae anguſtia, S. ſp. 22.

2. Tumoris abdominalis,

Dyſpnoea a phyſconia, S. ſp. 7.

Dyſpnoea a graviditate, S. ſp. 8.
Dyſpnoea tympanitica, S. ſp. 9.
Dyſpnoea a liene, S. ſp. 14.
Dyſpnoea a ſtomacho, S. ſp. 13.
Dyſpnoea a gaſtrocele, S. ſp. 17.
Orthopnoea a gaſtrocele, S. ſp. 11.

3. Variorum morborum.

Aſthma febricoſum, S. ſp. 18.
Orthopnoea febricoſa, S. ſp. 20.
Orthopnoea peripneumonica, S. ſp. 1.
Orthopnoea pſeudo-peripneumonica, S. ſp. 21.
Orthopnoea varioloſa, S. ſp. 24.

Dyſpnoea ſcorbutica, S. ſp. 18.
Orthopnoea ſcorbutica, S. ſp. 22.

Orthopnoea a hydrothorace, S. ſp. 5.
Orthopnoea ab empyemate, S. ſp. 13.
Orthopnoea a vomica, S. ſp. 7.
Dyſpnoea a vomica, S. ſp. 6.

Orthopnoea a hydrocephalo, S. ſp. 23.
Orthopnoea a vermibus, S. ſp. 17.

G. LVII. PERTUSSIS.

Morbus contagiofus; tuffis convulfiva, ftrangulans, cum infpiratione fonora, iterata; faepe vomitus.

Pertuffis *Sydenham.* Ed. Leid. p. 200. 311. 312. *Huxham* de aëre, ad ann 1732. Lond. Med. Obf. III. 27. 30. Soc. Royale III. Hift. p. 268.
Tuffis convulfiva, five ferina, *Hoffm.* III. 111.
Tuffis ferina, S. fp. 10. *Sag.* fp. 10.
Tuffis convulfiva, S. fp. 11. *Sag.* fp. 11.
Amphimerina tuffiiculofa, S. fp. 13.

III. In functionibus naturalibus.

G. LVIII. PYROSIS.

Epigaftrii dolor urens, cum copia humoris aquei, plerumque infipidi, aliquando acris eructata.

Pyrofis, S. G. 200. *Sag.* G. 158.
Soda, L. 47. V. 154.
SCOTIS, the WATER-BRASH.

Species unica vera,

Pyrofis Suecica, S. fp. 4.
Cardialgia fputatoria, S. fp. 5. *Macb.* p. 515.

Caeterae SAUVAGESII fpecies fymptomaticae funt,

Pyrofis vulgaris S. fp. 1.
Pyrofis a conceptione, S. fp. 6.
Pyrofis biliofa, S. fp. 2.
Pyrofis a phlogofi, S. fp. 3.
Pyrofis ulcerofa, S. fp. 5.

G. LIX. COLICA.

Dolor abdominis, praecipue circa umbilicum torquens; vomitus; alvus adftricta.

Colica, S. G. 204. L. 50. V. 160. *Sag.* G. 162. *Junck.* 106.
Colica fpafmodica et flatulenta, *Hoffm.* II. 284. *Macb.* p. 519.
Rachialgia, S. G. 211. *Sag.* G. 168.
Ileus, S. G. 252. V. 162. *Sag.* G. 187.
Iliaca, L. 185.
Dolor et fpafmus iliacus, *Hoffm.* II. 263.
Paffio iliaca, *Junck.* 107.

Species idiopathicae ſunt,

1. Colica (*ſpaſmodica*) cum retractione umbilici et ſpaſmis muſculorum abdominalium.

Colica ſpaſmodica, S. ſp. 7.
Colica flatulenta, S. ſp. 1.
Ileus phyſodes S. ſp. 9.
Colica bilioſa, S. ſp. 5 *. Edin. Med. Eſſ. III. 27.
Colica pituitoſa, S. ſp. 2 †.
Ileus a colo pituita infarcto, S. ſp. 5.
Ileus Indicus, S. ſp. 8.

Variat ſymptomatis ſuperadditis ; hinc,

* Cum vomitus quivis vehemens et ſaepe repetitus bilem plerumque eliciat, *colicam* quam, ex vomitu bilis ſolo, *bilioſam* appellarunt medici, omnino *ſpaſmodicam* eſſe cenſeo.

† Pituita in parte quadam inteſtinorum congeſta non niſi a ſpaſmo obſtruente fieri videtur ; ideoque tum *colicam pituitoſam*, tum *ileum, a colo pituita infarcto*, hic appoſui.

a. Colica cum vomitu ſtercoris, vel rerum per anum injectarum.

Ileus ſpaſmodicus, S. ſp. 3 *. Lond. Med. Obſ. IV. 17. Edinb. Phyſ. Eſſ. II. 27. 28.
Ileus volvulus, S. ſp. 7.

b. Colica cum inflammatione ſuperveniente.

Ileus inflammatorius, S. ſp. 1.
Colica phlogiſtica, S. ſp. 6.

2. Colica *(pictonum)* praeeunte ponderis vel moleſtiae in abdomine, praecipue

* *Ileus* gradu tantum, nequaquam natura, a *colica* differre mihi videtur; ideoque *ileum* pro varietate *colicae* tantum hic recenſui. Multi quidem medici *ileum* omnem inflammatorium eſſe putarunt. Dolorem autem abdominis, ſive colicam, cum vomitu ſtercoris ſine inflammatione adeſſe, ipſe aliquoties vidi. Sin autem inflammatio aliquando adſit, ſi eadem *colicae* ſupervenerit, *colicam phlogiſticam* dari recte monuit SAUVAGESIUS; nec ideo epigenomeno genus mutari; et ſi quidem cum dolore abdominis et vomitu ab initio adfuerit inflammatio, morbum pro *enteritide* habere vellem. Denique, quovis modo dari *ileum* genus a *colica* diverſum concedere non poſſum.

circa umbilicum, ſenſu ; accedente dolore colico, primum levi, non continuo, et praecipue poſt paſtum aucto ; tandem graviore et fere perpetuo ; cum dolore brachiorum, et dorſi, in paralyſin demum abeunte.

Rachialgia pictonum, S. ſp 1 *.

Colica pictonum *Citeſii* et ſuccedentium *Auctorum.* Med. Tranſ. I. 12. 13. 14. 15. 20. Edinb. Phyſ. Eſſ. I. 22. *Chalmers's* Carolina, p. 187.

Colica nervoſa, *Macb.* p. 524.

Variat ratione cauſae remotae ; et hinc

a. A veneno metallico,

Rachialgia metallica, S. ſp. 3.

* *Rachialgiam* a *colica* genere diverſam eſſe nequaquam video. Symptomata enim *colicae* eſſentialia in utroque morbo ſemper adſunt ; et ſi forte alteri quaedam ſuperaddita ſint, haec ſpeciem non genus diverſum conſtituere poſſunt. Ut medici igitur nuperi fere omnes, ita ego quam *rachialgiam* appellarunt ASTRUCIUS et SAUVAGESIUS, pro ſpecie *colicae* habui ac recenſui.

Colica pictonum *Tronchin*. Sp. ſive a cauſa remota 2da.

b. Ab acidis ingeſtis.

Rachialgia pictonum, S. ſp. 1. *Tronchin*. ſp. 3.

c. A frigore.

Rachialgia ab adiapneuſtia, *Tronchin*. ſp. 5.

d. A contuſione dorſi.

Rachialgia traumatica, S. ſp. 7.

3. Colica *(ſtercorea)* in hominibus alvi tardae, poſt diuturnam alvi obſtipationem.

Colica ſtercorea, S. ſp. 3.
Ileus a faecibus induratis, S. ſp. 2.

4. Colica *(accidentalis)* a materie acri ingeſta.

Colica accidentalis, S. ſp. 18.

Colica Japonica, S. ſp. 10.
Colica lactentium, S. ſp. 20.
Ileus a veneno, S. ſp. 14.
Cholera ſicca auriginoſa a fungis venenatis, S. ſp. 2;

5. Colica (*meconialis*) neophytorum a meconio retento.

Colica meconialis, S. ſp. 19.

6. Colica (*calloſa*) cum ſenſu in quadam inteſtinorum parte ſtricturae, et ſaepe ante eam collecti flatus cum aliquo dolore, qui flatus etiam per eandem paulatim tranſiens evaneſcit; alvo tarda, et tandem non niſi faeces paucas liquidas egerente.

Ileus a calloſa coli ſtrictura, S. ſp. 11. Edin. Med. Eſſ. IV. 31.

7. Colica (*calculoſa*) cum duritie in quadam parte abdominis fixa; calculis quondam per anum dejectis.

Colica calculoſa, S. ſp. 15. Edinb. Med. Eſſ. I. 32. Edinb. Phyſ. Eſſ. II. 26.
Ileus calculoſus, S. ſp. 10.

Colicae ſymptomaticae ſunt,

Colica febricoſa, S. ſp. 21.
Rachialgia febricoſa, S. ſp. 2. *Tronchin.* ſp 1.

Colica hyſterica, S. ſp. 17.
Colica gravidarum, S. ſp. 16.

Colica verminoſa, S. ſp. 4.
Ileus verminoſus, S. ſp. 13.
Colica Lapponica, S. ſp. 9.

Rachialgia arthritica, S. ſp. 4. *Tronchin.* ſp.
Rachialgia ſcorbutica, S. ſp. 6.

Ileus hernioſus, S. ſp. 6.
Colica enterocelica, S. ſp. 22.
Ileus ab inteſtino compreſſo, S. ſp. 4.
Colica ſchirroſa, S. ſp. 12.
Colica pancreatica, S. ſp. 13.
Colica meſenterica, S. ſp. 11.

Rachialgia ab oſteoſarcoſi, S. ſp. 8.

Colica plethorica, S. ſp. 8.

a. Haemorrhoidalis,
b. Catamenialis.

Colica pulſatilis, S. ſp. 14.
Ileus imperforatorum, S. ſp. 12.

G. LX. CHOLERA.

Humoris billioſi vomitus, ejuſdem ſimul dejectio frequens; anxietas; tormina; ſurarum ſpaſmata.

Cholera, S. 253. L. 186. V. 110. *Sag.* G. 188. *Hoffm.* II. 165.
Diarrhoea cholerica, *Junck.* 112.

Species idiopathicae ſunt,

1. Cholera *(ſpontanea)* tempeſtate calida, ſine cauſa manifeſta oboriens.

Cholera ſpontanea, S. ſp. 1. *Sydenh.* ſect. IV. cap. 2. *Cleghorn's* Diſeaſes of Minorca.
Cholera Indica, S. ſp. 7.

2. Cholera *(accidentalis)* a rebus acribus ingeſtis.

Cholera crapuloſa, S. ſp. 11.

Cholera a venenis fossilibus, S. sp. 4.
Cholera a veneno animali, S. sp. 5.

Cholerae symptomaticae sunt,

Cholera intermittens, S. sp. 6.
Cholera inflammatoria, S. sp. 8.
Cholera arthritica, S. sp. 10.
Cholera verminosa, S. sp. 9.

G. LXI. DIARRHŒA.

Dejectio frequens; morbus non contagiosus; pyrexia nulla primaria.

Diarrhoea, S. G. 253. L. 187. V. 105. *Sag.* G. 189. *Junck.* 112.
Hepatirrhoea, S. G. 246.
Cholerica, L. 190.
Coeliaca, S. G. 255. L. 189. V. 109. *Sag.* G. 199.
Lienteria, S. G 256. L. 188. V. 108. *Sag.* G. 191.
Pituitaria, V. 111.
Leucarrhois, V 112.
Lambsma ventris fluxus multiplex. Amst. 1756.

Species idiopathicae sunt;

1. Diarrhoea (*crapulosa*) qua stercora naturalibus liquidiora et majori copia dejiciuntur.

Diarrhoea stercorosa, S. sp. 1.
Diarrhoea vulgaris, S. sp. 2.

2. Diarrhoea (*biliosa*) qua faeces flavae magna copia dejiciuntur.

Diarrhoea biliosa, S. sp. 8.

3. Diarrhoea (*mucosa*) qua vel ab acribus ingestis, vel a frigore, praecipue pedibus applicato, mucus copiosus dejicitur.

Diarrhoea lactentium, S. sp. 19.
Dysenteria Parisiaca, S. sp. 3.
Diarrhoea ab hypercatharsi, S. sp. 16.
Dysenteria catharticis, S. sp. 12.

Pituitaria, V. 111.
Leucorrhois, V. 112.
Diarrhoea pituitosa, S. sp. 4.

Coeliaca mucosa, S. sp. 3.
Diarrhoea serosa, S. sp. 10.
2. Diarrhoea urinosa.

4. Diarrhoea *(coeliaca)* qua humor lacteus specie chyli dejicitur.

Coeliaca chylosa, S. sp. 1.
Coeliaca lactea, S. sp. 4.

5. Diarrhoea *(lienteria)* qua ingesta parum mutata celeriter dejiciuntur.

Lienteria spontanea, S. sp. 2.

6. Diarrhoea *(hepatirrhoea)* qua materies seroso-cruenta, sine dolore dejicitur.

Hepatirrhoea intestinalis, S. sp. 2.

II. Symptomaticae.

Diarrhoea febrilis, S. sp. 3.
Diarrhoea febricosa, S. sp. 20.
Hepatirrhoea intermittens, S. sp. 7.
Diarrhoea variolosa, S. sp. 6.
Diarrhoea pleuriticorum, S. sp. 21.

Diarrhoea arthritica, S. ſp. 9.
Diarrhoea colliquativa, S. ſp. 13.
Diarrhoea choleriodes, S. ſp. 17.
Hepatirrhoea vera, S. ſp. 1.
Hepatirrhoea a vulnere, S. ſp. 3.
Hepatirrhoea meſenterica, S. ſp. 4.
Dyſenteria a meſenterii vomica, S. ſp. 11.
Diarrhoea purulenta, S. ſp. 11.
Coeliaca purulenta, S. ſp. 2.
Hepatirrhoea ſcorbutica, S. ſp. 5.
Dyſenteria ſcorbutica, S. ſp. 18.
Lienteria ſcorbutica, S. ſp. 3.
Lienteria ex ulcere ventriculi, S. ſp. 1.
Lienteria aphthoſa, S. ſp. 4.
Lienteria ſecundaria, S. ſp. 5.
Diarrhoea verminoſa, S. ſp. 14.
Diarrhoea a dentitione, S. ſp. 15.
Diarrhoea chilienſis, S. ſp. 12.
Diarrhoea acraſia, S. ſp. 7.

G. LXII. DIABETES.

Urinae plerumque praeternaturalis, copia immodica, profuſio chronica.

Diabetes, S. G. 263. L. 197. V. 115. *Sag.* G. 199. *Junck.* 99. *Dobſon*, Lond. Med. Obſervations, Vol. V. Art. 27. *Home's* Clinical Experiments, ſect. xvi.

Dieureſis, V. 114.

Species idiopathicae ſunt,

I. Diabetes *(mellitus)* cum urina odoris, coloris, et ſaporis mellei.

Diabetes Anglicus, S. ſp. 2. *Mead* on poiſons. Eſſay 1. *Ejuſdem* Monita Med. Cap. IX. ſect. 2. Lond. Med. Obſ. III. 26. *Dobſon*, in Lond. Med. Obſ. Vol. V. Art. 27. *Myers*, Diſſ. inaug. de Diabete, Edinb. 1779.

Diabetes febricoſus, S. ſp. 7. *Sydenh.* Epiſt. reſp. ad *R. Brady* *.

* Quaeri poteſt, an diabetes febricoſus SYDENHAMI ad diabetem mellitum, an ad inſipidum referri debeat? Et ſimul quaeri poteſt, an urina in diabete hyſterico vel arthritico ſit mellita, an inſipida, cum SYDENHAMUS ipſe nullibi de ſapore urinae, in diabete quovis, quicquid dixerit? Ad poſterius reſpondere poſſum, quod, ex propria obſervatione, novi, urinam in diabete hyſterico et arthritico nequaquam dulcem, et fere prorſus inſipidam, eſſe, et diabetem febricoſum SYDENHAMI ad diabetem mellitum ideo retuli; quod in ſimili ſenis, poſt diuturnam febrem, diabete, urinam omnino dulcem inveni.

II. Diabetes (*inſipidus*) cum urina limpida non dulci *.

M. Liſter Exerc. medicin. II. de Diabete.

* An hujuſmodi diabetis ſpecies ſit frequens, incertum eſt. In omnibus exemplis, iisque non paucis, quae viderat WILLISIUS, urinam mellitam ſemper invenit; et obſervationes nuperae frequentes fere omnes ejuſmodi urinam exhibuerunt; ita ut dubium ſit, an alia diabetis idiopathicae et permanentis ſpecies revera detur. Affirmat autem LISTERUS; et ego ipſe inter plures mellitas unicam inſipidam obſervavi. Ejuſmodi itaque ſpeciem dari concedo, ideoque recenſui; ſed, an recte legitima dici queat, vel an diabetes ARETÆI et plurium auctorum ejuſmodi fuiſſent, multum dubito. Ante WILLISIUM quidem, vel prioris aevi, vel extra Angliam, medicorum nemo urinam dulcem annotaverat; ſed ejuſmodi urinam temporibus WILLISII primo et in Anglia tantum comparuiſſe, minus veriſimile eſt; omneſque ante WILLISIUM de urina in diabete dulci prorſus ſiluiſſe, potius obſervationi perfunctoriae, vel omnino neglectae, imputarem. Quod obſervatores, quibus diabetis exempla antea occurrebant, vel negligentes vel malae

fidei

Diabetes legitimus, S. ſp. 1. *Aretaeus* de Morb. diuturn. L. II. cap. 2.

Diabetes ex vino, S. ſp. 5. *Ephem. Germ.* D. I. A. II. Obſ. 122.

Symptomaticae ſunt,

Diabetes hyſtericus, S. ſp. 3. *Sydenh.* diſſ. epiſt. ad *G. Cole.*

Diabetes arthriticus, S. ſp. 6. *Sydenh.* de podagra.

Diabetes artificialis, S. ſp. 4. *Malpigh.* de liene.

G. LXIII. HYSTERIA.

Ventris murmura; ſenſus globi in abdomine ſe volventis, ad ventriculum et

fidei fuiſſent ſuſpicor; cum plurimi eorum tam incredibilia, de potu in diabeticis per renes tranſeunte prorſus immutato, narrant. SYDENHAMUM autem ipſum, adeo perſpicacem et diligentem, de ſtatu urinae nihil monuiſſe, mirum videtur; ſed, cum ſcripta WILLISII, SYDENHAMO ſatis nota, urinam ſemper eſſe dulcem aſſeruerint, ſi diverſam inveniſſet SYDENHAMUS, quin id indicaſſet, nullus dubito.

fauces afcendentis, ibique ftrangulantis; fopor; convulfiones; urinae limpidae copia profufa; animus, nec fponte, varius et mutabilis *.

Hyfteria, S. G. 135. L. 126. V. 219. *Sag.* G. 242.

Malum hyftericum, *Hoffm.* III. 50. *Junck.* 36.

Affectio hyfterica, *Willis* de morb. convulfiv. cap. 5. 10. 11. *Sydenh.* diff. epift. ad *G. Cole.* *Whytt* on nervous diforders.

Quatenus fpecie differat hyfteria idiopathica, dicere non poffum, nec, ut opinor,

* Novit quifque, in Nofologia et in Medicina facienda quadantenus exercitatus, quam difficile fit inter dyfpepfiam, hypochondriafin, et hyfteriam femper accurate diftinguere. Genera autem vera, et fatis a fe invicem diftincta, indicaffe mihi videor: Recte autem, an fecus, fecerim, aliis dijudicandum relinquo. Morbos affines facile inter fe mifceri probe novi; et, in quocunque cafu, quifnam eorum pro primario fit habendus, per characteres nofologicos indicare, mihi difficillimum fore agnofco. Pofteri, ut fpero, hanc rem luculentius expofitam dabunt.

recte dixit SAUVAGESIUS. Species enim ab eo recensitae non, nisi ratione causae remotae, varietates esse mihi videntur. Ita habet,

A. Ab emansione mensium,

Hysteria chlorotica, S. sp. 2. *Raulin*, cap. 13.

B. A menorrhagia cruenta.

Hysteria a menorrhagia, S. sp. 3. *Raulin*. *Sydenham*, Diss. epist. ad *G. Cole*.

C. A menorrhagia serosa, sive fluore albo.

Hysteria a leucorrhoea, S. sp. 4. *Raulin*, cap. 14.

D. A viscerum obstructione.

Hysteria emphractica, S. sp. 5. *Raulin*, cap. 5.

E. A vitio stomachi.

Hysteria stomachica, S. sp. 7. *Raulin*, cap. 4.

F. A ſalacitate nimia.

Hyſteria libidinoſa, S: ſp. 6 *.

Manifeſto ſymptomaticae ſunt,

Hyſteria verminoſa, S. ſp. 1. *Delii* Amoenit. Academ.

Hyſteria febricoſa, S. ſp. 8. *Wedel.* in Ephem. German. D. I. A. II. Obſ. 193.

G. LXIV. HYDROPHOBIA.

Potionis cujuſlibet, utpote convulſionem

* In ſpeciebus hyſteriae recenſendis, egregius SAUVAGESIUS RAULINUM, theoriae ſubtili et fallaci, potius quam obſervationi, innitentem, ſecutus fuiſſe videtur. Nec quidem inter caeteras hyſteriae ſpecies indicaſſe videtur SAUVAGESIUS, illam quam maxime exquiſitam et frequentiſſimam, cenſeo, illam, ſcilicet, quae foeminas adultas, laute viventes, ſanguineas, plethoricas, valentiores, et a morbo alio quovis immunes, ſaepe ex pathemate mentis ſolo adoritur.

pharyngis dolentem cientis, faſtidium et horror; plerumque e morſu animalis rabidi.

Hydrophobia, S. G. 231. L. 86. V. 30. *Sag.* G. 343. *Boerh.* 1138. *Junck.* 124. *Mead* on poiſons. *Deſault* ſur la rage. *Sauvages* diſſ. ſur la rage. *James* on canine madneſs. *Dalby*, Virtues of cinnaber and muſk againſt the bite of a mad dog. *Nugent* on the hydrophobia. *Choiſel*, Nouvelle methode pour le traitement de la rage. *Journal de Medecine*, paſſim. *Lond. Med. Obſ. and Inquir.* Vol. III. Art. 34. Vol. V. Art. 19. 26. and App. *Lond. Med. Tranſ.* Vol. II. Art. 5. 12. and 15. *Edinb. Med. Eſſ.* V. Art. 51. *Heyſham*, Diſſ. inaug. de rab. canin. Edinb. 1777. *Parry*, Diſſ. inaug. de rab. contagioſ. ſive canin. Edinb. 1778. *Soc. Royale* I. Mem. p. 105. 146. *Andry*, Recherches ſur la rage, 1780. *Soc. Royale* II. Hiſt. p. 229. 230. 456. III. Hiſt. p. 167. *Vaughan*, Caſes of hydrophobia, ſecond edit. 1778.

Species ſunt,

I. Hydrophobia *(rabioſa)* cum morden-

di cupiditate ex morſu animalis rabidi.

Hydrophobia vulgaris, S. ſp. 1.

II. Hydrophobia *(ſimplex)* ſine rabie, vel mordendi cupiditate.

Hydrophobia ſpontanea, S. ſp. 2. Edinb. Med. Eſſ. I. 29.

O. IV. VESANIÆ*.

* *Vesaniarum* ordinem hic instituere velim, quae cum classe VOGELII nona, *Paranoiae* inscripta, eadem omnino sit; sed a classe *Vesaniarum* SAUVAGESII et SAGARI in eo diversa, quod horum auctorum ordines *Hallucinationum* et *Morositatum* prorsus excludat; itidemque a classe *Mentalium* apud LINNÆUM diversa, quod hujus auctoris ordines *Imaginariorum* et *Patheticorum* etiam omittat.

A classe *Vesaniarum* autem tum *Hallucinationes* tum *Morositates* exclusas esse velim; quia neque causis, neque symptomatis cum *Vesaniis* stricte dictis ullo modo congruant. Quis enim Syrigmum vel Bulimiam, vel aliam *Hallucinationem* sive *Morositatem*, quae a mentis judicio non pendeat Vesaniam appellare vellet? Verum quidem est, tum hallucinationes, tum morositates, cum vesaniis aliquando conjunctas esse, sed simul adsunt alia vesaniae indicia, quae ejusmodi hallucinationes et morositates affectionis magis generalis symptomata tantum esse ostendunt. Ob has rationes, hallucinationes SAUVAGESII et imaginarios LINNÆI ad morbos

Mentis * judicantis functiones laesae sine pyrexia vel comate.

Paranoiae, V. Cl. IX.
Deliria, S. Cl. VIII. O. III. *Sag*. Cl. XI. O. III.
Ideales, L. Cl. V. O. I.

G. LXV. AMENTIA.

Mentis judicantis imbecillitas, qua homines rerum relationes, vel non percipiunt, vel non reminiscuntur.

Amentia, S. G. 233. V. 337. *Sag*. G. 346.
Morosis, L. 106.

morbos locales olim detuli; et nunc morositates SAUVAGESII et patheticos LINNÆI, antea a nobis omnino omissos, ad locales etiam deferendos esse censui.

* In priore Nosologiae nostrae editione, has functiones simpliciter mentis esse dixi, minus autem recte; nam perceptio falsa sive *hallucinatio*, et appetitus erroneus sive *morositas*, quodammodo ad mentis functiones pertinent; cum vero utrasque ab hac classe exclusas esse velim, oportebat classis characterem nunc mutare, et mentis judicantis functiones dicere.

Stupiditas, morofis, fatuitas, V. 336.
Amnefia *, S. G. 237. *Sag.* G. 347.
Oblivio, L. 107. V. 338.
Memoriae debilitas, *Junck.* 120.

Species funt,

I. Amentia *(congenita)* a nativitate conftans.

Amentia morofis, S. fp. 8.
Amentia microcephala, S. fp. 6.

II. Amentia *fenilis* ex perceptione et memoria, ingravefcente aetate, imminutis.

Amentia fenilis, S. fp. 1.
Amnefia fenilis, S. fp. 2.

III. Amentia *acquifita* a caufis externis,

* Amnefiam cum amentia ad unum genus retuli, tum quia plerumque conjungantur, tum quia ab iifdem caufis plerumque oriantur, et amnefia ingravefcens ad amentiam femper ducat.

evidentidus in hominibus ſanae mentis ſuperveniens.

Amneſia febriſequa, S. ſp. 8.
Amentia a quartana, S. ſp. 11.
Amneſia cephalalgica, S. ſp. 6.
Amneſia plethorica, S. ſp. 4.
Amentia rachialgica, S. ſp. 10.

Amneſia a venere, S. ſp. 1.
Amneſia a pathemate, S. ſp. 5.

Amentia a venenis, S. ſp. 3.
Amentia a temulentia, S. ſp. 7.

Amentia ab ictu, S. ſp. 9.
Amneſia traumatica, S. ſp. 3.

Sequentes SAUVAGESII ſpecies in Noſologia methodica nequaquam recenſeri debent, cum cauſae internae a quibus characteres deſumuntur, per ſigna externa nequaquam dignoſci poſſint.

Amentia ſeroſa, S. ſp. 2.
Amentia a tumore, S. ſp. 4.

Amentia a hydatidibus, S. ſp. 5.
Amentia a ſiccitate, S. ſp. 7.
Amentia calculoſa, S. ſp. 12.

G. LXVI. MELANCHOLIA.

Inſania * partialis ſine dyſpepſia †.

Melancholia, S. G. 234. L. 71. V. 332. *Sag.* G. 347. *Boerh.* 1089. *Junck.* 121.
Daemonomania, S. G. 236. *Sag.* 348.
Daemonia, L. 69.
Veſania, L. 70.
Panophobia, L. 75.
Athymia, V. 329.
Delirium melancholicum, *Hoffm.* III. 251.

* Inſaniam adeſſe dicimus, quando rerum relationes omnino falſae mente concipiuntur, ita ut hominis vel pathemata vel actiones praeter rationem excitentur.

† Hypochondriaſis et melancholia non ſemper diſtingui poſſunt: Si quando autem poſſint, nullo alio ſigno quam per dyſpepſiam in hypochondriaſi ſemper praeſentem, in melancholia ſaepe abſentem rite, quantum video, diſtinguendi ſunt.

Erotomania, L. 82.

Noſtalgia, S. G. 226. L. 83. *Sag.* G. 338. *Junck.* 125.

Melancholia nervea, Cl. *Lorry* de melancholia, P. I.

Variat pro varietate rerum de quibus homo delirat. Ita eſt

1. Cum hallucinatione de ſtatu corporis ſui a levibus cauſis periculoſo; vel de ſtatu rerum ſuarum triſti metuendo.

Melancholia vulgaris, S. ſp. 1.
Melancholia argantis, S. ſp. 4.
Panophobia phrontis, S. ſp. 3.

2. Cum hallucinatione de ſtatu rerum ſuarum jucundo.

Melancholia moria, S. ſp. 5.
Melancholia enthuſiaſtica, S. ſp. 13.
Melancholia ſaltans, S. ſp. 8.

3. Cum amore vehementi ſine ſatyriaſi vel nymphomania.

Melancholia amatoria, S. ſp. 2.
Erotomania, L. 82.

4. Cum ſuperſtitioſo futurorum metu.

Melancholia religioſa, S. ſp. 3.

5. Cum averſatione motus et omnium vitae officiorum.

Melancholia atonita, S. ſp. 6.

6. Cum inquietudine et ſtatus cujuſvis impatientia.

Melancholia errabunda, S. ſp. 7.

7. Cum taedio vitae.

Melancholia Anglica *, S. ſp. 11.
Melancholia phrontis, S. ſp. 14.

6. Cum hallucinatione de ſua ſpeciei natura.

* Apud Anglos fortaſſis taedium vitae non ſemper a morbo pendet.

Melancholia zoantropica, S. ſp. 12.
Melancholia hippantropica, S. ſp. 9.
Melancholia ſcytharum, S. ſp. 10.

DÆMONOMANIAM nullam veram eſſe cenſeo *, et noſtra ſententia ſpecies ſub hoc titulo a SAUVAGESIO recenſitae ſunt, vel,

1. Species melancholiae ſive maniae, uti

Daemonomania fanatica, S. ſp. 5.
Daemonomania Indica, S. ſp. 7.

Vel, 2do, Morbi ab adſtantibus ad daemonum potentiam falſo relati, uti

Daemonomania a vermibus, S. ſp. 4.
Daemonomania Polonica, S. ſp. 8.
Daemonomania a cardiogmo, S. ſp. 9.

Vel, 3tio, Morbi omnino ſimulati, uti

Daemonomania ſagarum, S. ſp. 1.

* Ita cenſeo, quia daemonum in noſtra corpora, vel hiſce temporibus in mentes noſtras, potentiam ullam eſſe pauci jam credunt.

Daemonomania vampirifmus, S. fp. 2.
Daemonomania fimulata, S. fp. 3.

Vel, 4to, Morbi partim veri, ut No. 2. partim fimulati, ut 3tio, reçenfiti, uti

Daemonomania hyfterica, S. fp. 6.

G. LXVII. MANIA.

Infania univerfalis.

Mania, S. G. 235. L. 68. V. 331. *Sag.* G. 349. *Boerh.* 1118. *Junck.* 122. *Battie* on madnefs.
Paraphrofyne, L. 66.
Amentia, L 67.
Delirium maniacum, *Hoffm.* III. 251.

1. Mania *(mentalis)* omnino a pathemate mentis.

Mania a pathemate, S. fp. 1. Exempla inveniuntur ex melancholia apud *Preyfingerum* de diagnofi morborum capitis; ex terrore, apud *Locherum* de mania; ex amore apud Ephem. Nat. Cur. Dec. II. A. X. Obf. 126.; ex ira apud *Hoffman.* III. p. 263.

2. Mania (*corporea*) a vitio corporis evidente.

Variat pro varietate vitii corporis; hinc

Mania metaſtatica, S. ſp. 4.

ab ulcere ſiccato *Amat. Luſitan.* Cent. II. cur. 67.

a reſecta plica, *Hoffm.* tom. III. p. 263. Ephem. N. Cur. Cent. I. Obſ. 35.

a repreſſo herpete, *Locher* de mania.

a menſtruis retentis, *Schenck.* Obſ. p. 142.

a ſemine retento, *Schenck.* ibid.

a repreſſa ſcabie, *Lorry* de melancholia, tom. II. P. II. cap. 3.

a graviditate, *Lorry*, P. I. cap. 7.

a parciori lactis et lochiorum fluxu, *Puzos*, 3. Mem.

Mania lactea, S. ſp. 2.

Mania hyſteralgica, S. ſp. 8.

Mania ab hemicrania, S. ſp. 3.

Mania a venenis, S. ſp. 5.

Phrenitis inanitorum, S ſp. 16.

3. Mania (*obſcura*) praegreſſo nullo vel pathemate mentis, vel vitio corporis evidente.

Mania vulgaris, S. ſp. 7.

Phrenitis apyreta, S. ſp. 10.
Mania periodica, S. ſp. 6.

Maniae ſpecies ſymptomaticae ſunt,

PARAPHROSYNE, S. G. 232. *Sag.* G. 345.

1. Paraphroſyne a venenis,

Paraphroſyne temulenta, S. ſp. 1.
Paraphroſyne a datura, S. ſp. 2.
Paraphroſyne ab opio, S. ſp. 3.
Paraphroſyne a conio, S. ſp. 4.
Paraphroſyne magica, S. ſp. 5.

2. Paraphroſyne a pathemate, S. ſp. 7.

Paraphroſyne hyſterica, S. ſp. 12.

3. Paraphroſyne febrilis.

Delirium, L. 65. V. 330.
Paraphroſyne febricoſa, S. ſp. 10.
Paraphroſyne critica, S. ſp. 11.
Paraphroſyne calentura, S. ſp. 9.
Paraphroſyne puerperarum, S. ſp. 8.

G. LXVIII. ONEIRODYNIA.

In ſomno imaginatio vehementior vel moleſta.

Somnium, V. 339.
Somnambuliſmus, S. G. 221. L. 77. *Sag.* G. 333.
Hypnobataſis, V. 340.
Noctambulatio, *Junck.* 124.
Ephialtes, S. G. 138. L. 163. *Sag.* 245.
Incubus, V. 211. *Junck.* 50.

1. Oneirodynia (*activa*) excitans ad ambulationem, et motus varios.

Somnambuliſmus vulgaris, S. ſp. 1.
Somnambuliſmus catalepticus, S. ſp. 2.

2. Oneirodynia (*gravans*) ex ſenſu ponderis alicujus incumbentis, et pectus praecipue comprimentis.

Ephialtes plethorica, S ſp. 1.
Ephialtes ſtomachica, S. ſp. 2.
Ephialtes hypochondriaca, S. ſp. *6.*
Ephialtes tertianaria, S. ſp. 5.

Ephialtes verminofa, S. fp. 4.
Ephialtes ex hydrocephalo *, S. fp. 3.

* Cum hydrocephalus per figna externa non femper dignofci poffit, haec fpecies minus apte recenfetur; fed ideo appofui, quod ephialtes in iis qui fimul anafarca crurum, et hydrothorace vel afcite laborant, ad hydrocephalum utcunque referri poffit.

CL. III. CACHEXIÆ.

Totius vel magnae partis corporis habitus depravatus; ſine pyrexia primaria vel neuroſi.

Cachexiae, S. Cl. X. V. Cl. VIII. *Sag.* Cl. III. Deformes, L. Cl. X.

O. I. MARCORES.

Corporis totius macies.

Macies, S. Cl. X. O. I. *Sag.* Cl. III. O. I. Emaciantes, L. Cl. X. O. I.

G. LXIX. TABES.

Marcor; aſthenia; pyrexia hectica.

Tabes, S. G. 275. L. 209. V. 309. *Sag.* G. 100.

Species ſunt,

1. Tabes *(purulenta)* ex ulcere externo vel interno, vel ex vomica,

Tabes a vomica, S. ſp. 15.
Tabes ulceroſa, S. ſp 12.
Tabes apoſtematodes, S. ſp. 3.

Variat ſede; hinc

Tabes renalis, S. ſp. 2.
Tabes hepatica, S ſp. 8.
Tabes a ſtomacho, S. ſp. 14.
Tabes a pericardio, S. ſp. 7.
Tabes catarrhalis *, S. ſp. 13.

2. Tabes *(ſcrophuloſa)* in corporibus ſcrophuloſis.

Tabes glandularis, S. ſp 10.
Tabes meſenterica, S. ſp. 9.
Scrophula meſenterica, S. ſp. 4.

* Si cum catarrho diuturno adfuerit tabes, cum pyrexia hectica, nihil dubitarem ejuſmodi tabem catarrhalem ad purulentam referre.

Atrophia infantilis, S. ſp. 13.
Atrophia rachitica, S. ſp. 8.
Tabes rachialgica, S. ſp. 16.

3. Tabes (*venenata*) a veneno ingeſto.

Tabes a veneno, S. ſp. 17.

Atrophia *febriſequa*, S. ſp. 16. ad tabem purulentam, vel ad genus atrophiae pertinet.

G. LXX. ATROPHIA.

Marcor et aſthenia, ſine pyrexia * hectica.

Atrophia, S. G. 277. L. 210. V. 308. *Sag.* G. 102. *Junck.* 41.
Maraſmus, L. 211.

Species ſunt,

* Atrophia fortaſſis nunquam ſine pyrexia, ſaltem ſine pulſu ſolito frequentiori, adeſt; ſed abſentia pyrexiae hecticae, (pag. 80.) fere ſemper atrophiam a tabe diſtinguit.

1. Atrophia (*inanitorum*) ex evacuatione nimia.

Atrophia a ptyalifmo, S. fp. 7.
Atrophia a vomitu, S. fp. 9.
Atrophia ab alvi fluxu, S. fp. 6.
Tabes nutricum, S. fp. 4.
Atrophia nutricum, S. fp. 5.
Atrophia a leucorrhoea, S. fp. 4.
Tabes dorfalis *, S. fp. 1.
Tabes fudatoria, S. fp. 6.
Tabes a fanguifluxu, S. fp. 2.
Sanguinis inopia Ill. Lieutaud. fynopf. univ. med. vol. I. pag. 52.

2. Atrophia (*famelicorum*) a nutrimento deficiente.

Atrophia lactentium, S. fp. 3.

* An ad atrophiam inanitorum, an ad atrophiam debilium, pertinet tabes dorfalis, dubium mihi videtur, et ad pofteriorem referre mallem.

3. Atrophia (*cacochymica*) a nutrimento corrupto.

Atrophia ſcorbutica, 12.
Tabes ſyphilitica, S. ſp. 11.
Tabes a hydrope, S. ſp. 5.

4. Atrophia (*debilium*) a nutritionis functione depravata, praegreſſa nulla vel evacuatione nimia, vel cacochymia.

Atrophia nervea, S. ſp. 1.
Atrophia lateralis, S. ſp. 15.
Atrophia ſenilis, S. ſp. 11.

O. II. INTUMESCENTIÆ.

Totum vel magna corporis pars extrorſum tumens.

Intumeſcentiae, S. Cl. X. O. II. *Sag.* Cl. III. O. II.
Tumidoſi, L. Cl. X. O. II.

Sect. I. *A D I P O S Æ.*

G. LXXI. P O L Y S A R C I A.

Corporis pinguedinoſa intumeſcentia moleſta.

Polyſarcia, S. G. 279. L. 213. V. 540. *Sag.* G. 106.
Steatites, V. 390.

Species unica,

Polyſarcia adipoſa, S. ſp. 1. Lond. Med. Obſ. III. 9. V. 21. 22. Med. Tranſ. II. 18.

Sect. II. *FLATUOSÆ.*

G. LXXII. PNEUMATOSIS.

Corporis intumescentia tensa, elastica, sub manu crepitans.

Pneumatosis, S. G. 280. V. 391. *Sag.* G. 107.
Emphysema, S. G. 13. L. 288. V. 392.
Leucophlegmatia, L. 214.
Combalusier de flatulentis corporis humani affectibus.

Species sunt,

1. Pneumatosis (*spontanea*) sine causa manifesta.

Emphysema spontaneum, S. sp. 1.
Pneumatosis febrilis, S. species aliquot. Lond. Med. Obs. VI. 19.

2. Pneumatosis (*traumatica*) a vulnere thoracis.

Pneumatosis a vulnere, S. sp. 2. Lond. Med. Obs. II. 2. III. 4. 35. 36. *Cheston*, chap. 1.
Pneumatosis febrilis, S. species aliquot.

3. Pneumatosis (*venenata*) a veneno injecto vel applicato.

Pneumatosis a veneno, S. sp. 1.

4. Pneumatosis (*hysterica*) cum hysteria.

Pneumatosis hysterica, S. sp. 3.

G. LXXIII. TYMPANITES.

Abdominis intumescentia tensa, elastica, sonora; alvus adstricta; caeterarum partium macies.

Tympanites, S. G. 291. L. 219. V. 316. *Sag.* G. 118. *Boerh.* 226. *Junck.* 87.
Affectio tympanitica, *Hoffm.* III. 339.
Meteorismus, S. G. 292.

Species sunt,

1. Tympanites (*intestinalis*) cum tumore abdominis saepe inaequali, et cum rejectione aëris frequenti, tensionem et dolorem levante.

Tympanites inteſtinalis, S. ſp. 1. Edinb. Med. Eſſ. I. 31.
Tympanites enterophyſodes, S. ſp. 3.
Tympanites verminoſus, S. ſp. 7.
Tympanites ſpaſmodicus, S. ſp. 5.

Meteoriſmus ventriculi, S. ſp. 1.
Meteoriſmus abdominis, S. ſp. 2.
Meteoriſmus hyſtericus, S. ſp. 3.
Meteoriſmus a manzanilla, S. ſp. 4.

2. Tympanites *abdominalis* cum reſonitu evidentiore, tumore magis aequabili, et emiſſione flatuum rariori et minus levante.

Tympanites abdominalis, S. ſp. 2.
Tympanites aſciticus, S. ſp. 4.
Aſcites flatulento-peritoneus, S. ſp. 28.
Tympanites Stewartii, S. ſp. 6.

G. LXXIV. PHYSOMETRA.

Tumor levis, elaſticus, in hypogaſtrio figuram et ſedem uteri referens.

Phyſometra, S. G. 290. *Sag.* G. 117.
Hyſterophyſe, V. 317.

Species ſunt,

Phyſometra ſicca, S. ſp. 1.

Tympanites uteri ſicca, *Aſtruc*, ſur les malad. des femmes, L. II. cap. 9.

Phyſometra humida, S. ſp. 2.

Tympanites uteri humida, *Aſtruc*, loc. cit.

Sect. III. *AQUOSÆ SIVE HYDROPES.*

G. LXXV. ANASARCA.

Corporis totius vel partis ejus intumeſcentia mollis, inelaſtica.

Anaſarca, S. G. 281. L. 215. V. 313. *Sag.* G. 108. *Boerh.* 1225. *Hoffm.* III. 322. *Junck.* 87. *Monro* on the dropſy, 1765. *Milman*, Animadverſiones de hydrope, 1779.

Phlegmatia, S. G. 282.

Angina aquoſa, *Boerh.* 791.

Species ſunt,

1. Anaſarca (*ſeroſa*) a retento ſero ob evacuationes ſolitas ſuppreſſas, vel ab aucto ſero ob ingeſtam aquam nimiam.

Anaſarca metaſtatica, S. ſp. 1.

a. Anaſarca periodica.

b. Anaſarca ab adiapneuſtia.
Phlegmatia lactea, S. ſp. 3.
Phlegmatia a menoſtaſia, S. ſp. 5.
Anaſarca urinoſa, S. ſp. 11.
Anaſarca hydropotarum, S. ſp. 10.

2. Anaſarca (*oppilata*) a compreſſione venarum.

Anaſarca gravidarum, S. ſp. 5.
Phlegmatia gravidarum, S. ſp. 4.
Phlegmatia cruralis, S. ſp. 9.
Angina Loweriana, S. ſp. 2.
Angina oedematoſa, *Boerh.* 791.

3. Anaſarca (*exanthematica*) poſt exanthemata, et praecipue poſt eryſipelas, ſuborta.

Anaſarca exanthematica, S. ſp. 3.
Phlegmatia exanthematica, S. ſp. 10.
Phlegmatia ulceroſa, S. ſp. 6.
Phlegmatia Malabarica, S. ſp. 7.
Phlegmatia elephantina, S. ſp. 8.
Anaſarca Americana, S. ſp. 7.

4. Anafarca (*anaemia*) a tenuitate fanguinis per haemorrhagiam producta.

Anafarca a fluxu, S. fp. 2.

5. Anafarca (*debilium*) in debilibus a morbis longis, vel ab aliis caufis.

Phlegmatia vulgaris, S. fp. 1.
Anafarca a febribus, S. fp. 4.
Anafarca hyfterica, S. fp. 2.
Phlegmatia hyfterica, S. fp. 2.
Anafarca rachialgica, S. fp. 8.
Phlegmatia Delienfis, S. fp. 11.

Anafarca purulenta, S. fp. 9. vix ad anafarcam referri poteft.

G. LXXVI. HYDROCEPHALUS.

Capitis intumefcentia mollis, inelaftica, hiantibus cranii futuris.

Hydrocephalus, S. G. 285. L. 216. *Boerh.* 1217.
Hydrocephalum, V. 384.

Species unica,

Hydrocephalus exterior, S. ſp. 2 *. Lond. Med. Obſ. V. 13. Med. Tranſ. II. 18. Edinb. Med. Eſſ. III. 22.

G. LXXVII. HYDRORACHITIS.

Tumor ſupra vertebras lumborum, mollis, exiguus, hiantibus vertebris.

Hydrorachitis, S. G. 287. *Morgagn.* de ſed. XII. 9. et ſeq.

Spinola, L. 289.

Spina bifida, V. 386.

G. LXXVIII. HYDROTHORAX.

Dyſpnoea; faciei pallor; pedum oedemata; urina parca; decubitus difficilis; ſubita et ſpontanea ex ſomno cum palpitatione excitatio; aqua in pectore fluctuans.

Hydrothorax, S. 150. V. 311. *Boerh.* 1219.

Species ſunt,

Hydrothorax vulgaris, S. ſp. 3.

* Hydrocephalum internum, antea hic recenſitum, ad Apoplexiam, ſub nomine Apoplexiae hydrocephalicae, jam ſupra retuli.

Hydrothorax febrifequens, S. fp. 4.
Hydrothorax a fcabie, S. fp. 9.

Sequentes minus recte recenfentur, cum liquidi intus contenti neque natura, neque fons, neque fedes, per figna externa dignofci queat.

Hydrothorax chylofus, S. fp. 1. *Willis*, Pharm. rat. P. I. fect. I. Cap. 13.
Hydrothorax hydatidofus, S. fp. 5. *Morg.* de fed. XVI. 33.
Hydrothorax mediaftini, S. fp. 6.
Hydrothorax pleurae, S. fp. 7. *Hoffm.* III. p. 337. *Bergeron*, diff. de hydrope pectoris.
Hydrothorax pericardii, S. fp. 8. *Morg.* de fed. XVI. 34. 36. *Senac* de coeur, tom. II. p. 349. Edinb. Med. Eff. V. 56. 58. 59.

Minus recte a SAUVAGESIO hic recenfetur

Hydrothorax ab omento, S. fp. 2.

G. LXXIX. ASCITES.

Abdominis intumefcentia tenfa, vix elaftica, fed fluctuofa.

Afcites, S. G. 288. L. 217. V. 314. *Sag.* G. 115. *Boerh.* 1226. *Hoffm.* III. p. 322. *Junck.* 87. *D. Monro* on the dropfy, 1765. Med. Tranf. II. 17. *Milman*, Animadverfiones de hydrope, 1779.

Species funt,

1. Afcites (*abdominalis*) cum tumore totius abdominis aequali, et cum fluctuatione fatis evidente.

Afcites vulgatior, S. fp. 1.

Variat ratione caufae.

A. Ab oppilatione vifcerum.

Afcites ab oppilatione, S. fp. 2.
Afcites ab hepate, S. fp. 3.
Afcites a liene, S. fp. 4.
Afcites fcrophulofus, S. fp. 5.
Afcites artificialis, S. fp. 10.

B. A debilitate.

Afcites ab exanthematis, S. fp. 8.
Afcites arthriticus, S. fp. 9.

Afcites febrilis, S. fp. 12.

Afcites ex quartana, *Werlhof.*

Afcites fcorbuticus, S. fp. 11.

C. A tenuitate fanguinis.

Afcites a fanguifluxibus, S. fp. 7.

Variat etiam ratione liquidi effufi.

Afcites purulentus, S. fp. 21 *.

Afcites urinofus, S. fp. 22.

Afcites chylofus, S. fp. 23.

Afcites oleofus, S. fp. 24.

2. Afcites (*faccatus*) cum tumore abdominis, faltem initio, partiali et cum fluctuatione minus evidente.

Afcites ab ovariis, S. fp. 6.

Afcites ovarii, S. fp. 19.

a. Afcites faccatus.

Hydrometra ovarii, S. fp. 6.

Afcites cruentus, S. fp. 20. Edinb. Med. Eff. V. 63.

* De hifce et pluribus aliis afcitis fpeciebus recenfitis idem notandum eft, ac in pag. 279.

Afcites ftomachi, S. fp. 16.
Afcites omentalis, S. fp. 18.

Afcites intercus, S. fp. 14.
Afcites fanguineo-intercus, S. fp. 26.
Afcites fanguineo-peritonaeus, S. fp. 27.
Afcites purulento-peritonaeus, S. fp. 29.

G. LXXX. HYDROMETRA.

Hypogaftrii in mulieribus paulatim crefcens tumor, uteri figuram referens, preffui cedens fluctuanfve; citra ifchuriam et graviditatem.

Hydrometra, S. G. 289. *Sag.* G. 116. *Boerh.* 1224.

Species per externa figna diftinguendae vix dari poffunt; fed fequentes ex SAUVAGESIO recenfentur.

Hydrometra afcitica, S. fp. 1.
Hydrometra gravidarum, S. fp. 2.

Hydrometra hydatica, S. ſp. 4.
Aſcites uterinus, S. ſp. 15.
Hydrometra ſanguinea, S. ſp. 3.
Aſcites ſanguineo-uterinus, S. ſp. 25.
Hydrometra puriformis, S. ſp. 5.

G. LXXXI. HYDROCELE.

Tumor ſcroti non dolens, paulatim creſcens, mollis, fluctuans, pellucidus.

Oſcheocele, S. G. 41. V. 388.
Oſcheophyma, *Sag.* G. 44.
Hydrops ſcroti, V. 389.
Hydrops teſtium, *Boerh.* 1227.

Species ſunt,

Oſcheocele aquoſa, S. ſp. 2. *Monro* in Edinb. Med. Eſſ. Vol. V. Art. 21. *Sharp's* Operations and critical inquiry. *Douglas* on the hydrocele. *Pott's* remarks on the hydrocele. *Le Dran*, Operations de Chirurgie. *Bertrandi* in Mem. de l'Acad. de chirurgie, Vol. III.
Oſcheocele hydatidoſa, S. ſp. 3.
Oſcheocele Malabarica, S. ſp. 4. *Kempfer*, Amoen. exot. faſc. III. obſ. 7.

Sect. IV. *SOLIDÆ.*

G. LXXXII. PHYSCONIA.

Tumor quandam abdominis partem potissimum occupans, paulatim crescens, nec sonora, nec fluctuans.

Physconia, S. G. 283. V. 325. *Sag.* G. 110.
Hyposarca, L. 218.

Species sunt *,

Physconia hepatica, S. sp. 1.

Cl. *Cusson. Bonet.* Sepulchr. de graviditate falsa, obs. 3. n. 8. 9. 10. *Verduc* Patholog. du rachitis.

a. *Schirrhodea.* G. *Segeri* M. Nat. Cur. D. I. Ann. IV. obs. 142.

* Species sequentes nequaquam ad normam Nosologiae methodicae recensentur, sed accuratius physconiae species indicare difficile foret, saltem plus exegisset, quam quo nunc fruor otii. Interim *Cussoni* doctissimi opus summae ad pathologiam utilitatis repetere hic placuit.

b. *Calculosa Bonet.* Sepulchr. de hypochondrii tumore, obs. 5.

c. *Hydatidosa Winckerii* Disp. de hydatidibus apud *Bonet.* Med. Septent. T. II. pag. 313.

Physconia splenica, S. sp. 2.

a. *Emphractica Haller.* Disp. pathol. T. IV. Disp. 109. *Tulp.* Obs. med. lib. II. cap. 30.

b. *Schirrhodea Bonet.* Sepulchr. de ventris tumore, obs. 34. n. 3.

Physconia renalis, S. sp. 3.

Bonet. Sepulchr. de gravid. falsa, obs. 3. n. 7.

a. *Calculosa Plater.* Obs. L. II. p. 449. *River,* cent. IV. obs. 34.

b. *Sarcomatico cystica Haller.* Disp. pathol. Disp. 114.

Physconia uterina, S. sp. 4.

Bonet. Sepulchret. de gravid. falsa, obs. 2. n. 5. 6. 7.

Phyſconia ab ovario, S. ſp. 5.

Monro, Edinb. Med. Eſſ. tom. VI. Art. 74. obſ. 1.

Phyſconia meſenterica, S. ſp. 6.

a. *Hydatidoſa Greg. Horſtii*, Lib. 5. obſ. 33. *Tulp.* obſ. Lib. II. c. 34.

b. *Strumoſa Bonet.* ex Rudnicio de ventr. tumore, obſ. X. n. 15. *Ambr. Pare*, L. VII. c. 21. *Scultet.* Armam. chirurg. obſ. 38.

c. *Schirrhodea Marc. Donat.* Hiſt. med. mir. lib. VII. c. 15. *Claudin* conſult. Sect. II. conſult. 134. *Trincavell*, lib. III. conſ. 22. *Riolan.* Anthropogr. lib. II. c. 26. *Morgagni* de ſedib. ep. 39. n. 2.

d. *Sarcomatica Bonet.* Sepulchr. de falſa gravid. obſ. 3. n. 1.

e. *Steatomatoſa*, *Barth. Cabrol.* Obſ. 33. et 35. *Tulp.* Obſ. Lib. II. c. 32. et 33. *J. Lechelii* apud *Bonet.* Med. ſept. T. II. p. 486. Idem Collect. acad. tom. III. p. 585. *Hierne* Collect. Acad. tom. III. p. 226. Obſ. 166.

f. *Fungoſa*, *Bonet.* Sepulchr. de gravid. falſa, obſ. 3.

Physconia intestinalis, S. sp. 7.

a. *Concreto-glomerata, Morgagn.* de sedib. epist. 39. n. 21. 25.

b. *Sarcomatica, Fontan.* Obs. med. selectiores, obs. 11.

Physconia omentalis, S. sp. 8.

Frid. Reebman Diss. de omento.

Physconia polysplachna, S. sp. 9.

a. *Schirrhodea, Fabr. Hildani* cent. II. obs. 45.

b. *Schirrhodea et sarcomatica, Huldenreich,* Misc. Nat. C. D. I. ann. VI. et VII. p. 321.

c. *Schirrhodea et adiposa, T. Bartholin.* cent. III. obs. 6.

d. *Hydatidosa, Volch. Coiter.* Obs. anat. p. 117. *Maur. Cordaei* comm. 5. ad lib. priorem, *Hippocr.* de muliebr.

e. *Hydatidosa et schirrhodea, Halleri* Disp. pathol. Tom. V. p. 256.

Physconia visceralis, S. sp. 10.

Bonet. Sepulchr. de gravid. falsa, obs. 3. Megalosplachnos *Hippocrat. Marc. Donat.* Hist. med. mir. lib. VI. c. 2. *Schenck.* ex Garnero de liene, Lib. III. Obs. 9. *Salmuth:* cent. I. obs. 21. *Bonet.* Med. sept. Lib. VII. p. 487. *Bianchi* Hist. hepat. T. I. p. 130.

Physconia externa lupialis, S. sp. 11.

Graham Trans. philos. compend. V. IX. cap. 4. p. 187.

Physconia externa schirrhodea, S. sp. 12.

Ger. Blas. Obs. med. VI.

Physconia externa hydatidosa, S. sp. 13.

Bonet. Sepulchr. de gravid. falsa, obs. 3. § 2. 3. 4. 11. &c. *Achotzii* apud *Schenckium*, Lib. III. de hydrope, obs. 4. et apud *Scholtzium* cons. 339. *Solenandri* cons. 15. Sect. V. *Riverii* Obs. communicat. ultim.

Phyſconia ab adipe ſubcutaneo, S. ſp. 14.

a *Simplex*, Cl. *Lieutaud* Comp. med. *J. Mich. Febr.* apud *Bonet* Med. ſept. T. I. p. 636.
b. *Syphilitica*, obſervante celeb. *Fizes*.

Phyſconia ab excreſcentia, S. ſp. 15.

G. LXXXIII. RACHITIS.

Caput magnum anterius maxime tumens; genicula tumida; coſtae depreſſae; abdomen tumidum; caetera marceſcentia.

Rachitis, S. G. 294. L. 212. V. 312. *Sag.* G. 120. *Boerh.* 1480. *Hoffm.* III. 487. *Zeviani* della rachitide.

Variat,

1. Simplex ſine alio morbo.

Rachitis nodoſa, S. ſp. 1.

Rachitis Britannica *, S. ſp. 2. *Gliſſon* de rachitide.

2. Aliis morbis conjuncta.

Rachitis ſtrumoſa, S. ſp. 3.
Rachitis Polonica, S. ſp. 5.
Rachitis elephantiaca, S. ſp. 6.

Neque rachitis *calmucana*, S. ſp. 4. neque rachitis *a caſtratione*, S. ſp. 7. pro morbo haberi poteſt.

* Minus recte pro diverſis ſpeciebus ponuntur rachitis *nodoſa* et *Britannica*, cum non differant aliter quam morbus incipiens et confirmatus.

O. III. IMPETIGINES.

Cachexiae, cutem et externum corpus praecipue deformantes.

Impetigines, S. Cl. X. O. V. *Sag.* Cl. III. O. V.

G. LXXXIV. SCROPHULA.

Glandularum conglobatarum, praefertim in collo, tumores; labium fuperius et columna nafi tumida; facies florida, cutis levis; tumidum abdomen.

Scrophula, S. G. 285. V. 367. *Sag.* G. 121.
Struma, L. 284.

Species funt,

1. Scrophula (*vulgaris*) fimplex, externa, permanens.

Scrophula vulgaris, S. fp. 1.

2. Scrophula (*mesenterica*) simplex interna, cum pallore faciei, inappetentia, tumore abdominis, et foetore foecum insolito.

Scrophula mesenterica, S. sp. 4.

3. Scrophula (*fugax*) simplicissima, et tantum circa collum, plerumque a resorptione ex ulceribus capitis proveniens.

Scrophula fugax, S. sp. 2.

4. Scrophula (*Americana*) cum framboesia conjuncta.

Scrophula Americana, S. sp. 5.

Neque scrophula *periodica*, S. sp. 6. neque scrophula *Moluccana*, S. sp. 8. ad genus scrophulae pertinere mihi videtur.

G. LXXXV. SYPHILIS.

Morbus contagiofus, poft concubitum impurum et genitalium morbum, ulcera tonfillarum; cutis, praefertim ad marginem capillitii, papulae corymbofae, in cruftas et in ulcera cruftofa abeuntes; dolores oftocopi; exoftofes.

Syphilis, S. G. 3086. L. 6. V. 319. *Sag.* G. 126. Lues venerea, *Boerh.* 1440. *Hoffm.* III. 413. *Junck.* 96. *Aftruc* de lue venerea.

Species unica,

Syphilis venerea, S. fp. 6.

Syphilis *Polonica*, S. fp. 2. nequaquam ad hoc genus pertinet, et de Syphilide *Indica*, S. fp 3. nobis non fatis conftat, ut pro diverfa fpecie ponatur.

G. LXXXVI. SCORBUTUS.

In regione frigida poſt victum putreſcentem, ſalitum, ex animalibus confectum, deficiente ſimul materia vegetabili recente; aſthenia; ſtomacace; in cute maculae diverſicolores, plerumque liveſcentes, praeſertim ad pilorum radices.

Scorbutus, S. G. 391. L. 223. V. 318. *Sag.* G. 127. *Boerh.* 1148. *Hoffm.* III. 369. *Junck.* 91. *Lind* on the ſcurvy. *Hulme* de ſcorbuto. *Rouppe* de morbis navigantium, Med. Tranſ. II. 18. 21. *Milman* on the Scurvy. *Ferris* de ſanguinis per corpus vivum circulantis putredine, Ed. 1784.

Variat gradu.

a. Scorbutus incipiens.
b. Scorbutus creſcens.
c. Scorbutus inveteratus

Variat etiam ſymptomatibus.

d. Scorbutus lividus, *Nitzſch*, Theoret. pract. ab Handl. des Scharbockes, &c.

e. Scorbutus petechialis, *Nitzsch*, ibid.
f. Scorbutus pallidus, *Nitzsch*, ibid.
g. Scorbutus ruber, *Nitzsch*, ibid.
h. Scorbutus calidus, *Nitzsch*, ibid.

G. LXXXVII. ELEPHANTIASIS.

Morbus contagiosus; cutis crassa, rugosa, aspera, unctuosa, pilis destituta; in extremis artubus anaesthesia; facies tuberibus deformis; vox rauca et nasalis.

Elephantiasis, S. G. 302. V. 321. *Sag.* G. 128.
Elephantia Arabum, V. 322.

Varietates sunt,

Elephantiasis Orientalis, S. sp. 1.
Elephantiasis legitima, S. sp. 2. *Lond. Med. Obs.* Vol. I. Art. 19. Soc. Royale I. mem. p. 161.
Elephantiasis leonina, S. sp. 3.
Elephantiasis Tyria, S sp. 4.
Elephantiasis Alopecia, S. sp. 5.
Elephantiasis syphilitica, S. sp. 6.
Elephantiasis Javanensis, S. sp. 7.

Fungi, mori, vel rubi idaei fructus referentes, in variis cutis partibus enati.

Elephantiasis Indica, S. sp. 9 *.

G. LXXXVIII. LEPRA.

Cutis escharis albis, furfuraceis, rimosis, aspera, aliquando subtus humida, pruriginosa.

Lepra, S. G. 303. L. 262. *Sag.* G. 129.
Lepra Graecorum, V. 320.

Varietates sunt,

Lepra Graecorum, S. sp. 1.
Lepra ichthyosis, S. sp. 2.
Lepra Indica, S. sp. 3.
Lepra Asturiensis, S. sp. 4.
Lepra herpetica, S. sp. 5.
Lepra malum mortuum, S. sp. 6.

G. LXXXIX. FRAMBŒSIA.

* De Elephantiasi, Lepra, Framboesia, et Trichomate, utpote morbis a meipso nunquam visis, amplius statuere non ausus sum.

Framboesia, S. G. 229. *Sag.* G. 125.

Varietates sunt,

Framboesia Guineensis, S. sp. 1. Edinb. Essays, Vol. VI. Art. 71.
Framboesia Americana, S. sp. 2.

G. XC. TRICHOMA.

Morbus contagiosus, capilli solito crassiores, in cirrhos et funiculos inextricabiles implicati.

Trichoma, S. G. 311. *Sag.* G. 137.
Plica, L. 313.
Plica sive Rhopalosis, V. 323.

Species sunt,

Trichoma cirrosum, S. sp. 1.
Trichoma villosum, S. sp. 2.

G. XCI. ICTERUS.

Flavedo cutis et oculorum; faeces albidae; urina obſcure rubra, immiſſa colore luteo tingens.

Icterus, L. 224. V. 306. *Boerh.* 918. *Junck.* 90.
Aurigo, S. G. 306. *Sag.* G. 132.
Cachexia icterica, *Hoffm.* III. 301.

Species idiopathicae ſunt,

1. Icterus (*calculoſus*) cum dolore in regione epigaſtrica acuto, poſt paſtum aucto, et cum dejectione concretionum bilioſarum.

Aurigo calculoſa, S. ſp. 9. Edinb. Med. Eſſ. I. 33. II. 28. 29. Med. Tranſ. II. 10.

2. Icterus (*ſpaſmodicus*) ſine dolore, poſt morbos ſpaſmodicos et pathemata mentis.

Aurigo hyſterica, S. ſp. 13.
Species quaedam, quae a SAUVAGESIO ſub titulo Auriginis a venenis, recenſentur.

3. Icterus (*hepaticus*) ſine dolore, poſt morbos hepatis.

Aurigo hepatica, S. ſp. 11.
Aurigo ab obſtructione, S. ſp. 6.
Aurigo purulenta, S. ſp. 7.

4. Icterus (*gravidarum*) ſub graviditate oriens, et poſt partum abiens. *Van Swiet.* ad *Boerh.* Aph. 950.

Aurigo plethorica, S. ſp. 5.

5. Icterus (*infantum*) in infantibus haud diu poſt natales oriens.

Aurigo neophytorum, S. ſp. 12.

Icteri ſequentes, ſiquidem recte icteri dicantur *, ſymptomaticae ſunt,

Aurigo febrilis, S. ſp. 1.

* Flavedo cutis oriri poteſt, vel a bile non, ut ſolet, excreta, ſed in vaſa ſanguifera excepta, et inde ſubter

cuticulam

Aurigo febricosa, S. sp. 8.
Aurigo accidentalis, S. sp. 2.
Aurigo typhodes, S. sp. 10.
Aurigo rachialgica, S. sp. 14.
Aurigo a venenis, S. sp. 4.

Aurigo Indica, S. sp. 3. sive quarundam gentium color naturalis, nequaquam pro morbo haberi potest.

cuticulam effusa; vel a sero sanguinis saepe flavescente, subter cuticulam, ut in ecchymosi, effuso. In quibusdam casibus, an flavedo cutis ab una vel altera illarum causarum oriatur, apud medicos non semper constat; sed tantum ex prima icterum genuinum, et ab altera morbum diversum, quique, quantum fieri possit, distingui debet, oriri censemus.

CL. IV. LOCALES*.

Partis, non totius corporis, affectio.

Vitia †, S. Cl. I. L. Cl. XI. V. Cl. X. *Sag.* Cl. I.
Plagae, S. Cl. I. O. VII. *Sag.* Cl. II.
Morbi organici *Auctorum.*

* Fortaſſis aliquando ambiguum eſſe poteſt, utrum ad univerſales, vel ad locales, morbi quidam referri debent; de pleriſque vero, utri claſſi referendi ſint, ſatis obvium erit; et ex inſtitutione hujus *Localium* claſſis, quamplurimos morbos rectius et facilius, quam in aliorum noſologorum ſyſtematibus, diſponi poſſe contendimus.

† *Vitia* hic dixi, utpote ſub hac claſſe *Localium* comprehenſa; morbos vero multo plures comprehendit hic claſſis, ita ut vox *vitia* pro hujus ſynonymo nequaquam haberi poteſt, et idem de *Plagis* SAGARI dictum velim.

O. I. DYSÆSTHESIÆ.

Senſus depravati aut deleti, ex organorum externorum vitio *.

Dyſaeſtheſiae, S. Cl. VI. O. I. *Sag.* Cl. IX. O. I.
Hallucinationes, S. Cl. VIII. O. i. *Sag.* Cl. XIII. O. I.
Privativi, L. Cl. VI. O. III.

G. XCII. CALIGO.

Viſus imminutus, vel prorſus abolitus, ob repagulum opacum, inter objecta et retinam, oculo ipſo vel palpebris inhaerens.

Caligo, S. G. 153. V. 288. S. G. 259.
Cataracta, L. 109.

* Vereor ne in ſequentibus aliquando ſpecies recenſuerim quae characteri ordinis non prorſus reſpondeant, quaſdam, ſcilicet, dyſaeſtheſias quae ex organorum externorum vitio non pendeant. Hujuſmodi ſpecies quidem aliquando recenſui; ſed paucae omnino ſunt, et feci, quia ſpecies affines, et hic loci expectandas, ſeparare nolui.

Species ſunt,

1. Caligo (*lentis*) ob maculam opacam pone pupillam.

Cataracta *, S. G. 152. L. 109. V. 239. *Sag.* G. 26.

Apud SAUVAGESIUM ſpecies ſunt, verae vel ſpuriae:

Verae varietates ſunt,

Cataracta vera, S. ſp. 1.
Glaucoma Woolhouſii.
Cataracta antiglaucoma, S. ſp. 2.
Cataracta glaucoma, S. ſp. 3.
Glaucoma *Maitre Jan* et *St Ives.*

Spuriae varietates ſunt,

Cataracta membranacea, S. ſp. 4.
Cataracta ſecundaria, S. ſp. 5.

* Non video quod, cum SAUVAGESIO, *Cataracta* pro diverſo a *Caligine* genere haberi poſſit; et judicent petiti, annon ideo recte *Caliginis* characterem mutaverim, et *cataractam* pro ejus ſpecie poſuerim.

2. Caligo (*corneae*) ob corneam opacam.

Achlys, V. 242.

Variat pro varietate morbi opacitatem facientis.

Caligo a nephelio, S. ſp. 5.
Caligo a leucomate, S. ſp. 6.
Caligo ceratocele, S. ſp. 10.
Caligo a ſtaphylomate, S. ſp. 11.
Caligo a pterygio, S. ſp. 12.
Caligo hypoſphagma, S. ſp. 13.

3. Caligo (*pupillae*) ob obſtructam pupillam.

Variat pro varietate cauſae.

Caligo ab ectaſi, S. ſp. 18.
Amauroſis a ſynchyſi, S. ſp. 6.
Amauroſis a myoſi, S. ſp. 7.
Caligo a ſynizeſi, S. ſp. 19.
Synizeſis, V. 240.

4. Caligo (*humorum*) ob vitium vel defectum humoris aquei.

Glaucoma, V. 241.

Variat pro diverſo humoris ſtatu.

Caligo hypoaemia, S. ſp. 15.
Caligo lactea, S. ſp. 16.
Caligo a rhytidoſi, S. ſp. 17.
Ambylopia hydrophthalmica, S. ſp. 7.

5. Caligo (*palpebrarum*) ob vitium palpebris inhaerens.

Variat pro varietate vitii palpebrarum.

Caligo a ſymblepharoſi, S. ſp. 1.
Caligo ab ancyloblepharo, S. ſp. 2.
Caligo a blepharoptoſi, S. ſp. 3.
Caligo a pacheablepharoſi, S. ſp. 4.
Caligo a lupia, S. ſp. 7.
Caligo a ſarcomate, S. ſp. 8.
Caligo a cancro, S. ſp. 9.

G. XCIII. AMAUROSIS.

Viſus imminutus vel prorſus abolitus, ſine vitio oculi evidente; plerumque cum pupilla dilatata et immobili.

Amaurosis, S. G. 155. L. 110. V. 238. *Sag.* G. 261.
Mydriasis, V. 237.
Amblyopia, L. 108. V. 236.

Species sunt,

1. Amaurosis (*compressionis*) post causas et cum signis congestionis in cerebro.

Variat pro varietate causae remotae.

Amaurosis pituitosa, S. sp. 2.
Amaurosis scrophulosa, S. sp. 3.
Amaurosis plethorica, S. sp. 4.
Amaurosis intermittens, S. sp. 13.
Amaurosis exanthematica, S. sp. 11.
Amaurosis venerea, S. sp. 10.
Amaurosis traumatica, S. sp. 1.

2. Amaurosis (*atonica*) post causas et cum signis debilitatis.

Amaurosis congenita, S. sp. 5.
Amaurosis exhaustorum, S. sp. 16.
Amaurosis rachialgica, S. sp. 14.
Amaurosis arthritica, S. sp. 17.
Amblyopia absoluta, S. sp. 6.

3. Amaurofis (*fpafmodica*) poft caufas et cum fignis fpafmi.

Amaurofis a fpafmo, S. fp. 8.
Amaurofis hyfterica, S. fp. 15.

4. Amaurofis (*venenata*) a veneno ingefto vel applicato.

Amaurofis a narcoticis, S. fp. 12.
Amaurofis foricariorum, S. fp. 9.

G. XCIV. DYSOPIA*.

Vifus depravatus, ita ut non nifi certa luce, vel ad certam diftantiam, vel in certa pofitura, objecta clare videantur.

Amblyopia, S. G. 154. *Sag*. G. 258.

* Verbum *Amblyopia*, quo pro hujus generis nomine utitur SAUVAGESIUS, alio fenfu intelligunt tum veteres, tum LINNÆUS et VOGELIUS; ideoque hujus generis nomen mutare neceffarium duxi.

Species ſunt,

1. Dyſopia (*tenebrarum*) in qua non niſi in magna luce objecta videntur.

Amblyopia crepuſcularis, S. ſp. 1.

2. Dyſopia (*luminis*) in qua non niſi in obſcura luce objecta videntur.

Amblyopia meridiana, S. ſp. 2.

3. Dyſopia (*diſſitorum*) in qua longe diſtantia non videntur.

Amblyopia diſſitorum, S. ſp. 3.
Myopia, L. 309.
Myopiaſis, V. 515.

4. Dyſopia (*proximorum*) in qua proxima non videntur.

Amblyopia proximorum, S. ſp. 4.
Preſbytia, L. 308.

5. Dyſopia (*lateralis*) in qua non niſi oblique poſita videntur.

Amblyopia luſcorum, S. ſp. 5.

G. XCV. PSEUDOBLEPSIS.

Viſus depravatus, ita ut quae non exiſtant homo ſe videre imaginatur, vel quae exiſtunt aliter videt ac revera ſe habeant.

Suffuſio, S. G. 217. *Sag.* G. 329.
Phantaſma, L. 73. V. 289.

Species ſunt,

1. Pſeudoblepſis (*imaginaria*) in qua quae non exiſtunt conſpici videntur.

Variat pro varietate phantaſmatis.

a. Suffuſio myodes, S. ſp. 1.
b. Suffuſio reticularis, S. ſp. 2.
c. Suffuſio ſcintillans, S. ſp. 3.
Marmaryge, V. 290.

d. Suffusio coloris, S. sp. 4.
Haemalopia, V. 239.

2. Pseudoblepsis (*mutans*) in qua objecta revera existentia aliquomodo mutata apparent.

Variat pro varia objectorum mutatione.

a. Suffusio metamorphosis, S. sp. 5.
b. Suffusio nutans, S. sp. 7.
c. Suffusio dimidians objecta, S. sp. 6.
d. Suffusio multiplicans.
Diplopia, S. G. 218. *Sag.* G. 330.
Dysopia, V. 291.

Diplopia iterum variat pro varietate causae remotae.

α. Diplopia pyrectica, S. varietas 1.
β. Diplopia a spasmo, S. Var. 2.
γ. Diplopia a paralysi, S. Var. 3.
δ. Diplopia ab ancyloblepharo, S. Var. 4.
ε. Diplopia a catarrho, S. Var. 5.
ζ. Diplopia a debilitate, S. Var. 6.

η. Diplopia a contusione, S. Var. 8.
θ. Diplopia a terrore, S. Var. 9.
ι. Diplopia a temulentia, S. Var. 10.
κ. Diplopia remotorum, S. Var. 7.

G. XCVI. DYSECŒA.

Auditus imminutus vel abolitus.

Dysecoea, S. G. 158. V. 246. *Sag.* G. 264.
Cophosis, S. G. 160. L. 112. *Sag.* G. 266.
Surditas, V. 247.

Species sunt;

1. Dysecoea (*organica*) ob vitium in organis sonos ad internam aurem transmittentibus.

Variat pro varietate vitii et partis affectae.

a. Dysecoea monotonon seu malcorum, S. sp. 1.
b. Dysecoea a meatu obstructo, S. sp. 2.
Cophosis a meatu, S. sp. 1.

c. Dyſecoea a myringae atonia, S. ſp. 3.
Cophoſis a tympano, S. ſp. 4.
d. Dyſecoea a myringae duritie, S. ſp. 4.
e. Dyſecoea a myringa perforata, S. ſp. 5.
f. Dyſecoea a tympani fiſtula, S. ſp. 6.
g. Dyſecoea a hydrotympano, S. ſp. 7.
h. Dyſecoea a tuba obſtructa, S. ſp. 8.
Cophoſis a tuba, S. ſp. 3.
i. Dyſecoea ſyphilitica.
Cophoſis ſyphilitica.

Cophoſis congenita, S. ſp. 8.

2. Dyſecoea (*atonica*) ſine organorum ſonos tranſmittentium vitio evidente.

Variat pro varietate cauſae.

a. Cophoſis critica, S. ſp. 2.
Dyſecoea febrilis.
b. Cophoſis a comate, S. ſp. 7.
c. Cophoſis ſeroſa, S. ſp. 6.
d. Cophoſis a ſteatomate, S. ſp. 9.

G. XCVII. PARACUSIS.

Auditus depravatus.

Paracufis, S. G. 159. *Sag.* G. 265.
Syrigmus, S. G. 219. *Sag.* G. 231.

Species funt,

1. Paracufis (*imperfecta*) in qua foni ab externis venientes percipiuntur, non autem accurate vel cum folitis conditionibus.

Variat,

a. Cum auditu gravi.

Paracufis barycoea, S. fp. 1.

b. Cum auditu nimis fenfibili.

Paracufis oxycoëa, S. fp. 2.

c. Cum fono unico externo a caufis internis duplicato.

Paracufis duplicata, S. fp. 3.

d. Soni quos homo audire velit, nisi sono alio vehementi simul excitato non audiuntur.

Paracusis Willisiana, S. sp. 4.

2. Paracusis (*imaginaria*) in qua soni extrinsecus non existentes ab internis causis excitantur.

Syrigmus, S. G. 219. *Sag.* G. 231.
Syringmos, L. 72.
Susurrus, V. 292.

Variat pro varietate soni percepti.

a. Syrigmus sibilus, S. sp. 4.
b. Syrigmus susurrus, S. sp. 5.
c. Syrigmus bombus, S. sp. 11.

Variat etiam pro varietate causae remotae.

d. Syrigmus a debilitate, S. sp. 1.
e. Syrigmus criticus, S. sp. 2.
f. Syrigmus plethoricus, S sp. 3.
g. Syrigmus vertiginosus, S. sp. 10.

h. Syrigmus cephalalgicus, S. ſp. 6.
i. Syrigmus a ventriculo, S. ſp. 7.
k. Syrigmus catarrhalis, S. ſp. 8.
l. Syrigmus ab oxycoea, S. ſp. 9.

G. XCVIII. ANOSMIA.

Olfactus imminutus vel abolitus.

Anoſmia, S. G. 156. L. 113. V. 248. *Sag.* 262.

Species ſunt,

1. Anoſmia (*organica*) ob vitium in membrana nares internas inveſtiente.

Variat pro varietate vitii.

Anoſmia catarrhalis, S. ſp. 1.
Anoſmia a ſiccitate, S. ſp. 6.
Anoſmia a polypo, S. ſp. 3.
Anoſmia ab ozaena, S. ſp. 2.
Anoſmia ſyphilitica, S. ſp. 4.
Anoſmia verminoſa, S. ſp. 5.

2. Anoſmia (*atonica*) ſine vitio membranae narium evidente.

Anoſmia paralytica, S. ſp. 7.

G. XCIX. AGHEUSTIA.

Guſtus imminutus vel abolitus.

Agheuſtia, S. G. 157. *Sag.* G. 263.
Agheuſtia, L. 114.
Apogeuſis, V. 449.

Species ſunt,

1. Agheuſtia (*organica*) ob vitium in membrana linguae, a nervis ſapida arcens.

Agheuſtia febrilis, S. ſp. 1.

2. Agheuſtia (*atonica*) ſine vitio linguae evidente.

Agheuſtia paralytica, S. ſp. 2.

G. C. ANÆSTHESIA.

Tactus imminutus vel abolitus.

Anaesthesia, S. G. 161. L. 118. *Sag.* G. 267.
Anodynia, V. 274.

Sequentes species a SAUVAGESIO recensentur, et, cum de iis mihi non satis liqueat, nihil mutare volui.

Anaesthesia a spina bifida, S. sp. 1.
Anaesthesia plethorica, S. sp. 2.
Anaesthesia nascentium, S. sp. 3
Anaesthesia melancholica, S. sp. 4.

O. II. DYSOREXIÆ*.

Appetitus erroneus vel deficiens.

Sect. I. *APPETITUS ERRONEI.*

Morositates, S. G. VIII. O. II. *Sag.* Cl. XIII, O. II.
Pathetici, L. Cl. V. O. II.
Hyperaesthefes, V. Cl. VII.

G. CI. BULIMIA.

Appetitus esculentorum majori copia quam quae digeri possit.

* *Morositates* SAUVAGESII minus recte ad *Vesaniarum* classem referri, supra dixi, et nunc ad locales detuli. Recte, ni fallor, cum dysorexiae fere omnes manifesto partis singularis, potius quam totius corporis, affectiones sint. Nostalgia sola, si quidem revera morbus sit, minime pro locali haberi potest; sed morbum incertum a caeteris dysorexiis separare non bene potui.

Bulimia, S. G. 223. L. 79. *Sag.* 335.
Bulimus, V. 296.
Addephagia, V. 297.
Cynorexia, V. 298.

Species idiopathicae ſunt,

1. Bulimia (*helluonum*), ſine morbo ventriculi, cibi majorem ſolita copiam appetens.

Bulimia eſurigio, S. ſp. 4.
Addephagia, V. 297.

2. Bulimia (*ſyncopalis*) cibum frequenter appetens, ob ſenſum famis ſyncopen minitantis.

Bulimia cardialgica, S. ſp. 2.
Bulimus, V. 296.

3. Bulimia (*emetica*) cibum magna copia appetens, et mox per vomitum rejiciens.

Bulimia canina, S ſp. 1.
Cynorexia, V. 298.

Species ſymptomaticae ſunt,

Bulimia verminoſa, S. ſp. 3.
Bulimia addephagia, S. ſp. 5.
Bulimia convulſorum, S. ſp. 6.
Bulimia ab acidis, S. ſp. 7.

G. CII. POLYDIPSIA.

Appetitus majoris ſolitae copiae potulentorum.

Polydipſia, S. G. 224. L. 80. V. 275. *Sag.* G. 336.

Polydipſia fere ſemper ſymptomatica eſt, et variat tantum pro varietate morborum quos comitatur; hinc

Polydipſia febrilis, S. Var. a.
Polydipſia hydropica, S. Var. b.
Polydipſia fluxuum, S. Var. c.
Polydipſia a venenis, S. Var. d.

G. CIII. PICA.

Desiderium non esculenti ingerendi.

Pica, S. G. 222. *Sag.* G. 334.
Citta, L. 78.
Allotriophagia, V. 299.
Malacia, V. 300.

Cum de speciebus *picae* mihi non satis liqueat, sequentes ex SAUVAGESIO recenseo.

Pica infantilis, S. sp. 1.
Pica chlorosiantium, S. sp. 2.
Pica malacia, S. sp. 3.
Pica abscorbuticorum, S. sp. 4.
Pica voluntaria, S. sp. 5.

G. CIV. SATYRIASIS.

In maribus effraenis veneris cupiditas.

Satyriasis, S. G. 228. L. 81. *Sag.* G. 340.
Satyriasim pro specie maniae habet VOGELIUS.

Species ſunt,

Satyriaſis (*juvenilis*) cum veneris cupiditate praeter modum vehementi, corpore ſimul parum perturbato.

Satyriaſis neogamorum, S. ſp. 5.

2. Satyriaſis (*furens*) cum veneris cupiditate effraeni, corpore ſimul multum perturbato.

Satyriaſis acuta, S. ſp. 1. *Aretaei Cappad.* Acut. Lib. II. cap. 12.

Satyriaſis chronica, S. ſp. 2. ad priapiſmum pertinet; et Satyriaſis venerea, S. ſp. 3. necnon ſatyriaſis hydrophobica, S. ſp. 4. manifeſto ſymptomatica eſt,

G. CV. NYMPHOMANIA.

In foeminis effraene veneris deſiderium.

Nymphomania, S. G. 229. *Sag.* G. 341.
Satyriafis, L. 81.
Furorem uterinum pro fpecie maniae habet VOGELIUS.

Nymphomaniae fpecies unica eft, et gradu tantum varians, hinc

Nymphomania falacitas, S. fp. 1.
Nymphomania furibunda, S. fp. 2.
Nymphomania fervor uteri, S. fp. 3.
Nymphomania pruriginofa, S. fp. 4.

G. CVI. NOSTALGIA.

In abfentibus a patria, vehemens eandem revifendi defiderium.

Noftalgia, S. G. 226. L. 83. *Sag.* G. 338.
Noftalgiam pro fpecie melancholiae habet VOGELIUS.

Species funt,

1. Noftalgia (*fimplex*) fine alio morbo.

Noftalgia fimplex, S. fp. 1.

2. Noſtalgia (*complicata*) aliis morbis comitata.

Noſtalgia complicata, S. ſp. 2.

Sect. II. *APPETITUS DEFICIENTES.*

Anepithymiae, S. Cl. VI. O. II. *Sag.* IX. O. II.
Privativi, L. Cl. VI. O. III.
Adynamiae, V. Cl. VI.

G. CVII. ANOREXIA.

Appetitus eſculentorum deficiens.

Anorexia, S. G. 162. L. 116. V. 279. *Sag.* G. 268.

Omnis anorexia mihi ſymptomatica eſſe videtur, et variat tantum pro varietate morbi quem comitatur. Species quidem omnes, quotquot a SAUVAGESIO fuerant recenſitae, ad genus dyſpepſiae ſupra retuli; ſed fortaſſis utile hic erit eaſdem ſeorſum, et rectius ordinatas, iterum recenſere.

Species ſunt,

1. Anorexia (*humoralis*) ab humore ventriculum gravante.

Anorexia pituitoſa, S. ſp. 2.
Anorexia bilioſa, S. ſp. 6.
Anorexia a ſaburra, S. ſp. 9.

2. Anorexia (*atonica*) ob tonum fibrarum ventriculi amiſſum.

Anorexia paralytica, S. ſp. 1.
Anorexia exhauſtorum, S. ſp. 8.
Anorexia melancholica, S. ſp. 5.
Anorexia cachectarum, S. ſp. 7.
Anorexia arthritica, S. ſp. 12.
Anorexia febrilis, S. ſp. 4.

Incertae naturae ſunt,

Anorexia plethorica, S. ſp. 3.
Anorexia mirabilis, S. ſp. 10.
Anorexia neophytorum, S. ſp. 11.
Anorexia Stewartiana, S. ſp. 13.

G. CVIII. ADIPSIA.

Appetitus potulentorum ſuppreſſio, ſive ſitis feriatio.

Adipſia, S. G. 163. L. 117. V. 281. *Sag.* G. 269.

Adipſiam ſine alio morbo, qualis eſt

Adipſia primaria, S. ſp. 1.

Pro morbo habere nollem ; omnemque adipſiam pro ſympathica, ſive ſymptomate morbi cujuſdam, ſenſorium commune afficientis, habeo ; ideoque non ad locales referendi.

G. CIX. ANAPHRODISIA.

Libidinis defectus, vel veneris impotentia.

Anaphrodiſia, S. G. 164. *Sag.* G. 270.
Atechnia, L. 119.
Ageneſia, V. 283.

Species verae ſunt,

Anaphrodiſia paralytica, S. ſp. 1.
Anaphrodiſia gonorrhoica, S. ſp. 2.

Species ſpuriae, ſive veneris rite exercendae impedimenta, ſunt,

Anaphrodiſia a mariſcis, S. ſp. 4.
Anaphrodiſia ab urethrae vitio, S. ſp. 5 *.

Pro ficta et falſa habenda eſt

Anaphrodiſia magica, S. ſp. 3.

* Ad dyſpermatiſmi genus pertinet.

O. III. DYSCINESIÆ.

Motus impediti vel depravati ex organorum vitio.

Dyſcineſiae, S. Cl. VI. O. III. *Sag.* Cl. IX. O. III.

G. CX. APHONIA.

Vocis plena ſuppreſſio, citra coma aut ſyncopen.

Aphonia, S. G. 166. L. 115. V. 253. *Sag.* G. 272.

Species ſunt,

1. Aphonia (*gutturalis*) a tumefactis faucibus et glottide.

Aphonia catarrhalis, S. ſp. 4. Anginoſa *Morgagni.*

2. Aphonia (*trachealis*) a compressa trachea.

Aphonia aneurismatica, S. sp. 5.
Aphonia pulmonica, S. sp. 9.

3. Aphonia (*atonica*) a nervis laryngis resectis.

Aphonia traumatica, S. sp. 6.

Sequentes symptomaticae esse videntur,

Aphonia melancholica, S. sp. 1.
Aphonia paralytica, S. sp. 8.
Aphonia temulentorum, S. sp. 3.
Aphonia hysterica, S. sp. 7.
Aphonia ab antipathia, S. sp. 2.

G. CXI. MUTITAS.

Verba articulandi impotentia.

Mutitas, S. G. 165. V. 257. *Sag*. G. 271.

Species ſunt,

1. Mutitas (*organica*) ex lingua ablata vel vitiata.

Mutitas elinguium, S. ſp. 4.
Mutitas a ſiccitate, S. ſp. 5.

2. Mutitas (*atonica*) ex nervis linguae laeſis.

Mutitas traumatica, S. ſp. 2.

3. Mutitas (*ſurdorum*) ex ſurditate congenita, vel puerilibus annis aborta.

Mutitas ſurdorum, S. ſp. 8.

Sequentes ſymptomaticae ſunt,

Mutitas a gloſſocele, S. ſp. 1.
Mutitas a narcoticis, S. ſp. 3.
Mutitas ſpaſmodica, S. ſp. 6.
Mutitas proaeretica, S. ſp. 7.

G. CXII. PARAPHONIA.

Vocis ſonus depravatus.

Paraphonia, S. G. 168.
Cacaphonia, *Sag.* G. 274.
Raucedo, L. 146.
Raucitas, V. 252.
Aſaphia, V. 250.
Clangor, V. 251.
Leptophonia, V. 254.
Oxyphonia, V. 255.
Rhenophonia, V. 256.

Species ſunt,

1. Paraphonia (*puberum*) in qua, circa pubertatis tempus, vox ab acutiori et ſuavi in graviorem et ingratam mutatur.

Paraphonia puberum, S. ſp. 1.

2. Paraphonia (*rauca*) in qua, ob ſiccitatem vel tumorem faucium flaccidum, vox fit rauca et ſcabra.

Paraphonia catarrhalis, S. ſp. 3.
Raucedo, L. 146.
Raucitas, V. 250.

3. Paraphonia (*reſonans*) in qua, ob obſtructas nares, vox fit rauca, cum ſonitu per nares ſibilante.

Paraphonia naſalis, S. ſp. 2.
Paraphonia a polypo, S. ſp. 8.
Rhenophonia, V. 256.

4. Paraphonia (*palatina*) in qua, ob deficientem vel diviſam uvulam, plerumque cum labio leporino, vox fit rauca, obſcura, et ingrata.

Paraphonia gutturalis, S. ſp. 5.
Aſaphia, V. 250.

5. Paraphonia (*clangens*) in qua vox in acutam, clangentem, et exilem mutatur.

Paraphonia ulceroſa, S. ſp. 4.
Paraphonia ſibilans, S. ſp. 7.

Clangor, V. 251.
Leptophonia, V. 254.
Oxyphonia, V. 255.

6. Paraphonia (*comatosa*) in qua, ob laxatum velum palati et glottidem, sonus inter inspirandum editur.

Paraphonia stertens, S. sp. 6.

G. CXIII. PSELLISMUS.

Verba articulandi vitium.

Psellismus, S. G. 167. L. 138. *Sag.* G. 273.
Psellotis, V. 259.
Traulotis, V. 258.
Ischnophonia, V. 260.
Battarismus, V. 261.

Species sunt,

1. Psellismus (*haesitans*) in quo sermonis verba, praesertim prima, non facile pro-

feruntur, et non nisi prima syllaba saepius repetita.

Psellismus ischnophonia, S. sp. 1.
Ischnophonia, V. 201.
Battarismus, V. 261.

2. Psellismus (*ringens*) in quo sonus literae R semper aspiratur, et quasi geminatur,

Psellismus rottacismus, S. sp. 2.
Traulotis sive blaesitas, V. 258.

3. Psellismus (*lallans*) in quo sonus literae L fit liquidior, vel loco literae R pronunciatur.

Psellismus lamdacismus, S. sp. 3.

4. Psellismus (*emolliens*) in quo literae durae in molliores mutantur, et litera S multum usurpatur.

Psellismus traulotes, S. sp. 4.

5. Pſelliſmus *(balbutiens)* in quo, ob linguam magnam vel tumefactam, literae labiales magis audiuntur, et ſaepe loco aliarum proferuntur.

Pſelliſmus balbuties, S. ſp. 5.
Pſelliſmus a ranula, S. ſp. 11.

6. Pſelliſmus *(acheilos)* in quo literae labiales vix vel non omnino pronunciari poſſunt.

Pſelliſmus mogilalia, S. ſp. 6.

7. Pſelliſmus *(lagoſtomatum)* in quo, ob diviſum palatum, literae gutturales minus recte pronunciantur.

Pſelliſmus lagoſtomatum, S. ſp. 10.
Pſelliſmus cotaciſmus, S. ſp. 8.

G. CXIV. STRABISMUS.

Oculorum axes optici non convergentes.

Strabifmus, S. G. 116. L. 304. V. 514. *Sag.* G. 222.

Species funt,

1. Strabifmus *(habitualis)* a confuetudine prava oculo tantum uno utendi.

Strabifmus vulgaris, S. fp. 2.

2. Strabifmus *(commodus)* ab unius oculi, prae altero, debilitate vel mobilitate majori, adeo ut uterque oculus non commode adhibeatur.

Strabifmus Buffonii, S. fp. 3.
Strabifmus fpafmodicus, S. fp. 4.
Strabifmus paralyticus, S. fp. 5.
Strabifmus catarrhalis, S. fp. 6.

3. Strabismus *(necessarius)* ob mutatum situm vel figuram partium oculi.

Strabismus a luscitate, S. sp. 1.
Strabismus caligantium, S. sp. 11.
Strabismus a crystallino, S. sp. 12.
Strabismus myopum, S. sp. 9.

De Strabismo aequinoctiali mihi non liquet.

Minus recte, ut mihi videtur, ad Strabismum referuntur sequentes.

Strabismus symptomaticus, S. sp. 7.
Strabismus lagophthalmos, S. sp. 8.

G. CXV. DYSPHAGIA.

Molestia deglutitionem impediens sine respirationis laesione vel phlegmasia.

Dysphagia, S. G. 199. *Sag.* G. 216.
Acataposis, V. 149.

Species a SAUVAGESIO recensitae sunt,

1. Dysphagia spasmodica.
2. ——— hysterica.
3. ——— paralytica.
4. ——— pharyngea.
5. ——— oesophagea.
6. ——— lactentium.
7. ——— tussiculosa.
8. ——— hydrophobica.
9. ——— nauseosa.
10. ——— a deglutitis.
11. ——— a datura.
12. ——— a sarcomate.
13. ——— ab schirro.
14. ——— canina.
15. ——— valsalviana.
16. ——— aneurismatica.
17. ——— a labario.
18. ——— a siccitate.
19. ——— ab hypostaphyle.

G. CXVI. CONTRACTURA.

Artus unius vel plurium contractio diuturna, rigida.

Contractura, S. G. 119. L. 299. *Sag.* G. 225.

Obſtipitas, S. G. 11.
Caput obſtipum, V. 513.
Digitium, V. 221.

Species ſunt,

1. Contractura *(primaria)* a muſculis contractis, rigidis.

a. A muſculis ab inflammatione rigidis.

Contractura dolorifica, S. ſp. 2.
Contractura arthritica, S. ſp. 7.
Contractura catarrhalis, S. ſp. 8.
Obſtipitas catarrhalis, S. ſp. 3.

b. A muſculis a ſpaſmo rigidis.

Contractura ſpaſmodica, S. ſp. 11.
Obſtipitas ſpaſmodica, S. ſp. 6.
Obſtipitas renuens, S. ſp. 1.
Obſtipitas lateralis, S. ſp. 5.
Contractura hypochondriaca, S. ſp. 1.

c. A muſculis, ob antagoniſtas paralyticos, contractis.

Contractura paralytica, S. ſp. 4.
Contractura rachialgica, S. ſp. 5.
Contractura Bohemica, S. ſp. 6.
Obſtipitas annuens, S. ſp. 2.

d. A muſculis ab acrimonia irritante contractis.

Contractura ſcorbutica, S. ſp. 3.

2. Contractura (*articularis*) ob artus rigidos.

Contractura anchyloſis, S. ſp. 9.
Contractura ſyphilitica, S. ſp. 10.
Obſtipitas gibboſa, S. ſp. 4.

O. IV. APOCENOSES.

Fluxus five fanguis, aut humores alii, folito uberius profluens, fine pyrexia impetuve fluidorum aucto.

Apocenofes, V. Cl. II. O. II.
Fluxus, S. Cl. IX. *Sag.* Cl. V.
Morbi evacuatorii, L. Cl. IX.

G. CXVII. PROFUSIO.

Fluxus fanguinis.

Profufio, L. 239.
Haemorrhagia, V. 81. *Boerh.* 218.

Ex fanguifluxibus, a SAUVAGESIO recenfitis, fequentes, ad hunc locum pertinere videntur.

Haemorrhagia paffiva, S. fp. 1.

Haemoptyſis traumatica, S. ſp. 12.
Haematemeſis traumatica, S. ſp. 3.
Haematuria traumatica, S. ſp. 14.
Haematuria violenta, S. ſp. 2.
Haemorrhagia ab hirudine, S. ſp. 7.
Haemoptyſis ab hirudine, S. ſp. 13.
Haematemeſis ab hirudine, S. ſp. 4.

G. CXVIII. EPHIDROSIS*.

Sudoris praeter naturam evacuatio.

Ephidroſis, S. G. 258. *Sag.* G. 194.
Sudor, L. 208.
Hydropedeſis, V. 121.

Species idiopathicae unica eſt,

Ephidroſis ſpontanea, S. ſp. 1.

* Ephidroſin minus recte ad morbos locales relatam eſſe agnoſco; cum autem huic morbo nullum in ſyſtemate noſtro locum idoneum invenerim, ne prorſus omitteretur, hic cum aliis quodammodo affinibus morbis evacuatoriis recenſui.

Ephidroſes ſymptomaticae variant, pro varietate morbi quem comitantur, et ſimul pro varietate ſudoris eliciti, et quodammodo pro varietate partis maxime ſudantis. Hinc

Ephidroſis febrilis, S. ſp. 3.
Ephidroſis febricoſa, S. ſp. 7.
Ephidroſis hectica, S. ſp. 5.
Ephidroſis exanthematum, S. ſp. 6.
Ephidroſis ſyncoptica, S. ſp. 4.
Ephidroſis ſcorbutica, S. ſp. 2.
Ephidroſis a ſaburra, S. ſp. 18.

Ephidroſis lactea, S. ſp. 9.
Ephidroſis mellea, S. ſp. 10.
Ephidroſis vinoſa, S. ſp. 11.
Ephidroſis viridis, S. ſp. 12.
Ephidroſis nigra, S. ſp. 13.
Ephidroſis lutea, S. ſp. 14.
Ephidroſis urinoſa, S. ſp. 15.
Ephidroſis cruenta, S. ſp. 16.
Ephidroſis caerulea, S. ſp. 17.
Ephidroſis acida, S. ſp. 19.
Ephidroſis arenoſa, S. ſp. 20.

Ephidroſis lateralis, S. ſp. 8.

G. CXIX. EPIPHORA.

Fluxus humoris lachrymalis.

Epiphora, S. G. 259. L. 172. V. 99. *Sag.* G. 195.

Ex ſpeciebus a SAUVAGESIO recenſitis, nulla pro idiopathica haberi poteſt, niſi

Epiphora frigida, S. ſp. 8.

Caeterae omnes ſymptomaticae ſunt,

Epiphora a pathemate, S. ſp. 1.
Epiphora ophthalmica, S. ſp. 3.
Epiphora calida, S. ſp. 9.
Epiphora ex variolis, S. ſp. 4.
Epiphora arthritica, S. ſp. 12.
Epiphora cruenta, S. ſp. 10.

Epiphora ex rhyade, S. ſp. 2.
Epiphora ex aegilope, S. ſp. 5.
Epiphora ab ectropio, S. ſp. 6.
Epiphora ab anchylope, S. ſp. 7.

Epiphora ſebacea, S. ſp. 11.
Epiphora lactea, S. ſp. 13.

G. CXX. PTYALISMUS.

Fluxus ſalivae.

Ptyaliſmus, S. G. 261. L. 176. V. 103. *Sag.* G. 197.

Si quis ptyaliſmus idiopathicus ſit, pro eo habere vellem

Ptyaliſmum a laxitate, S. ſp. 4.

Sequentes omnes ſymptomaticae ſunt,

Ptyaliſmus nauſeoſus, S. ſp. 1.
Ptyaliſmus hypochondriacus, S. ſp. 8.
Ptyaliſmus gravidorum, S. ſp. 14.
Ptyaliſmus a pyroſi, S. ſp. 2.
Ptyaliſmus Lapponicus, S. ſp. 3.
Ptyaliſmus febrilis, S. ſp. 18.
Ptyaliſmus varioloſus, S. ſp. 6.
Ptyaliſmus arthriticus, S. ſp. 9.
Ptyaliſmus phthiſicus, S. ſp. 10.
Ptyaliſmus ſcorbuticus, S. ſp. 7.

Ptyaliſmus catarrhalis, S. ſp. 15.
Ptyaliſmus aphthoſus, S. ſp. 13.

Ptyalifmus a carie, S. fp. 16.
Ptyalifmus purulentus, S. fp. 12.
Ptyalifmus a calculo, S. fp. 17.
Ptyalifmus fyphiliticus, S. fp. 19.
Ptyalifmus viridis, S. fp. 11.
Ptyalifmus urinofus, S. fp. 20.
Ptyalifmus mercurialis, S. fp. 5.

G. CXXI. ENURESIS.

Urinae e vefica fluxus involuntarius non dolens.

Enurefis, S. G. 264. L. 195. V. 113. *Sag.* G. 200.

Species funt,

1. Enurefis (*atonica*) poft morbos fphincterem veficae laedentes.

Enurefis hernioforum, S. fp. 3.
Enurefis puerperarum, S. fp. 5.
Enurefis calculofa, S. fp. 7.

Enurefis a fiftula, S. fp. 8.

2. Enurefis (*irritata*) a compreffione vel irritatione veficae.

Enurefis gravidarum, S. fp. 4.
Enurefis catamenialis, S. fp. 6.
Enurefis a fparganofi, S. fp. 9.

Symptomatica eft,

Enurefis paralytica, S. fp. 2.

Pro morbo non haberi poteft

Enurefis infantum, S. fp. 1.

G. CXXII. GONORRHŒA.

Humoris ex urethra, in maribus, cum vel abfque libidine, praeter naturam fluxus.

Gonorrhoea, S. G. 268. L. 200. V. 118. *Sag.* G. 204.

Species ſunt,

1. Gonorrhoea (*pura*) in qua, praegreſſo concubitu impuro nullo, humor puriformis, ſine dyſuria vel libidine, ex urethra ſubinde fluit.

Gonorrhoea pura, S. ſp. 1.
Gonorrhoea benigna *Auctorum.*

2. Gonorrhoea (*impura*) in qua, poſt concubitum impurum, humor puriformis cum dyſuria ex urethra fluit.

Gonorrhoea ſyphilitica, S. ſp. 4.
Gonorrhoea maligna *Auctorum.*

Hujus ſequela eſt,

Gonorrhoea (*mucoſa*) in qua, poſt gonorrhoeam impuram, humor mucoſus, cum minima vel nulla dyſuria, ex urethra ſubinde fluit.

Anglis, a GLEET.

3. Gonorrhoea (*laxorum*) in qua, humor plerumque pellucidus, ſine penis erectione, ſed cum libidine, in vigilante, ex urethra ſubinde fluit.

Gonorrhoea libidinoſa, S. ſp. 2.

4. Gonorrhoea (*dormientium*) in qua liquor ſeminalis cum erectione et libidine, in dormientibus, ex ſomnio libidinoſo, ejicitur.

Gonorrhoea oneirogonos, S. ſp. 3.

Species ſpuriae, utpote in quibus ex urethra fluxus non fit.

Gonorrhoea ſpuria, S. ſp. 5. *Aſtruc*, lib. 3. cap. 3. § 2.
Gonorrhoea balani, S. ſp. 6.

O. V. EPISCHESES.

Excernendorum ſuppreſſiones.

Epiſcheſes, V. Cl. III.
Suppreſſorii, L. Cl. VIII. O. II.
Suppreſſiones, *Sag.* Cl. VI.

G. CXXIII. OBSTIPATIO.

Dejectio faecum nulla vel ſolito rarior.

Obſtipatio, L. 166. V. 128. *Sag.* G. 221.

Species ſunt,

1. Obſtipatio (*debilium*) in hominibus laxis, debilibus, et plerumque dyſpepticis.

2. Obſtipatio (*rigidorum*) in hominibus fibrae rigidae ſaepe hypochondriacis.

3. Obſtipatio (*obſtructorum*) cum ſymptomatis *Colicae* 1*mae*, 2*dae*, 4*tae*, vel 7*mae* ſupra dictae.

G. CXXIV. ISCHURIA.

Urinae ſuppreſſio abſoluta.

Iſchuria, S. G. 293. L. 167. V. 129. *Sag.* G. 212. *Home's* Clinical Experiments, ſect. XV. Lond. Med. Obſ. V. Append.

Species ſunt,

1. Iſchuria (*renalis*) praegreſſo renum morbo, cum dolore vel moleſto gravitatis ſenſu in regione renum, et ſine hypogaſtrii tumore, vel ad mingendum ſtimulo.

Variat pro varietate cauſae; hinc *

* Doctiſſimi Cussoni Collectanea egregia de iſchuria, licet ad leges noſologiae methodicae minus confecta, non prorſus omittenda putavi. Simul autem metuens, ne iis in hoc ſecundo tomo locus commodus eſſet, in tomo primo cum ſyſtemate Sauvagesiano inſerui. Cum vero hic ſpecierum iſchuriae characteres noſologicos dare volui, ut tota res ſub uno conſpectu appareret, ſpecies Cussoni ſummatim hic repetere placuit. Loca autem auctorum, in quibus iſchuriae varia exempla inveniri poſſunt, ex primo tomo adhuc petenda ſunt.

a. *Nephritica*, a renum inflammatione, S. ſp. 1.

b. *Nephrolithica*, a renum calculo, S. ſp. 2. Edinb. Med. Eſſ. II. 31.

c. *Nephroplethorica*, a plethora, S. ſp. 3.

d. *Lunatica*, *periodica*, S. ſp. 4.

e. *Nephroſpaſtica*, ſpaſmodica, S. ſp. 5.

f. *Nephrelmintica*, verminoſa, S. ſp. 6.

g. *Nephrothromboides*, a ſanguine congrumato, S. ſp. 7.

h. *Nephropyica*, a renum purulentia, S. ſp. 8.

i. *Nephrophlegmatica*, pituitoſa, ſeu mucoſa, S. ſp. 9.

k. *Nephroplegica*, paralytodaea, S. ſp. 10.

l. *Suppleta*, ab alia evacuatione ſuppleta, S. ſp. 11.

2. Iſchuria (*ureterica*) praegreſſo renum morbo, cum doloris vel moleſtiae ſenſu in quadam ureteris parte, et ſine hypogaſtrii tumore, vel ad mingendum ſtimulo.

Variat pro varietate cauſae; hinc

a. *Ureteritica*, inflammatoria, S. ſp. 12.

b. *Ureterolithica*, calculoſa, S. ſp. 13.

c. *Ureterothromboides*, a ſanguinis grumo, S. ſp. 14.

d. *Ureterophlegmatica*, a pituita, S. ſp. 15.
e. *Ureteropyica*, purulenta, S. ſp. 16.
f. *Ureteroſtomatica*, ab orificii ureterum inferioris clauſura, S. ſp. 17.

3. Iſchuria (*veſicalis*) cum tumore hypogaſtrii, dolore ad cervicem veſicae, et frequenti ad mingendum ſtimulo.

Variat pro varietate cauſae; hinc

a. *Cyſtitica*, a veſicae inflammatione, S. ſp. 18.
b. *Cyſtolithica*, a veſicae calculo, S. ſp. 19.
c. *Cyſtoſpaſtica*, a ſphincteris veſicae ſpaſmo, S. ſp. 20.
d. *Cyſtoplegica*, a veſicae paralyſi, S. ſp. 21.
e. *Polyurica*, a veſica diſtenta lotio diutius cohibita, S. ſp. 22.
f. *Cyſtopyica*, purulenta, S. ſp. 23.
g. *Cyſtothromboides*, a ſanguinis grumo, S. ſp. 24.
h. *Cyſtophlegmatica*, a muco, S. ſp. 25.
i. *Ectopocyſtica*, a veſicae ectopia, S. ſp. 26.
k. *Cyſtoproctica*, ab inteſtino recto ſcybalis, calculo, flatibus, inflammatione, abſceſſu, haemorhoidibus, turgente, S. ſp. 27.

l. *Hysterocystica*, ab utero, S. sp. 28.
m. *Atretarum*, a menstruis in vagina retentis, S. sp. 29.
n. *Paradoxa*, S. sp. 30.

4. Ischuria (*urethralis*) cum tumore hypogastrii, frequenti ad mingendum stimulo, et dolore in aliqua parte urethrae.

Variat pro varietate causae; hinc

a. *Perinaealis*, a perinaei tumore, S. sp. 31.
b. *Urethrolithica*, a calculo urethrae impacto, S. sp. 32.
c. *Urethrophlegmatica*, a muco urethram infarciente, S. sp. 33.
d. *Urethrothromboides*, a sanguinis grumo urethram opplente, S. sp. 34.
e. *Urethropyica*, a pure urethram obstruente, S. sp. 36.
f. *Urethrohymenodes*, a membrana in urethram impacta, S. sp. 36.
g. *Urethrelmintica* verminosa, S. sp. 37.
h. *Urethritica*, ab urethrae inflammatione, S. sp. 38.
i. *Carunculosa*, a morbis ut vocant urethrae, S. sp. 39.

k. *Hydrocelodes*, ab urethrae ruptura in ſcrotum hiante, S. ſp. 40.

l. *Cryptopyica*, a penis intra corpus retractione, S. ſp. 41.

m. *Peridesmica*, a vinculo ſtrictiori peni injecto, S. ſp. 42.

n. *Phimoſica*, a phimoſi, S. ſp. 42.

o. *Aſpadialis*, ab urethrae clauſura, S. ſp. 44.

G. CXXIV. DYSURIA.

Dolorifica et quodammodo impedita urinae emiſſio.

Dyſuria, S. G. 265. L. 57. V. 164. *Sag.* G. 213.
Stranguria *Auctorum*.

Species ſunt,

1. Dyſuria *(ardens)* cum ardore urinae ſine morbo veſicae evidente.

Dyſuria primaria, S. ſp. 5.
Dyſuria a cantharidibus ingeſtis vel applicatis.

Dyſuria arſura, S. ſp. 7.
Dyſuria neonympharum, S. ſp. 14.

2. Dyſuria (*ſpaſmodica*) a ſpaſmo ex aliis partibus cum veſica communicato.

Dyſuria hyſterica, S. ſp. 1.
Dyſuria rachialgica, S. ſp. 11.
Dyſuria diabetica, S. ſp. 17.
Dyſuria nephralgica, S. ſp. 3.

3. Dyſuria (*compreſſionis*) a vicinis partibus veſicam prementibus.

Dyſuria gravidarum, S. ſp. 13.
Dyſuria a cyſtocele, S. ſp. 8.
Dyſuria ab hyſteroloxia, S. ſp. 10.
Dyſuria atretarum, S. ſp. 16.

4. Dyſuria (*phlogiſtica*) a vicinis partibus inflammatis.

Dyſuria ab hyſteritide, S. ſp. 9.
Dyſuria haemorrhoidalis, S. ſp. 6.
Dyſuria venerea, S. ſp. 4.
Dyſuria a caruncula, S. ſp. 5.

5. Dysuria *(irritata)* cum signis calculi vesicalis.

Dysuria calculosa, S. sp. 12.

6. Dysuria *(mucosa)* cum excretione muci copiosa.

Glus, L. 200.
Pyuria mucosa, S. sp. 6.
Pyuria viscida, S. sp. 5.
Rarus vesicae morbus, *Hoffm.* T. IV. Consult. Med. Centur. II. cas. XCIII.
Catarrhus vesicae *Lieutaud.* Syn. p. 272.
Pyuria arthritica, S. sp. 9.

De dysuria ab insectis, S. sp. 15. mihi non satis liquet.

G. CXXV. DYSPERMATISMUS.

Seminis in actu venereo tarda, impedita, et ad generationem insufficiens emissio.

Dyspermatismus, S. G. 260.
Sterilitas, L. 171. *Sag.* G. 211.
Agenesia, V. 283.

Species ſunt,

1. Dyſpermatiſmus *(urethralis)* a morbis urethrae, S. ſp. 1.

2. Dyſpermatiſmus *(nodoſus)* a nodis corporum cavernoſorum, S. ſp. 2.

3. Dyſpermatiſmus *(praeputialis)* ab anguſtiori praeputii orificio, S. ſp. 3.

4. Dyſpermatiſmus *(mucoſus)* a muco urethram infarciente, S. ſp. 4.

5. Dyſpermatiſmus *(hypertonicus)* a validiori penis erectione, S. ſp. 5. Edinb. Eſſ. I. 35.

6. Dyſpermatiſmus *(epilepticus)* ab epilepſia ſpaſmodica in coitu adveniente, S. ſp. 6.

7. Dyſpermatiſmus *(apractodes)* a genitalium ignavia, S. ſp. 7.

8. Dyſpermatiſmus *(refluus)* in qua nulla ſeminis in coitu emiſſio, ob refluxum ejuſdem ex urethra in veſicam, S. ſp. 9.

De dyſpermatiſmo ſeroſo, S. ſp. 8. mihi non ſatis conſtat.

G. CXXVI. AMENORRHŒA.

Menſes tempore quo fluere ſolent, vel ſolito parciores, vel non omnino fluentes, citra graviditatem.

Amenorrhoea, V. 130.
Dyſmenorrhoea, L. 168. *Sag.* G. 218.

Species ſunt,

1. Amenorrhoea (*emanſionis*) in puberibus quibus poſt fluxus tempus ſolitum, menſes non jam prodierint, et cum ſimul variae affectiones morbidae adſint.

2. Amenorrhoea (*suppressionis*) in adultis, quibus menses, quae jam fluere solebant, suppressae sunt.

3. Amenorrhoea (*difficilis*) in qua menses parcius et cum dolore fluunt.

Menorrhagia difficilis, S. sp. 1.

O. VI. TUMORES.

Partis magnitudo aucta ſine phlogoſi.

Tumores protuberantes, L. Cl. X. O. V.

G. CXXVIII. ANEURISMA.

Tumor mollis, pulſans, ſupra arteriam.

Aneuriſma, S. G. 32. L. 282. V. 408. *Sag*. G. 35.

G. CXXIX. VARIX.

Tumor mollis, non pulſans, ſupra venam.

Varix, S. G. 33. L. 282. V. 407. *Sag*. G. 36.

G. CXXX. ECCHYMOMA.

Tumor diffuſus, parum eminens, liveſcens.

Ecchymoma, S. G. 6. V. 451. *Sag.* G. 5.
Sugillatio, L. 230.

G. CXXXI. SCHIRRUS.

Partis, plerumque glandulae, tumor durus, non dolens, aegre ſuppurans.

Schirrus, S. G. 14. L. 283. V. 374. *Sag.* G. 19. *Boerh.* 392.

G. CXXXII. CANCER.

Tumor ſchirrodeus dolens, in ulcus malimoris abiens.

Cancer, S. G. 20. V. 375. *Boerh.* 492. *Sag.* G. 25.

G. CXXXIII. BUBO.

Glandulae conglobatae tumor ſuppurans.

Bubo, L. 271.
Bubo, S. G. 16. V. 368. *Sag.* G. 21.
Parotis, S. G. 17. V. 370. *Sag.* G. 22.

G. CXXXIV. SARCOMA.

Extuberatio mollis, non dolens.

Sarcoma, S. G. 23. L. 294. V. 376. *Sag.* G. 28.
Polypus, V. 377.
Porrus, V. 427.

G. CXXXV. VERRUCA.

Extuberatio durior, ſcabra.

Verruca, S. G. 25. L. 277. V. 426. *Sag.* G. 30.

G. CXXXVI. CLAVUS.

Cuticulae craſſities dura, lamellata.

Clavus, L. 278. V. 428.
Callus ſive Tylloma, V. 429.

G. CXXXVII. LUPIA.

Extuberatio ſubter cutem mobilis, mollis, non dolens.

Lupia, S. G. 37. *Sag.* G. 40.
Atheroma, L. 285.
Encyſtis, V. 420.

G. CXXXVIII. GANGLION.

Extuberatio durior, mobilis, tendini inſidens.

Ganglion, L. 287. V. 379.

G. CXXXIX. HYDATIS.

Veſicula cuticularis humore aqueo plena.

Hydatis, S. G. 34. *Sag.* G. 38.
Phlyctaena, L. 273. V. 442.

G. CXL. HYDARTHRUS.

Articulorum, genu potiſſimum, tumor, parum primo eminens, cuti concolor, dolentiſſimus, et mobilitatem imminuens.

Hydarthrus, S. G. 38.
Anglis, a WHITE SWELLING.

Reimarus de fungo articulorum, Leid 1757.
Chefton Path. Inq. Chap. V.
Edinb. Eff. IV. 18. 19. 20.

G. CXLI. EXOSTOSIS.

Tumor durus offi infidens.

Exoftofis, S. G. 29. L. 290. V. 417. *Sag.* G. 34.
Hyperoftofis, V. 418.

O. VII. ECTOPIÆ *.

Pars ex ſua ſede dimota tumorem faciens.

Ectopiae, S. Cl. I. O. VI. *Sag*. Cl. I. O. VI.

G. CXLII. HERNIA.

Partis mollis ectopia, cute et aliis integumentis adhuc tecta.

Hernia, L. 291. *Gaub.* Pathol.

G. CXLIII. PROLAPSUS.

Partis mollis ectopia nuda.

Prolapſus, L. 292.
Prolapſus et procidentia, *Gaub.* Pathol.

* Ectopiarum genera et ſpecies, quantum ad pathologiam pertinent, opera ſolertiſſimi CUSSONI, enumerata in primo hujus ſynopſis tomo, pag. 15. et ſeq. inveniri, et ſummo cum fructu perlegi poſſunt.

G. CXLIV. LUXATIO.

Os ex ſua in juncturis ſede dimotum.

Luxatio, *Gaub.* 226. V. 472.
Exarthrema, S. 60. *Sag.* G. 67.
Diaſtaſis, S. 61. *Sag.* G. 68.
Luxatura, L. 237.

O. VIII. DIALYSES.

Solutio continui viſu tactuve manifeſta.

Plagae, S. Cl. I. O. VII. *Sag.* Cl. II.
Vitia dialytica et ſolutiones continui, L. Cl. XI. O. II.
Exulcerationes, L. Cl. XI. O. III.
Diſſolutiones, V. Cl. X. O. VI.

G. CXLV. VULNUS.

Soluta unio recens, cruenta, partis mollis, a corpore duro moto.

Vulnus, S. G. 63. L. 240. V. 465. *Sag.* G. 78. *Boerh.* 145.
Punctura, S. G. 64. L. 243. *Sag.* G. 79.
Laceratura, L. 242.
Amputatura, S. G. 70. L. 243. *Sag.* G. 86.

G. CXLVI. ULCUS.

Partis mollis ſolutio purulenta vel ichoroſa.

Ulcus, S. G. 71. L. 249. *Sag.* G. 89.
Exulceratio, S. G. 72. *Sag.* G. 90.
Sinus, S. G. 73. V. 492. *Sag.* G. 92.
Fiſtula, S. G. 74. L. 254. V. 491. *Sag.* G. 91. *Boerh.* 413.
Cacoethes, L. 250. V. 485.
Phagedaena, V. 488.
Moma, L. 251. V. 489.
Carcinoma, L. 252. V. 487.
Ozaena, L. 253. V. 500.
Achor, L. 265. V. 494.
Cruſta, V. 494.
Therioma, V. 486.
Sycoſis, V. 390.

G. CXLVII. HERPES.

Phlyctaenae vel ulcuſcula plurima, gregalia, ſerpentia, dyſepuleta.

Herpes, S. G. 7. L. 268. V. 443. *Sag.* G. 11.

G. CXLVIII. TINEA.

In cute capillata ad radices capillorum ulcuſcula, humorem, in cruſtam albam friabilem abeuntem, fundentia.

Tinea, L. 263. V. 497. *Sag.* G. 131.

G. CXLIX. PSORA.

Puſtulae et ulcuſcula pruriginoſa, contagioſa, manus male habens.

Pſora, L. 265.
Scabies, S. G. 304. V. 444. *Sag.* G. 130.

G. CL. FRACTURA.

Oſſis partes a cohaeſione in magna fragmenta vi ſolutae.

Fractura, S. G. 67. L. 235. V. 468. *Sag.* G. 98.
Boerh. 339.

G. CLI. CARIES.

Oſſis exulceratio.

Caries, S. G. 77. L. 255. V. 493. *Sag.* G. 94.

INDEX

CLASSIUM ET ORDINUM.

Numeri post literas S. L. V. Sag. *et* M. *paginas tomi primi; post* C. *paginas tomi secundi, indicant.*

INDEX GENERUM.

* Numeri poft literam M. paginas tomi primi indicant.

C

D

G

H

I

N

P

R

CATALOGUS

Morborum a nobis omiſſorum, quos omiſiſſe fortaſſis non oportebat. *Vide Prolegomina, pag.* xxi.

Aglactatio, L.
  Agalaxis, V.
Alopecia
Anchylops
  Ægilops
Anchyloſis, L.
Anchyloſis, V.
Angina, S. et L.
Angina pectoris
Antipathia
Beriberia
Cardiogmus
Cephalaea
Cephalalgia
Diſtortio
Aglutitio
Acatapoſis
Oeſophagiſmus
Dyſtocia
  Parturitio et alii gravidarum et parturientium morbi
Elcoſis
Eſſera
Hemicrania

Leucorrhoea ex vitio locali
Lithiafis in organis uropoeticis, et in aliis corporis partibus
Malis
  Cocyta, L.
Melaena
Melafícterus
  Melanchlorus, V.
Myocoilites
Necrofis
Odaxifmus
  Dentitio et alii infantum morbi
Paralyfis partis fingularis ex vitio mufculorum
Phyfocephalus
Pnigma
Catarrhus fuffocativus *Auct.*
Pyuria
  Puoturia
Sterilitas utriufque fexus
  Acyifis, V.
Stymatofis
Tarantifmus
Venena
Vermes

I N D E X

Specierum Sauvagesii, quae in systemate nostro sub nominibus genericis non inveniuntur.

Numeri indicant paginam.

C

D

E

Q

S

T

V

FINIS.

20/5/77

Bound 6/83

16/12/07

